

T.C. MİLLÎ EĞİTİM
BAKANLIĞI

MÜZİK OKULLARI

BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ DERSİ

ÖĞRETİM PROGRAMI

KANUN MODÜLÜ

(1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 VE 8. SINIFLAR)

TÜRKİYE YÜZYILI
MAARİF MODELİ

2025

İÇİNDEKİLER

1. BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KANUN MODÜLÜ	4
1.1. BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN TEMEL YAKLAŞIMI	4
1.2. BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KANUN MODÜLÜNÜN ÖZEL AMAÇLARI	4
1.3. BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KANUN MODÜLÜNÜN UYGULANMASINA İLİŞKİN ESASLAR	5
1.3.1. Programlar Arası Bileşenler (Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri, Değerler ve Okuryazarlık Becerileri)	6
1.3.2. İçerik Çerçevesi	6
1.3.3. Öğrenme Kanıtları (Ölçme ve Değerlendirme)	6
1.3.4. Öğrenme-Öğretme Yaşantıları	7
1.3.5. Farklılaştırma	8
1.4. BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KANUN MODÜLÜ TEMALARI, ÖĞRENME ÇIKTILARI SAYISI VE SÜRE TABLOSU TABLOLARI	8
1.5. BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KANUN MODÜLÜNÜN YAPISI	12
2. BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KANUN MODÜLÜ SINIF DÜZEYLERİNE AİT TEMALAR	14
1. SINIF	14
2. SINIF	28
3. SINIF	37
4. SINIF	52
5. SINIF	67
6. SINIF	79
7. SINIF	94
8. SINIF	107

1. BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KANUN MODÜLÜ

1.1. BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN TEMEL YAKLAŞIMI

Bireysel çalgı eğitimi, müzik eğitiminin en önemli bileşenlerinden birisi olup bireye ait duygu ve düşüncelerin fiziksel koordinasyon ve psikomotor becerilerin birlikte geliştirilmesi esasına dayanan bir eğitim ve öğretim sürecidir. Kişinin çalgı yoluyla vücut koordinasyonunun geliştirilmesi bu sürecin amacına işaret ederken toplumun bireye kazandırmış olduğu müzik kültürünün aktarılmasında da araç görevi üstlenmektedir. Bu sebeptendir ki özellikle ulusal önem taşıyan ve kültürü yansıtan çalgıların eğitim ve öğretime dâhil edilmesi, uluslararası tanınırlık ve kültür aktarımı açısından büyük önem taşımaktadır.

Bireysel çalgı eğitimi, diğer tüm eğitim ve öğretim alanları gibi belli ölçütler esas alınarak planlanmakta ve bu plana bağlı kalınarak yürütülmeyi gerektirmektedir. Bu süreç, çalgının niteliğine göre farklılık göstermektedir. Çalgı türlerinin farklı oluşu, her birinin kendine özel duruş, tutuş, pozisyon ve çalma tekniği gerektirmesi; bu çalgıların her biri için farklı bir öğretim programı oluşturmayı da zorunlu kılmaktadır. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin beceri geliştirmeyi esas alması, bu çalgılara yönelik etkili programlar oluşturmayı kolaylaştırmaktadır.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli; bireyin bütüncül gelişimini amaçlayan, köklü bir geçmişe sahip Türk millî eğitim sisteminin dijital çağ ve teknolojik gelişmelere duyarlılığını, yeri geldiğinde bu gelişmelere öncülük edebilme istek ve potansiyelini yansıtan bir anlayışla geliştirilmiştir. Öğretim programlarının temel öğeleri, Bireysel Çalgı Eğitimi Dersi Öğretim Programı çalgı modüllerinde Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin benimsediği ilke ve yaklaşımlar ile bu modelin bileşenlerine göre şekillendirilmiştir.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin bileşenleri; alan becerileri, kavramsal beceriler (temel, bütünleşik ve üst düzey düşünme), eğilimler (benlik, sosyal, entelektüel vb.), sosyal-duygusal öğrenme becerileri (benlik, sosyal yaşam, ortak/bileşik vb.), değerler ve okuryazarlık becerilerinden oluşmaktadır.

Bireysel Çalgı Eğitimi Dersi Öğretim Programı çalgı modülleri ile çalgı öğrenme-öğretme sürecinin Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli çerçevesinde ilgi çekici, etkileşimli, güncel ve bireyin estetik, zihinsel ve duygusal gelişimini destekleyici hâle getirilmesi hedeflenmiştir. Ayrıca programda bireylerin yaratıcı düşünme, müziksel ifade, disiplinler arası etkileşim gibi üst düzey becerilerinin gelişimine önem verilmiştir. Bu doğrultuda sanatsal bakış açısına sahip, yenilikçi ve kültürel çeşitliliğe duyarlı bireylerin yetiştirilmesi amaçlanmıştır.

Bireysel Çalgı Eğitimi Dersi Öğretim Programı çalgı modülleri; müziksel düşünmenin sistematik, estetik, analitik, tutarlı ve yapılandırılmış bir süreç içerisinde gelişmesini temel alarak hazırlanmıştır. Öğrencilerin sadece bilgi edinmelerinden ziyade müzikal bilgiye ulaşmalarını sağlayan becerilere sahip olabilmeleri, çalgı üzerindeki teknik bilgileri ve müzikal ifadeyi bütüncül olarak geliştirebilmeleri ön planda tutulmuştur. Bu doğrultuda bireyin müziksel gelişimine katkı sağlamak amacıyla öğrenme-öğretme sürecinde yaratıcı etkinliklere, çalgı üzerindeki keşif süreçlerine ve disiplinler arası bağlan- tılara yer verilmiştir.

Programda öğrencilerin bireysel ve toplu çalma becerilerini geliştirerek sorumluluk duyguları ve sosyal-duygusal öğrenme becerilerinin artırılması hedeflenmiştir. Bu bağlamda içerikler hem disiplinler arası hem de beceriler arası ilişkiler kurularak sanat, kültür ve günlük yaşam gereksinimleri çerçevesinde yapılandırılmıştır. Öğrenme-öğretme uygulamalarında ise öğrenme kanıtlarını belirlemek amacıyla ölçme ve değerlendirme araçlarının süreç odaklı kullanıldığı bir program anlayışı benimsenmiştir.

1.2. BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KANUN MODÜLÜNÜN ÖZEL AMAÇLARI

1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde ifade edilen Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ile Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri esas alınarak hazırlanan Bireysel Çalgı Eğitimi Dersi Öğretim Programı kanun modülüyle öğrencilerin

- Kanun yoluyla estetik yönünü geliştirmeleri,
- Duygu, düşünce ve deneyimlerini müzik yoluyla ifade etmelerine imkân sağlamaları,
- Yaratıcılığını ve yeteneğini müzik yoluyla geliştirmeleri,
- Yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası müzik türlerini tanıyarak farklı kültürlerle ait öğeleri zenginlik olarak algılamaları,

- Kanun aracılığıyla zihinsel becerilerinin gelişimini sağlamaları,
- Kanun yoluyla bireysel ve toplumsal ilişkilerini geliştirmeleri,
- Kanun ile ilgili çalışmalarda bilişim teknolojilerinden yararlanmaları,
- Bireysel ve toplu olarak nitelikli farklı türlerde şarkı dinleme ve söyleme etkinliklerine katılmaları,
- Müziksel algı ve bilgilerini geliştirmeleri,
- İstiklal Marşı başta olmak üzere marşlarımızı özüne uygun olarak seslendirmeleri,
- Müzik yoluyla sevgi, paylaşım ve sorumluluk duygularını geliştirmeleri,
- Millî birliğimizi, bütünlüğümüzü pekiştiren ve dünya ile bütünleşmemizi kolaylaştıran müzik kültürü ve birikimine sahip olmaları,
- Atatürk'ün Türk müziğinin gelişmesine ilişkin görüşlerini kavramaları amaçlanmaktadır.

1.3. BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KANUN MODÜLÜNÜN UYGULANMASINA İLİŞKİN ESASLAR

Öğretmen, öğrencilerin etkinliklere aktif olarak katılmasını sağlamak için öğrenci merkezli öğretim yöntem ve tekniklerini kullanmalıdır. Dinleme, ritimleme, doğaçlama yapma, toplu söyleme gibi özel müzik öğretim yöntemleri, öğrencilerin kanun çalgısını sevmeleri ve dersin etkili bir şekilde işlenmesi için ayrı bir öneme sahiptir. Bu bağlamda öğretmen, bu öğretim yöntemleri ve öğrenme alanlarını esas alarak uygulamada aşağıdaki hususlara dikkat etmelidir:

- Öğrencilerin hazır bulunuşluklarını göz önünde bulundurarak bireysel ilgi ve becerilerini ön plana çıkaracak, öğrencileri aktifleştirecek etkinlikler planlanmalıdır. Çevre şartları da göz önünde bulundurularak öğrenme ortamlarının motive edici, ilgi ve merak uyandırıcı olmasına özen gösterilmelidir.
- Öğrencilerin araştırma-inceleme yapmasında ve bilgiye ulaşmasında bilişim teknolojilerinden faydalanmaları hususuna dikkat edilmelidir. Alana ilişkin materyaller ve önerilen müzik yazılımları eğitim ve öğretim sürecine dâhil edilmelidir.
- Öğrenmeler; öğrenme-öğretme sürecinde planlanmış ve düzenlenmiş yaşantılar aracılığıyla öğrencilerden beklenen bilgi, beceri, tutum ve değerler olup öğrencilerin gelişim düzeyi göz önünde bulundurularak bütün sınıf düzeyinde sunulmuştur.
- Bu derste ana amaç uygulama öğretimidir. Bu amacın yanı sıra ulaşılmak istenen diğer bir amaç ise öğrencilere müzik zevki kazandırmak, öğrencilerin sanat ve estetik algılarını teorik ve pratik bağlamda geliştirmektir. Bu husus tüm süreçlerde dikkate alınmalıdır.
- Program uygulanırken öğrencilerin değerler eğitimi açısından öğrenme elde etmesine özen gösterilmeli, tüm öğrenmeler ilgili değerlerle eşleştirilmeli ve örtük program anlayışından hareketle dersler işlenmelidir. Öğrencilerin eğitim ve öğretim süreci bir bütün olarak düşünülmeli, kanun modülü işlenirken diğer derslerle ilişkilendirmeler yapılmalıdır.
- Öğrencilere öz müziğinden hareketle yakın çevreden uzağa doğru teorik ve pratik müzik bilgisi kazandırılmaya odaklanılmalıdır. Öğrenciler estetik bir bakış açısı geliştirebilmeleri için nitelikli eser ve örneklerle tanıştırılmalıdır. Dolayısı ile müzik sanatı ile ilgili yazılı, görsel ve işitsel kaynaklar takip edilerek ilgili müzik dağarcığı eğitim ve öğretim sürecine dâhil edilmelidir.
- Öğrencilerin gelişim düzeylerine uygun olacak öğrenmeler için gerekli temel yaşam becerilerinin geliştirilmesine önem verilmeli ve etkinlikler bu anlayışla hazırlanmalıdır.
- Kanun modülü, zevkli ve eğlenceli bir şekilde işlenerek öğrencilerin öğrenmelere ulaşabilmesi için gerekli tedbirler alınmalıdır.
- Müziğin erken yaşlardan başlayarak kültürel kimliğin oluşmasında ve hayatın her aşamasında etkin bir olgu olduğu gerçeğini unutmamak gerekir. Eğitimin temel ilkelerinden biri olan yakından uzağa ilkesinden hareketle, kanun mo-

dülünün bu ekseninde dikkate alınması gerekmektedir,

- Öğrencilerin müzik yoluyla estetik duyarlılıkların geliştirilmesi (dinleme, konuşma vb. etkinlikler) felsefesi ile uygulamaya dayalı müzik eğitimi (söyleme, doğaçlama, besteleme vb. etkinlikler) felsefesi dengeli bir şekilde eğitim ve öğretim sürecine yansıtılmalıdır.
- Kanun eğitiminde özellikle müziksel anlama ve müziksel becerilerin aktif öğrenme yoluyla kazandırılması üzerine yaygın olarak kullanılan geleneksel meşk eğitim ve öğretim yönteminin yanı sıra dünya çapında kabul görmüş diğer yaklaşımlar da dikkate alınmalıdır.

1.3.1. Programlar Arası Bileşenler (Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri, Değerler ve Okuryazarlık Becerileri)

Sosyal-duygusal öğrenme becerileri; bireyin kendisi ve çevresi ile olumlu ilişkiler kurabilmesi, duygularını yönetebilmesi, empati kurabilmesi ve sağlıklı bir benlik geliştirebilmesi için gerekli olan becerileri ifade eder. Sosyal-duygusal öğrenme becerileri; kavramsal beceriler, alan becerileri ve okuryazarlık becerileri ile ilişkilendirilmelidir. Sosyal-duygusal öğrenme becerileri hem başlı başına bir beceri seti hem de diğer becerilerin kullanılmasına aracılık eden veya bu becerilerin ortaya konulmasını kolaylaştıran bir destekleyici olarak tanımlanabilir.

Okuryazarlık becerileri, öğrenme çıktılarına ulaşabilmeye aracılık eden önemli değişkenlerdendir. Toplumsal yaşamın başarılı bir şekilde sürdürülmesinde bireylerin haklarını kullanabilmeleri ve sorumluluklarını yerine getirebilmeleri önemlidir. Bunun için çağın gerektirdiği bilgi ve sürdürülebilirlik okuryazarlığı, dijital ve finansal okuryazarlık gibi becerilerin bireylerde geliştirilmesine odaklanılmalıdır.

Değerler bireyin dengeli, ölçülü ve tutarlı; kendisine, ailesine, ülkesine ve dünyaya faydalı; üretken, ahlaklı ve çalışkan bir şekilde yetişmesi için yürütülen çabaların öğretim programlarına yansması olarak değerlendirilmektedir. Değerler; etkileşimde olduğu insanları, yaşadığı toplumun dinamiklerini, çevresindeki doğal güzelliklerin değerini anlayan; doğaya saygılı; çevresiyle uyumlu ilişkiler kuran; tarihî ve kültürel mirası koruyan bireyler yetiştirmeyi amaç edinmektedir. Değerler; millî ve manevi kimliğimize uygun bilgi, tutum ve davranış boyutlarında oluşturulmalı ve geliştirilmelidir.

1.3.2. İçerik Çerçevesi

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin bütüncül gelişim anlayışının bir yansıması olarak kanun modülleri bilgi ve beceriler bağlamında bütüncül ve tutarlı bir yaklaşımla oluşturulmuştur. İlkokul kanun modülünün alana özgü içeriği ve geliştirmeyi hedeflediği beceriler, Okul Öncesi Müzik Eğitim Programı'na dayanmaktadır. Benzer şekilde ortaokul kanun modülü, bilgi ve beceriler bağlamında ilkökuller kanun modülüne, dayanmaktadır. Her sınıf düzeyinde kazandırılması hedeflenen bilgi ve beceriler, içerik çerçevesine ve sınıf düzeyine uygun şekilde belirlenmektedir. Müzik alanının birikimli ilerleme özelliği dikkate alınarak kazandırılması hedeflenen bilgi ve beceriler, ait olduğu sınıf düzeyi ve diğer kademeler arasında bütünlük oluşturacak şekilde verilmektedir. Bu anlamda, kanun modüllerinin her birinin kendi içinde bir bütün olarak değerlendirilmesi gerekir. Ayrıca farklı kademelerin kanun modülleri arasındaki bütünlük de göz önünde bulundurulmalıdır. Öğretmenlerin tasarlayacakları öğrenme-öğretme süreçlerini sadece ilgili öğrenci gruplarının sınıf düzeylerine ait bilgi ve becerilerin oluşturduğu amaç ve içeriklerin yer aldığı kanun modüllerine göre hazırlamamaları, diğer düzeylere ait, bilgi ve becerilerin oluşturduğu amaç ve içeriklerin yer aldığı kanun modüllerinin de incelenmesi ve Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin bütüncül hedeflerini gerçekleştirmeyi sağlayacak bir kanun modülü öğretimi anlayışıyla öğretim süreçlerini yürütmeleri beklenmektedir.

1.3.3. Öğrenme Kanıtları (Ölçme ve Değerlendirme)

Programda öğrenme kanıtları olarak sunulan ölçme ve değerlendirme araçları, süreç ve ürüne dayalı değerlendirme yapmak amacıyla tasarlanmıştır. Ölçme araçları belirlenirken bunların temalarda yer verilen tüm öğrenme çıktılarını kapsaması hedeflenmiştir. Her temada bulunan ölçme ve değerlendirme araçları, öğretmenlere örnek teşkil etmesi amacıyla sunulmuştur. Öğretmenlerden bu araçları kullanmaları, gerekli durumlarda uyarlamaları veya farklı araçları sürece dâhil etmeleri beklenmektedir. Farklı ölçme ve değerlendirme araçları kullanılması durumunda bu araçların temadaki öğrenme çıktısı ve süreç bileşenlerini ölçebilecek yapıda olmasına dikkat edilmelidir.

Programda verilen her öğrenme çıktısına ilişkin en az bir öğrenme kanıtı sunulmuştur. Değerler, eğilimler, sosyal duygu-

sal öğrenme ve okuryazarlık becerileri öğrenme-öğretme uygulamalarının bir parçası olduğu ve içeriğe dâhil edildiği için kanıtlar bölümünde bunlara ilişkin doğrudan ölçme ve değerlendirme araç ve yöntemlerine yer verilmemiştir.

Ölçme ve değerlendirme yöntemleri; öğrencilerin yetenek, ihtiyaç ve özel durumlarına göre çeşitlendirilmeli, öğrenciler tarafından kazanılan veya geliştirilen becerilerin yansıtılabileceği nitelikte olmalıdır.

Programdaki temalarda yer alan öğrenme çıktılarının ölçülmesinde çalışma yaprağı, kısa ve uzun cevaplı sorular, karşılaştırma tablosu, dereceli puanlama anahtarı, kontrol listesi, öz değerlendirme formu, gözlem formu, derecelendirme ölçeği, akran değerlendirme formu, grup değerlendirme formu, performans görevi vb. ölçme araçlarından yararlanılmalıdır.

Öğrenmeler süreç boyunca izlenmeli, değerlendirilmeli ve öğrencilere geri bildirimde bulunulmalıdır. Geri bildirim; öğretmen tarafından dereceli puanlama anahtarına yönelik verilmesinin yanında öğrencilerin değerlendirme süreçlerine katıldığı öz, akran, grup değerlendirme formu gibi ölçme araçlarının incelenerek kendilerine yönelik nesnel değerlendirme yapmalarına katkı sağlaması bakımından önemlidir.

Programın her temasında en az bir performans görevine yer verilmiştir. Bu görevlerde gözlem yaparak sunum yapılması, ritim eşliği oluşturulması, seslendirme yapılması, araştırma yaparak sunum yapılması, dans ya da drama yoluyla eşlik yapılması, grup hâlinde seslendirme yapılması, doğaçlama yoluyla performans sergilenmesi beklenir.

Her bir performans görevinin değerlendirilmesinde kullanılan ölçme araçlarındaki ölçütlerin belirlenmesinde kapsadığı öğrenme çıktısının süreç bileşenleri ve görevin özellikleri dikkate alınmıştır. Örneğin çalma becerisine yer verilen bir temada dereceli puanlama anahtarı; bedenini çalmaya hazır hâle getirmek, uygun çalma tekniklerini kullanmak ve müziksel bileşenleri uygulamak gibi ölçütlerden oluşmaktadır. Öz, akran ve grup değerlendirme formları da kullanılarak öğrencilerin değerlendirme süreçlerine katılımı sağlanmalıdır.

Öğrenme-öğretme yaşantılarında önerilen performans görevlerinin nasıl ölçülebileceği öğrenme kanıtlarında belirtilmiştir.

1.3.4. Öğrenme – Öğretme Yaşantıları

Kanun modülü, öğrencinin bütünsel gelişimini esas almaktadır. Bu gelişimi sağlayabilmek amacıyla öğrenme-öğretme yaşantılarında sunulan etkinlikler; ilgili çıktı, beceri, eğilim ve değerlerin kazandırılmasını gerçekleştirmeye yönelik hazırlanmıştır. Programın öğrenme-öğretme yaşantıları bölümünde örnekler sunulmuştur. Öğretmenlerden bu örneklerden yola çıkarak öğrenci gruplarının özelliklerine göre öğrenme yaşantılarını uyarlamaları, değiştirmeleri veya yeni etkinlikler oluşturmaları beklenmektedir.

Programda her tema için temel eğitim düzeyindeki öğretim programlarında yer alan konular ve beceriler göz önüne alınarak temel kabuller belirlenmiştir. Öğrenme yaşantıları uygulanırken ön değerlendirme sürecinde öğrencilerin temel kabullerde yer alan bilgi ve becerilere sahip olma durumlarının kontrol edilmesi, gerekli durumlarda temel kabullere ilişkin öğrenme ihtiyaçlarının karşılanması beklenmektedir.

Programın uygulanmasında yaşantısal öğrenmenin esas alınması, uygulamaya dayalı bir süreç yapılandırılması gerekmektedir. Bu süreci desteklemek üzere öğreneni merkeze alan öğretim yöntemlerine (gözlem yoluyla öğrenme, serbest araştırma, zincir haritaları, araştırma inceleme, yaparak yaşayarak öğrenme, balık kılçığı, soru cevap, tartışma, beyin fırtınası, kelime ilişkilendirme, özetleme, gösterip yaptırma, kavram haritası, yaratıcı drama, vb.) yer verilmeli ve program, çok yönlü gelişime katkıda bulunacak öğretim yöntem ve teknikleriyle zenginleştirilmelidir. Ayrıca öğrencinin araştırma sürecine katkıda bulunmak adına öğretmenler tarafından öğrencilere gerekli çıktılarda ön hazırlık yaptırılması önemli görülmektedir.

Kanun modülünde öğrenme çıktılarının, ilgili müziksel becerilerin süreç bileşenlerine dayalı olarak nasıl işe koşulacağı; bilgi, çalgısal beceri, müzikal eğilim ve sanat eğitimi değerlerinin bütünlüğü içinde ele alınmalıdır. Programda öğrenme-öğretme uygulamaları; sadece teknik yeterlikler değil aynı zamanda alana özgü icra becerileri, kavramsal müzik bilgisi, duygusal ifade ve yorumlama yetisi, estetik duyarlılık ve müzik okuryazarlığı becerileri bütünleştirilerek yapılandırılmıştır. Öğretim sürecinde temalar bağlamında ele alınan bu becerilerin ardışık, bütüncül ve anlamlı bir şekilde uygulanması önem taşır.

Kanun modülünde yer verilen becerilerin süreç bileşenleri, birden fazla beceriyi, eğilimi veya değeri aynı anda destek-

leyecek biçimde düzenlenmiştir. Temaların öğrenme-öğretme uygulamaları planlanırken bu bileşenleri zenginleştiren; öğrencinin müziksel ifadesini, teknik gelişimini ve kültürel anlayışını destekleyen konuya özgü çalgısal beceriler, müzikal eğilimler ve değerler belirlenmiş; öğretmenlere bunların etkili kullanımına yönelik açık göstergeler sunulmuştur. Bu göstergeler ve destekleyici unsurlar, öğrenme-öğretme sürecinden bağımsız değil; kanun modülünün doğal ve ayrılmaz bir parçası olarak değerlendirilmelidir.

Öğrenme-öğretme uygulamalarında müzik disiplini ile ilgili kavramların ve kavramlar arası ilişkilerin öğrenilmesini desteklemek üzere görsel materyallerden ve dijital/teknolojik araçlardan yararlanılması önerilmektedir. Bunların yanı sıra şema, afiş, broşür gibi görsel materyaller de kullanılabilir. Öğretim materyalleri hazırlanırken zümre öğretmenleri ve diğer branş öğretmenleriyle iş birliği yapılmalıdır.

Öğrencilerin mevcut bilgi ve becerileri ile edinecekleri bilgi ve beceriler arasında bağlantı oluşturma sürecini ifade eden köprü kurma bileşenlerinin uygulanabilmesi hedeflenir.

Programın uygulanmasında öğretmenlerden hem öğretim teknolojilerini hem de teknoloji tabanlı öğretim yöntemlerini anlamlı öğrenmeyi destekleyecek biçimde kullanmaları beklenmektedir. Bu kapsamda video, sunu, programları gibi materyaller ile teknoloji tabanlı öğretim uygulamaları da sürece dâhil edilebilir.

1.3.5. Farklılaştırma

Öğretim sürecinin düzenlenmesinde öğrenciler arasındaki bireysel farklılıklar göz önüne alınmalıdır. Bu amaçla öğretim sürecinin öğrenci ihtiyaçlarına göre şekillendirilmesi için öğretimin farklılaştırılması yoluna gidilmelidir. Bu kapsamda farklılaştırma bölümünde zenginleştirme ve destekleme başlıkları altında öneriler sunulmuştur. Farklılaştırma kapsamındaki tüm uygulamalar; öğrencilerin ilgi, ihtiyaç ve istekleri göz önünde bulundurularak öğretmenler tarafından planlanır ve uygulanır.

Farklılaştırma sürecinde öğrencilerin hazır bulunuşlukları, ilgileri ve öğrenme profilleri dikkate alınmalı; içerik, süreç ve ürün bu özelliklere uygun hâle getirilmelidir. Bu kapsamda zenginleştirici ve destekleyici etkinlikler yoluyla tüm öğrencilere öğrenme fırsatları sağlanmalıdır. Aynı zamanda bu etkinlikler sınıftaki farklı öğrenme düzeyine sahip öğrencilerin gereksinimlerine cevap verecek şekilde planlama yapılmalıdır.

1.4. BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KANUN MODÜLÜ TEMALARI, ÖĞRENME ÇIKTILARI SAYISI VE SÜRE TABLOSU

Temaların işleniş sırası, içerdiği öğrenme çıktıları sayısı ve temaların süreleri aşağıdaki tablolarda sunulmuştur.

1. Sınıf Kanun Modülü

Tema	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Saati	Yüzde Oranı (%)
1. Çalgıları Tanıyorum	1	4	11
2. Çalgı Seslerini Ayırt Ediyorum	1	4	11
3. Kanun Çalgımı Tanıyorum	1	13	36
4. Kanunda Temel Davranışlar	2	12	34
Okul Temelli Planlama*	-	3	8
Toplam	5	36	100

2. Sınıf Kanun Modülü

Tema	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Saati	Yüzde Oranı (%)
1. Kanunda Boşluksuz Mandalları Tanıyorum	1	10	28
2. Kanunda Boşluklu Mandalları Tanıyorum	1	10	28
3. Kanunda Burgular, Teller, Eşik ve Mandalları Öğreniyorum	2	13	36
Okul Temelli Planlama*	-	3	8
Toplam	4	36	100

3. Sınıf Kanun Modülü

Tema	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Saati	Yüzde Oranı (%)
1. Türk Müziği Perdelerini Öğrenerek Kanundan Ses Çıkartıyorum	2	12	18
2. Kaba Çargâh ve Acemaşiran Perdelerini Öğreniyorum	2	14	19
3. Kanunda Yegâh ve Hüseyinâşiran Perdelerini Öğreniyorum	2	14	19
4. Kanunda Çargâh Dizisini Öğreniyorum	2	14	19
5. Kanun Çalarken Nim Sofyan ve Semai Usullerini Öğreniyorum	1	14	19
Okul Temelli Planlama*	-	4	6
Toplam	9	72	100

4. Sınıf Kanun Modülü

Tema	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Saati	Yüzde Oranı (%)
1. Kanunda Kürdi Dizisini Öğreniyorum	1	22	30
2. Kanun Çalarken Sofyan Usulünü Öğreniyorum	1	6	9
3. Kanunda Tremolo Tekniğini Öğreniyorum	1	10	13
4. Kanunda Rast Dizisini Öğreniyorum	1	22	30
5. Kanun Çalarken Türk Aksağı ve Yürük Semaî Usullerini Öğreniyorum	1	8	11
Okul Temelli Planlama*	-	4	7
Toplam	5	72	100

* Zümre öğretmenler kurulu tarafından ders kapsamında yapılması kararlaştırılan okul dışı öğrenme etkinlikleri, araştırma ve gözlem, sosyal etkinlikler, proje çalışmaları, yerel çalışmalar, okuma çalışmaları vb. çalışmalar için ayrılan süredir. Çalışmalar için ayrılan süre eğitim ve öğretim yılı başında planlanır ve yıllık planlarda ifade edilir.

5. Sınıf Kanun Modülü

Tema	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Saati	Yüzde Oranı (%)
1. Kanunda Segâh Dizisini Öğreniyorum	1	20	27
2. Kanunda Çarpma Tekniğini Öğreniyorum	1	7	10
3. Kanunda Hüseyin Dizisini Öğreniyorum	1	20	27
4. Kanunda Göçürme (Transpoze) Yapıyorum	1	20	27
Okul Temelli Planlama*	-	5	9
Toplam	4	72	100

6. Sınıf Kanun Modülü

Tema	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Saati	Yüzde Oranı (%)
1. Kanunda Uşşak Dizisini Öğreniyorum	1	16	22
2. Kanunda Hicaz Dizisini Öğreniyorum	1	13	18
3. Hicaz Dizisi Ailesinden Zirgüleli Hicaz Dizisini Öğreniyorum	1	13	18
4. Hicaz Dizisi Ailesinden Uzzal Dizisini Öğreniyorum	1	13	18
5. Hicaz Dizisi Ailesinden Hümayun Dizisini Öğreniyorum	1	13	18
Okul Temelli Planlama*	-	4	6
Toplam	5	72	100

7. Sınıf Kanun Modülü

Tema	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Saati	Yüzde Oranı (%)
1. Kanunda Karcıgar Dizisini Öğreniyorum	1	19	26
2. Kanunda Oktavlı Çalma ve Glissando Tekniğini Öğreniyorum	1	11	16
3. Kanunda Sabâ Dizisini Öğreniyorum	1	19	26
4. Kanun Çalarken 7, 8 ve 9 Zamanlı Usulleri Öğreniyorum	3	19	26
Okul Temelli Planlama*	-	4	6
Toplam	6	72	100

* Zümre öğretmenler kurulu tarafından ders kapsamında yapılması kararlaştırılan okul dışı öğrenme etkinlikleri, araştırma ve gözlem, sosyal etkinlikler, proje çalışmaları, yerel çalışmalar, okuma çalışmaları vb. çalışmalar için ayrılan süredir. Çalışmalar için ayrılan süre eğitim ve öğretim yılı başında planlanır ve yıllık planlarda ifade edilir.

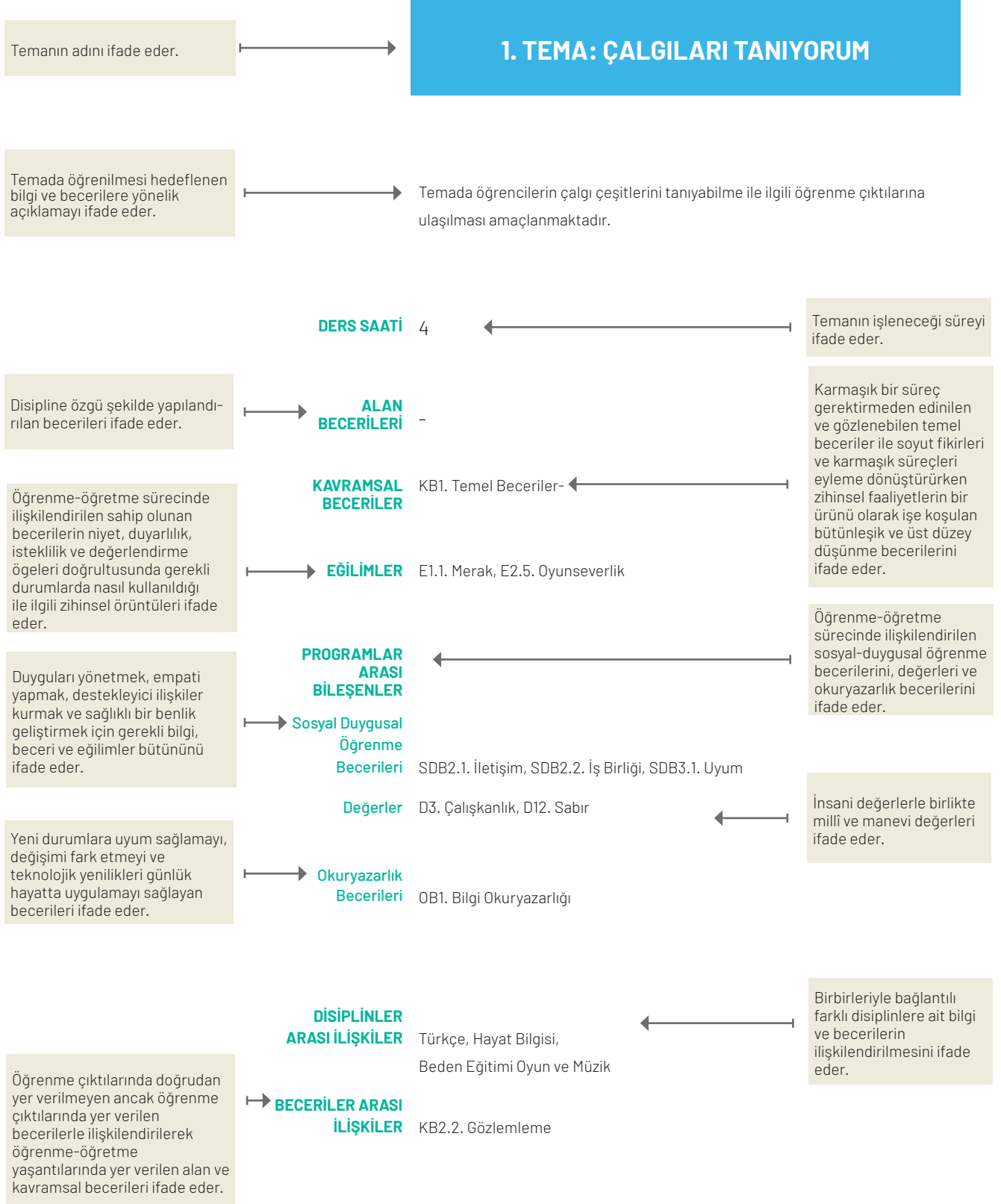
8. Sınıf Kanun Modülü

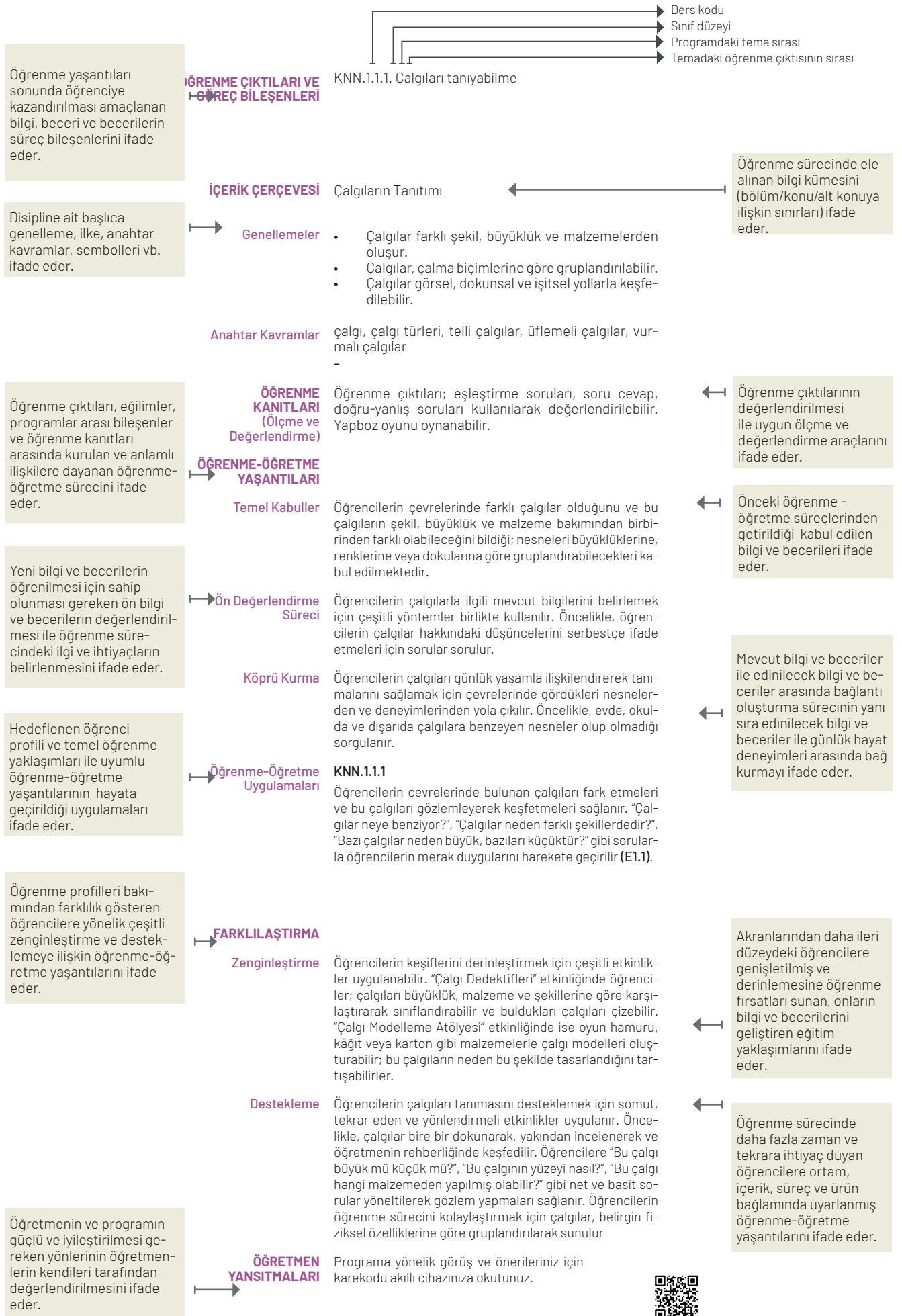
Tema	Öğrenme Çıktıları Sayısı	Süre	
		Saati	Yüzde Oranı (%)
1. Kanunda Nihavent Dizisini Öğreniyorum	1	17	23
2. Kanun Çalarken Aksak Semaî Usulünü Öğreniyorum	1	8	11
3. Kanun Çalarken Kromatik Tekniğini Öğreniyorum	1	9	14
4. Kanunda Kürdilihicazkâr Dizisini Öğreniyorum	1	17	23
5. Kanunda Hüzzam Dizisini Öğreniyorum	1	17	23
Okul Temelli Planlama*	-	4	6
Toplam	5	72	100

* Zümre öğretmenler kurulu tarafından ders kapsamında yapılması kararlaştırılan okul dışı öğrenme etkinlikleri, araştırma ve gözlem, sosyal etkinlikler, proje çalışmaları, yerel çalışmalar, okuma çalışmaları vb. çalışmalar için ayrılan süredir. Çalışmalar için ayrılan süre eğitim ve öğretim yılı başında planlanır ve yıllık planlarda ifade edilir.

1.5. BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KANUN MODÜLÜNÜN YAPISI

Kanun modülünün temalarının yapısı aşağıdaki infografikte verilmiştir.

2. BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KANUN MODÜLÜ SINIF DÜZEYLERİNE AİT TEMALAR

1. SINIF

1. TEMA: ÇALGILARI TANIYORUM

Temada öğrencilerin çalgı çeşitlerini tanıyabilme ile ilgili öğrenme çıktılarına ulaşılması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 4

ALAN BECERİLERİ -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB1. Temel Beceriler

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E2.5. Oyunseverlik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.2. İş Birliği, SDB3.1. Uyum

Değerler D3. Çalışkanlık, D12. Sabır

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe, Hayat Bilgisi, Beden Eğitimi Oyun ve Müzik

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.2. Gözlemleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KNN.1.1.1. Çalgıları tanıyabilme

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Çalgıların Tanıtımı

- Genellemeler**
- Çalgılar farklı şekil, büyüklük ve malzemelerden oluşur.
 - Çalgılar, çalma biçimlerine göre gruplandırılabilir.
 - Çalgılar görsel, dokunsal ve işitsel yollarla keşfedilebilir.

Anahtar Kavramlar

çalgı, çalgı türleri, telli çalgılar, üflemeli çalgılar, vurmali çalgılar

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; eşleştirme soruları, gözlem formu, soru cevap, doğru-yanlış soruları ve performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir. Yapboz oyunu oynanabilir. Çalgı çeşitlerini somutlaştırması için müzik mağazasına gitme ve gözlem yapma görevi verilebilir. Gözlem yapma görevinin değerlendirilmesi gözlem formları ile yapılabilir. Ayrıca öğrencilerin çalgıların fiziksel özelliklerini anlamalarını desteklemek amacıyla sınıf içi drama etkinlikleri düzenlenebilir. Düzenlenen drama etkinlikleri analitik dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin çevrelerinde farklı çalgılar olduğunu ve bu çalgıların şekil, büyüklük ve malzeme bakımından birbirinden farklı olabileceğini bildiği, nesneleri büyüklüklerine, renklerine veya dokularına göre gruplandırabilecekleri kabul edilir.

Ön Değerlendirme

Süreç

Öğrencilerin çalgılarla ilgili mevcut bilgilerini belirlemek için çeşitli yöntemler birlikte kullanılır. Öncelikle, öğrencilerin çalgılar hakkındaki düşüncelerini serbestçe ifade etmeleri için sorular sorulabilir. Örneğin "Daha önce hiç çalgı gördünüz mü? Hangi çalgıları biliyorsunuz? Çalgılar neye benziyor?" gibi sorularla öğrencilerin çalgılarla ilgili farkındalık düzeyleri ve ön bilgileri değerlendirilebilir. Ardından öğrencilerin görsel algılarını ölçmek amacıyla çalgılarla ilgili bildiklerini çizmeleri istenebilir. Çizimlerini anlatmaları teşvik edilerek hangi fiziksel özelliklere dikkat ettikleri ve çalgılar hakkındaki düşünceleri anlaşılabilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin çalgıları günlük yaşamla ilişkilendirerek tanımlarını sağlamak için çevrelerinde gördükleri nesnelerden ve deneyimlerinden yola çıkılabilir. Öncelikle, evde, okulda ve dışarıda çalgılara benzeyen nesneler olup olmadığı sorgulanabilir. Örneğin "Evde büyük ve küçük tencereleri yan yana koyduğunda büyüklük farkını görebiliyorsun. Çalgılar da böyle büyük ya da küçük olabilir mi?", "Bazı oyuncaklar sert, bazıları yumuşak oluyor. Çalgılar da farklı malzemelerden yapılabilir mi?" gibi sorularla öğrencilerin çalgıları fiziksel yönleriyle anlamlandırmaları sağlanabilir. Bunun yanı sıra öğrencilerin daha önce herhangi bir çalgıyı görüp görmedikleri sorulur. "Bir düşünde, okulda ya da televizyonda çalgılar gördünüz mü?", "Evde oyuncak bir çalgınız var mı?" gibi sorularla öğrencilerin çalgıları fark etme düzeyleri ölçülür. Öğrencilerin oyuncakları ve çevrelerindeki nesneleri gözlemlene alışkanlıklarından yola çıkılarak çalgılarla benzerlik kurmaları sağlanır. "Büyük çalgılar nerede durur, küçük çalgılar nerede saklanır?", "Tahta bir çalgıyla metal bir çalgı nasıl farklı görünebilir?" gibi sorular yöneltilerek çalgıların fiziksel özelliklerine yönelik dikkatleri çekilebilir.

Ayrıca gündelik yaşamda kullanılan bazı eşyalarla çalgıların benzer olabileceği keşfedilir. Örneğin “Bazen büyük bir kutu ya da tahta parçası gördüğümüzde ona dokunmak isteriz. Çalgılar da farklı dokularda olabilir mi?” sorusuyla çalgıların yüzey özellikleri fark ettirilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

KNN1.1.1

Öğrencilerin çevrelerinde bulunan çalgıları fark etmeleri ve bu çalgıları gözlemleyerek keşfetmeleri sağlanır. Öğretmen, “Çalgılar neye benziyor?”, “Çalgılar neden farklı şekillerde?”, “Bazı çalgılar neden büyük, bazıları küçük?” gibi sorularla öğrencilerin merak duygularını harekete geçirir **(E1.1)**. Sınıfa çeşitli çalgı görselleri, maketler veya gerçek çalgılar getirilerek öğrencilerin çalgıları dokunarak, yakından inceleyerek ve karşılaştırarak gözlem yapmalarına rehberlik edilir. “Bu çalgı sert mi yumuşak mı?”, “Bu çalgının şekli nasıl?” gibi sorularla çocukların dikkat etmeleri gereken noktalar belirlenir. Öğrenciler çalgılara dokunarak, büyüklüklerini kıyaslayarak ve farklı açılardan inceleyerek gözlem yaparlar. Öğretmen, çocukların gözlem yaparken kullanabilecekleri araçları tanıtır (büyüteç ile yakından bakma, gözleri kapatarak dokunarak hissetme, çalgıları farklı açılardan inceleme vb.). Öğrenciler, çalgılar hakkında daha fazla bilgi edinme ihtiyacını fark eder ve öğretmenlerine veya arkadaşlarına sorular yöneltir **(OB1)**. Öğrenciler, çalgıları dikkatlice gözlemleyerek sabırla incelemelerini tamamlar **(D12.3)**. Not alma yerine gözlem sonuçları sınıfta eğlenceli grup etkinlikleriyle ve oyunlarla kaydedilir **(E2.5)**. Büyük çalgılar bir köşeye, küçük çalgılar başka bir köşeye konur. Tahta çalgılar bir tarafa, metal çalgılar başka bir tarafa ayrılır. Öğrenciler, zil ve üçgen gibi sert yüzeyli çalgılar ile deri kaplı davul gibi yumuşak yüzeyli çalgıları karşılaştırırlar. Öğretmen, çocuklarla birlikte çalgıları benzer özelliklerine göre sınıflandırır ve basit şekiller veya renkli kartlarla gösterir **(KB2.2)**. Öğrenciler, verilen görevleri özenle ve çalışkanlıkla tamamlamak için çaba gösterir **(D3.1)**. Çocukların öğrendiklerini hatırlamalarını kolaylaştırmak için çalgıların büyüklüğüne, malzemesine veya şekline göre gruplayan bir poster hazırlanır. Bu süreçte öğrenciler arkadaşlarıyla iş birliği yaparak çalgıları sınıflandırır ve fikirlerini paylaşır **(SDB2.2)**. Öğrenciler; çalgıları renk, doku ve büyüklük gibi fiziksel özelliklerine göre sınıflandırdıktan sonra bu çalgıları çalma biçimlerine göre de gruplandırır. Öğretmen, “Bazı çalgılar neden tokmakla çalınıyor, bazıları elle tutuluyor, bazıları üfleniyor?” gibi sorularla öğrencilerin çalgı türlerini keşfetmelerine rehberlik eder. Öğrenciler, elleriyle vurduklarında veya salladıklarında ses çıkaran çalgıları fark ederler (davul, tef, marakas vb.). Öğrenciler, telleri gerilmiş ve parmakla ya da yayla titreştirilen çalgıları gözlemler (gitar, keman, arp vb.). Öğrenciler, zil ve üçgen gibi sert yüzeyli çalgılar ile deri kaplı davul gibi yumuşak yüzeyli çalgıları karşılaştırırlar. Bu süreçte çalgıların yapısal ve çalma biçimine dayalı farklılıkları gözlemlenir. Öğretmen, öğrencilerin çalgıları dokunarak ve hareketlerini inceleyerek hangi gruba ait olduğunu anlamalarına yardımcı olur **(SDB3.1)**. Öğrenciler, çalgıların benzerliklerine ve farklılıklarına dair gözlemlerini hareketlerle, görsellerle veya oyunlarla ifade ederler. Vurmalı çalgıları taklit eden bir hareket yaparak tanımlarlar. Telli çalgılar için hayali bir gitar çalma hareketi yaparlar. Üfleli çalgılar için üfleme hareketi yaparak türünü gösterirler. Dersin sonunda öğretmen, “Hangi çalgılar tokmakla çalınıyor?”, “Hangi çalgılar üflenerek çalınıyor?”, “Telli çalgılar nasıl görünüyor?” gibi soruların ve bu soruların cevaplarını içeren görsellerin yer aldığı bir pano hazırlamaları için öğrencilere performans görevi verebilir.

Öğrencilerin öğrenme sürecindeki gelişimlerini değerlendirmek için gözlem formları, kontrol listeleri ve akran değerlendirme yöntemleri kullanılabilir.

FARKLIlaştırma

Zenginleştirme Öğrencilerin keşiflerini derinleştirmek için çeşitli etkinlikler uygulanabilir. “Çalgı De-dektifleri” etkinliğinde öğrenciler, çalgıları büyüklük, malzeme ve şekillerine göre karşılaştırıp sınıflandırır ayrıca buldukları çalgıları çizimleri istenir. “Çalgı Modelleme Atölyesi” etkinliğinde oyun hamuru, kâğıt veya karton gibi malzemelerle çalgı modelleri oluşturulur; bu çalgıların neden bu şekilde tasarlandığını tartışmak için sorular sorulabilir. Öğrencilerin düşünmelerini sağlamak için “Kendi Çalgı Sınıflandırmamı Yapıyorum” etkinliği yapılabilir; burada çalgılar, öğrencilerin belirlediği kriterlere göre gruplanabilir. Günlük hayatla ilişkilendirme amacıyla “Çalgılar Nerede Kullanılır?” etkinliğinde çalgıların farklı ortamlarda nasıl yer aldıkları hakkında gözlemler paylaşılabilir.

Destekleme Öğrencilerin çalgıları tanımasını desteklemek için somut, tekrar eden ve yönlendir-meli etkinlikler uygulanabilir. Öncelikle, çalgılar bire bir dokunarak, yakından incele-nerek ve öğretmenin rehberliğinde keşfedilir. Öğrencilere “Bu çalgı büyük mü küçük mü?”, “Bu çalgının yüzeyi nasıl?”, “Bu çalgı hangi malzemeden yapılmış olabilir?” gibi net ve basit sorular yöneltilerek gözlem yapmaları sağlanabilir. Öğrencilerin öğrenme sürecini kolaylaştırmak için çalgılar, belirgin fiziksel özelliklerine göre gruplandırılarak (sadece büyük çalgılar, sadece tahta çalgılar) sunulur. Öğrencilerin karşılaştırmalar yaparak farklılıkları fark etmeleri için büyük-küçük, sert-yumuşak gibi ikili eşleştirme oyunları oynatılabilir. Öğrencilerin kavramları pekiştirmesi için “Çalgıyı Bul” etkinliği uygulanır. Öğretmen bir çalgıyı tanımlayarak (Bu çalgı tahtadan yapılmış ve büyük.) öğrencilerin doğru çalgıyı seçmesini sağlanabilir. Basit resimli kartlar, somut objeler ve eşleştirme etkinlikleriyle öğrenme desteklenebilir. Öğrencilerin gözlemlerini aktarmaları için çizim, yapıştırma ve parça tamamlama etkinlikleri kullanılabilir. Öğren-cilerden çalgıları çizimleri, basit modeller yapmaları veya çalgı görsellerini büyük-küçük, sert-yumuşak gibi özelliklerine göre ayrılmış panolara yerleştirmeleri istenebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: ÇALGI SESLERİNİ AYIRT EDİYORUM

Temada öğrencilerin çalgı türlerinin tınlarını tanımlarına dair belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşılması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 4

ALAN BECERİLERİ -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB1. Temel Beceriler

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E3.2. Odaklanma, E3.4. Gerçeği Arama, E3.9. Şüphe Duyma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim

Değerler D14. Saygı

Okuryazarlık Becerileri OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Hayat Bilgisi, Okul Öncesi, Türkçe

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KNN1.2.1. Çalgıların seslerini ayırt edebilme

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Çalgılara Özgü Tınları Ayırt Etme Sesin Oluşumunu Anlama

Genellemeler

Çalgıların seslerini ayırt edebilme, öğrencilerin hem görsel hem de işitsel algılarını geliştirmelerine, farklı tınları ve yapılarını tanıyarak müziksel farkındalıklarını artırmalarına olanak tanır.

Anahtar Kavramlar

çalgı, ses, tını, titreşim

ÖĞRENME

KANITLARI

Öğrenme çıktıları; kontrol listesi, eşleştirme soruları, açık uçlu soruları, performans görevi kullanılarak değerlendirilebilir.

(Ölçme ve

Değerlendirme)

Öğrencilerden sesin oluşumu, çalgıların tınları ve ses ayırt etme becerilerini geliştirmeye yönelik performans görevi istenebilir. Öğrencilerin sesleri doğru ayırt etme, çalgıların yapısal özelliklerini keşfetme ve çevrelerindeki sesleri fark etme becerileri, gözlem formu ve analitik dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin çalgıların şekillerini bildikleri ve bu şekilleri isimleriyle ilişkilendirdikleri kabul edilir.

Ön Değerlendirme

Süreci

Sesleri nasıl duyduğumuzu biliyor musunuz? Bir sesi duyduğunuzda, o sesin nereden geldiğini nasıl anlarsınız? Hangi müzik aletlerini biliyorsunuz? Mutfakta yemek yaparken duyduğunuz seslerle dışarıda araba sesleri arasında nasıl farklar var? Sabah uyandığınızda duyduğunuz ilk ses nedir? İnsanlar nasıl konuşur? Konuştuğumuzda hangi organlarımız çalışır? gibi sorular sorularak öğrencilerin önceki öğrenmeleri sınanabilir.

Köprü Kurma

Bir kedi miyavladığında ya da bir köpek havladığında onları görmesek bile o sesin bir kediten ya da köpekten geldiğini anlayabilir miyiz? Alınan dönütler doğrultusunda nasıl hayvanların seslerini tanıyabiliyorsak çalgıların yapısal özelliklerine göre tınlarının farklı olduğu ve onları bu sayede ayırt edebildiğimiz ifade edilebilir. Bu ses özelliklerine göre kullanım alanlarının ve yapılarının değişiklik gösterdiği hazırlanan görseller üzerinden aktarılabilir. Çocuklara sessiz bir ortamda oynayan hayvanlar ya da oyuncaklarla ilgili kısa bir video izletilir ve "Hiç ses duydun mu? Ses nereden gelmiş olabilir?" gibi sorular sorulabilir. Daha sonra doğada algıladığımız tüm seslerin oluşabilmesi için gerekli koşullar olabileceği her an her yerde ses olsa dahi bizim bunları ancak belli koşullar dahilinde duyabileceğimiz konusunda kısa bir bilgilendirme yapılabilir. Daha sonra gemilerde ve uçaklarda kullanılan sonar sistemler, ultrason, röntgen ve manyetik rezonans görüntüleme cihazları gibi gündelik hayatlarımızda karşılaştığımız örneklerinde ses dalgaları aracılığı ile ortaya çıktığı, duyabildiğimiz kadar duyamadığımız bir ses dünyasının da varlığı görsel ve işitsel materyaller kullanılarak aktarılabilir. Örneğin hayvanların işitme aralıklarını anlatmak için o frekans düzeyinde sesler dinletilip duyduklarında onaylamaları istenebilir. Hayatı algılama biçimlerimizden yani beş duyumuzdan biri olan işitme yeteneğinin bizi hayata bağladığı ve hayatı algılamamızda nasıl bir rol oynadığı örnekler ile ifade edilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

KNN.1.2.1

Öğretmen; sınıfa diyapazon, tef, ksilofon, melodika ve flüt getirerek öğrencilerin dikkatini çeker ve odaklanmalarını ister **(E3.2)**. Daha sonra öğrencilere sesin nasıl oluştuğuna dair açık uçlu sorular sorulur **(E3.9)**. Öğrencilerin kendi aralarında tartışmaları ve bu sırada saygılı olmaları beklenir **(SDB2.1, D14.1)**. Öğrencilerin yönlendirici sorularla beyin fırtınası yapmaları istenir ve bu süreç sonunda doğadaki tüm seslerin kaynağında titreşim olduğu sonucuna varmaları beklenir. Kaynağında yalnızca titreşim olan her hareketin ses oluşturduğuna dikkat çekilir. Ayrıca sesin oluşumuyla ilgili kısa bir belgesel film akıllı tahta aracılığıyla izletilir **(OB4)**. Oksijen olmadan titreşimin tek başına ses oluşturamayacağı ve bu nedenle uzayda sesin olmadığı vurgulanır. Öğrencilerden bu konuyu anlatan, aileleriyle izleyebilecekleri diğer kaynaklara ulaşmaları ve anladıklarını sınıfta paylaşımları istenebilir **(E3.4, SDB2.1)**. Bu süreç, gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğretmen, sınıfa susarak girer ve yalnızca jest ve mimikleriyle bir şeyler ifade etmeye çalışır. Bunu yaparken oturma ve kalkma gibi belli komutları da ekler ve öğrencilerde merak uyandırır **(E1.1)**. Ardından insan sesinin iletişimdeki önemi ve rolü, günlük yaşam deneyimleri üzerinden aktarılır.

Öğrencilerden insan sesi oluşurken hangi süreçlerden geçtiğini düşünmeleri beklenir. "Konuşmamızı oluşturan organlarımız sizce nelerdir?" gibi açık uçlu sorularla öğrencilerin insan sesinin bir oluşum sürecinden geçtiğini fark etmeleri sağlanır. Çocuklara 'Sesimizi hangi organlarımızla çıkarırız?' sorusu sorularak ağız, burun ve boğaz gibi bilindik bölgelere dikkat çekilir. Çizgi film karakterleriyle hazırlanan basit bir animasyon izletilerek sesin nasıl çıktığına dair eğlenceli bir sohbet yapılır **(OB4)**. Bu süreç, kontrol listesi veya gözlem formu ile değerlendirilebilir.

Öğrencilere "İnsanların sesini diğerlerinden farklı kılan nedir? Bir kedi sesinin kedi sesi olduğunu nasıl anlarız?" gibi sorular sorulur. Bu sorularla sesin tını özelliklerinin o sesi benzersiz kıldığından bahsedilir. İnsan kafatasının içindeki boşlukların her insanda benzerlik gösterse de birbirinden farklı olduğu ifade edilir. Ayrıca bu boşluklarda yankılanan sesin ağız, dil ve diş yapısıyla benzersiz bir hâl aldığı, yakınlarımızın seslerini konuştuklarında onları görmesek bile bu şekilde ayırt edebileceğimiz vurgulanır. Öğrencilerden etkin bir şekilde dinlemeleri beklenir **(SDB2.1)**.

Çalgıların da kendine özgü tınları olduğu ve bu tınların, aynı insan sesi gibi, yapısal özelliklerinden kaynaklı olarak birbirinden ayrıldığı ifade edilir. Bir önceki temada dokunsal ve görsel olarak öğrendikleri çalgıların sesleri dinletilir. Yapı bakımından farklılıklarına dikkat çekilir ve öğrencilere dikkatli dinlediklerinde bu sesleri ayırt edebilecekleri söylenir. Bu süreç, öğrencilere bu konuda güven duymaları için bir fırsat sunar **(E1.5)**. Ardından çalgıların yapısal özelliklerine bağlı olarak nasıl ses çıkardıklarına dair görsel ve işitsel kaynaklar akıllı tahta aracılığıyla sunulur.

Öğrencilere sunulan çalgıların yalnızca sesleri dinletilir ve hangi çalgı olduğunu tahmin etmeleri istenebilir. Bu süreçte eşleştirme kartları kullanılabilir ve süreç gözlem formu ile değerlendirilebilir. Sesin oluşumunu, çalgıların tınlarını ve ses ayırt etme becerilerini geliştirmeye yönelik bir performans görevi öğrencilerden istenebilir. Performans görevi, gözlem formu ve analitik dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Melodika veya flüt gibi çalgıları öğrencilere verilerek onlardan değişik sesler çıkarmaları beklenebilir.

Bir gitarın tellerini veya bir tefin üzerindeki deri kısmı göstererek sesin bu yapılar aracılığı ile nasıl titreşim ürettiğini açıklayabilir.

Öğrenciler, sesin oluşumuna dair farkındalık kazanmaya yönelik küçük çalışmalar yapabilirler. Örneğin evdeki lastik, karton vb. geri dönüşüm malzemeleri ile basit müzik aletleri yapmaları ve bunlarla ses üretmeleri istenebilir.

Destekleme Öğrencilere sesin oluşumuyla ilgili resimli ve renkli görseller gösterilir.

Öğrencilere sesin titreşimlerden kaynaklandığını anlatan basit bir hikâye ya da kısa bir çizgi film izletilebilir. Bu hikâye veya filmde sesin nasıl oluştuğu, nesnelerin titreşerek ses çıkardığı örneklerle anlatılabilir.

“Hangi çalgıdan geliyor?” gibi basit dinleme oyunları ile çalgıların sesleri ayırt edilir. Çalgıların seslerini dinlerken öğrencilerin el işaretleri veya ritmik hareketler yaparak geri bildirimde bulunmaları sağlanabilir.

Öğrencilerin seslerin nasıl oluştuğunu anlatan basit deneyler yapması sağlanır. Örneğin basit bir ses kaynağı olan bir telin titreşmesini izleyerek öğrenciler, sesin titreşimle oluştuğunu keşfedebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA: KANUN ÇALGIMI TANIYORUM

Temada kanun sazının tanınması ile ilgili öğrenme çıktılarına ulaşılması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 13

ALAN BECERİLERİ -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB2.6. Bilgi Toplama

EĞİLİMLER E1.1. Merak

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık), SDB2.2. İş Birliği

Değerler D15. Sevgi, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB4. Görsel Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe, Hayat Bilgisi

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.8. Sorgulama, KB2.10. Çıkarım Yapma

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KNN.1.3.1. Kanun hakkında bilgi toplayabilme

- a) Kanun hakkında bilgiye ulaşmak için kullanacağı araçları belirler.
- b) Belirlediği araçları kullanarak kanun hakkında bilgileri bulur.
- c) Kanunla ilgili ulaştığı bilgileri doğrular.
- ç) Kanun ile ilgili ulaşılan bilgileri kaydeder.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Kanunun Şekli, Kanunun Özellikleri, Kanunun Bölümleri

Anahtar Kavramlar kanun, müzik, ses

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, eşleştirme kartları kullanılarak değerlendirilebilir. Dinlediğini anlama ve tanıma becerisini içine alan performans görevi verilebilir. Öğrencilerden kanun, yüzük ve mızrapları ile akort anahtarının hangi malzemelerden yapıldığını, bunların ölçülerinin nasıl ayarlandığını araştırmaları performans görevi istenebilir. Performans görevi, analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencinin dinlediği sözlü ya da sözsüz müzik eserleri ve çocuk şarkılarındaki ezgi, ritim ve çalgı farklılıklarını ifade edebildiği kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme

Süreci Öğrencilerden aileleriyle gittikleri etkinliklerde (konser vb.) gördükleri çalgılardan bahsetmeleri istenebilir. Bu çalgılardan mızrap ile icra edilenleri tahmin etmeleri beklenir. Öğrencilerin kanun ile bağ kurabilmesi için tahmin ettikleri çalgılar ile kanun arasında ilişki kurması istenebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerden televizyon, internet veya çevrelerinde gördükleri müzik aletlerinden bahsetmeleri istenebilir. Bu çalgıların nasıl çalındığı, çalgılardan nasıl ses çıkarıldığından bahsedilerek mızrap ile icra edilen çalgıları tahmin etmeleri beklenebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

KNN.1.1.3

Kanunla ilgili belirlenen video, sunu gibi materyal veya etkinliklerle çalgının merak edilmesi sağlanır (**E1.1**). Öğrencilerin dinleme / izleme etkinliklerinin ardından kanun ile ilgili bilgilerinin veya anılarının olup olmadığı sorulur. Öğrenciler bu bilgi ve anıları, yeni öğreneceği bilgilerle ilişkilendirir (**SDB1.1**). Alınan cevaplar öğretmen tarafından yorumlanır. Daha sonra öğrencilerle bu çalgı ile ilgili bilgi toplayacağı güvenilirliği kanıtlanmış dijital ve basılı kaynaklar belirlenir (**OB1**). Belirledikleri bu araçlardan kanun çalgısının görsellerini bulmaları istenebilir (**OB4**). Eriştikleri bu görseller ile öğrencilerin sınıfta seviyelerine uygun olarak bir sunum yapmaları ve bu bilgileri doğrulamaları sağlanır (**KB2.8, OB1**). Kanun çalgısının geliştirilme süreci hakkında bilgi verilir (**D15.2, D19.2**). Ardından öğretmen kanun çalgısını gösterir. Öğrencilere bu çalgının yamuk şeklinde olduğuyla ilgili bilgi verdikten sonra beyin fırtınası tekniği kullanılarak "Kanun çalgısı kare olsaydı ne olurdu?" sorusunu yöneltir. Bu süreçte öğrencilerin kanun çalgısının şekli ile ilgili değerlendirme yapmaları ve alternatif düşünceler ortaya koymaları beklenir (**SDB2.2, KB2.10**). Öğrencilerden aldığı cevaplardan

sonra öğretmen kanunun yamuk şeklinin sese olan etkisini uygulamalı olarak gösterir. Dinlediğini anlama ve tanıma becerisini içine alan performans görevi verilebilir. Performans görevi, analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Bu süreçte öğrencilerin hazır bulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınarak bunlara ilişkin etkinlik ve materyal hazırlanabilir. Kanun sesi kullanarak grup oyunları düzenlenebilir. Örnek olarak kanun sesini dinleyip tanıma yarışmaları yapılabilir. Kanunun tarihini ve kültürel bağlamını anlatan hikâyeler anlatılarak öğrencilerin bağ kurması sağlanabilir.

Destekleme Bu süreçte öğrenme süreci oyunlaştırılarak öğrencilerin motivasyonu artırılabilir. Hazırlanan materyaller, görseller ve etkinlikler öğrencinin hazır bulunuşluk düzeyine göre değerlendirilirken sade ve basitten karmaşığa olabilir. Öğrencileri küçük gruplara ayırarak kanun hakkında öğrendiklerini birbirleriyle paylaşmaları sağlanabilir. Etkinlikler yapılırken öğrencilere ipuçları verilebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. TEMA: KANUNDA TEMEL DAVRANIŞLAR

Temada öğrencinin kanun çalmada temel davranışlar olan oturuş, duruş ile çevre materyaller tanıyıp kavraması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 12

ALAN BECERİLERİ -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB1. Temel Beceriler, KB2.13.Yapılandırma

EĞİLİMLER E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB3.1. Uyum

Değerler D15. Sevgi, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı , OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe, Hayat Bilgisi

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.16. Tümevarımsal Akıl Yürütme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KNN.1.1.4. Kanun çalmak için doğru oturuş ve doğru duruş pozisyonunu uygulayabilme

KNN.1.1.5. Kanunda çevre materyaller, teller, burgular, mandallar ve eşik arasındaki ilişkiyi yapılandırabilme

a) Kanunda çevre materyaller, teller, burgular, mandallar ve eşiği inceleyerek nedensel ilişkiler ortaya koyar.

b) Kanunda çevre materyaller, teller, burgular, mandallar ve eşikle ilgili kendi öz bilgisi ile elde ettiği ilişkilere dayalı unsurlardan uyumlu bir bütün oluşturur.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Kanunun Bölümleri, Kanunun Sesi

Anahtar Kavramlar

kanun, müzik, ses

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, eşleştirme kartları kullanılarak değerlendirilebilir. Dinlediğini anlama ve tanıma becerisini içine alan performans görevi verilebilir. Öğrencilerden kanun, yüzük ve mızrapları ile akort anahtarının hangi malzemelerden yapıldığını, bunların ölçülerinin nasıl ayarlandığını araştırmaları performans görevi istenebilir, Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Kanunun şeklini ve çalım pozisyonunu gözlemlediği kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme

Süreci

Öğrencilerden aileleriyle gittikleri etkinliklerde (konser vb.) gördükleri çalgılardan bahsetmeleri istenebilir. Bu çalgılardan mızrap ile icra edilenleri tahmin etmeleri beklenir. Öğrencilerin kanun ile bağ kurabilmesi için tahmin ettikleri çalgılar ile kanun arasında ilişki kurması istenebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerden televizyon, internet veya çevrelerinde gördükleri müzik aletlerinden bahsetmeleri istenebilir. Bu çalgıların nasıl çalındığı, çalgılardan nasıl ses çıkarıldığından bahsedilerek mızrap ile icra edilen çalgıları tahmin etmeleri beklenebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

KNN.1.1.4

Öğretmen tarafından kanun öğrencilere gösterilerek uygun bir yere sandalye konulup öğretmen sandalyeye oturur. Sırtı kambur olmayacak şekilde dik oturup dizlerinin üstüne kanun sazını dengeli bir şekilde koyarak doğru oturuş ve duruşun örneği sergilenir **(OB4)**. Daha sonra öğrencilere sergilenen oturuş biçimi her bir öğrenci sandalyeye oturtularak gösterilir ve bundan böyle kanun çalarken bu şekilde oturmaları gerektiği belirtilir. (Öğrencinin boyunun kısa olduğu durumlarda yere ayaklık konularak doğru oturuş ve duruş için ayaklarının daha yükseğe konulması sağlanabilir.) Bu süreçte öğrencinin doğru oturuş ve duruş biçimini benimseyerek kendini uyarlaması beklenir **(SDB3.1)**.

KNN.1.1.5

Öğretmen tarafından kanun çalmak için gerekli olan materyallerden yüzük ve mızrap tanıtılır. Öğretmen tarafından gösterip yaptırma tekniği kullanılarak, bu çevre materyallerinin doğru kullanım şekli öğrencilere gösterilerek uygulamaları istenebilir **(OB4)**. Diğer çevre materyallerinden olan akort anahtarının işlevi ve nasıl kullanıldığı gösterilir. Edinilen bilgilerin dijital veya görsel sınıf arşivi oluşturularak öğrenciler tarafından kaydedilmesi istenebilir.

Öğretmen, sesle uzunluk ilişkisini kavratılabilmek için öğrencilerden farklı boyutlardaki lastiklerle ses çıkarmasını isteyerek dikkat çeker. Öğrencilerin lastiği gerip gevşetirken çıkan ses değişikliklerine odaklanmaları ve bununla ilgili genelleme yapmaları istenebilir **(E3.2, KB2.16)**. Kanun çalgısının geliştirme süreci hakkında bilgi verilerek telin uzunluğu ile çıkardığı ses arasındaki ilişkiye değinilir **(D15.2., D19.2)**. Öğrencilere kanun çalgısının telleri, hangi maddeden yapıldığına vurgu yapılarak tanıtılır. Daha sonra tellerin sol taraftan bağlandığı burguların konik yapısıyla birlikte işlevi ile ilgili bir sunum yapılır. Tellerin gerginliğini ayarlayan burgular ile nasıl bir bağlantısı olduğuna dair öğrencilerin nedensel ilişki kurması beklenir **(OB1)**. Ardından mandalların kanun üzerindeki konumu gösterilerek işlevi hakkında bilgi verilir. Kanun çalgısının çıkardığı seslerin mandallarla ilişkisi uygulamalı olarak gösterilir. Öğrencinin mandalların değişmesiyle beraber çıkan sesin de değiştiğini fark etmesi sağlanır. Kanunun bu üç önemli unsurunun seslerin oluşumunda nasıl bir rol oynadığı verilen bilgilerden yararlanılarak ortaya konulur. Öğrencilerden burgular, teller ve mandallarla ilgili dijital mecralardan faydalanarak bir araştırma yapması ve bununla bilgilerini pekiştirmesi performans görevi istenebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarıyla ölçülebilir.

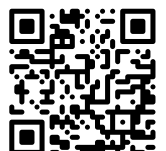
FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Bu süreçte öğrencilerin hazır bulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınarak bunlara ilişkin etkinlik ve materyal hazırlanabilir. Örnek olarak kanun sesini dinleyip tanıma yarışmaları yapılabilir. Kanunun tarihini ve kültürel bağlamını anlatan hikâyeler anlatılarak öğrencilerin bağ kurması sağlanabilir.

Destekleme Bu süreçte öğrenme süreci oyunlaştırılarak öğrencilerin motivasyonu artırılabilir. Hazırlanan materyaller, görseller ve etkinlikler öğrencinin hazır bulunuşluk düzeyine göre değerlendirilirken sade ve basitten karmaşığa olabilir. Öğrencileri küçük gruplara ayırarak kanun hakkında öğrendiklerini birbirleriyle paylaşmaları sağlanabilir. Etkinlikler yapılırken öğrencilere ipuçları verilebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. SINIF

1. TEMA: KANUNDA BOŞLUKSUZ MANDALLARI TANIYORUM

Temada öğrencinin kanunda bulunan boşluksuz mandalların hangi notalara denk geldiği üstünde durulur.

DERS SAATİ 10

ALAN BECERİLERİ -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB2.5. Sınıflandırma

EĞİLİMLER E1.1 Merak

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim

Değerler D3. Çalışkanlık

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Fen Bilimleri, Matematik

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.4. Çözümleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KNN.2.1. Boşluksuz mandal gruplarını sınıflandırabilme

- a) Kanundaki mandalların hangilerinin boşluksuz olduğunu saptamak için ölçütler belirler.
- b) Kanundaki mandalları, boşluksuz olup olmamalarına göre sınıflandırır.
- c) Kanundaki mandalları boşluksuz oluşuna göre tasnif eder.
- ç) Kanundaki mandalları boşluksuz oluşuna göre isimlendirir.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Kanunun Özellikleri
Kanunun Bölümleri
Kanunun Sesi

Anahtar Kavramlar kanun, müzik, ses

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, eşleştirme kartları kullanılarak değerlendirilebilir. Dinlediğini anlama ve tanıma becerisini içine alan performans görevi verilebilir. Öğrencilerden boşluklu ve boşluksuz mandalların hangileri olduğunu göstermesi; tel, burgu, eşik ve mandalların ne işe yaradıklarını, birbirleriyle olan ilişkilerini bir ödev raporu hâlinde sunması performans görevi istenebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencinin kanunda temel oturuş pozisyonunu ve burgu, tel ve eşığı hakkında bilgi sahibi olduğu kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme

Süreci Öğrencilerden aileleriyle gittikleri etkinliklerde (konser vb.) gördükleri çalgılardan bahsetmeleri istenebilir. Bu çalgılardan mızrap ile icra edilen çalgıları tahmin etmeleri beklenir. Öğrencilerin kanun ile bağ kurabilmesi için tahmin ettikleri çalgılar ile kanun arasında ilişki kurması istenebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin kanunda kullanılan çevre materyaller ile burgu, mandal, tel ve eşığın ne işe yaradığıyla ilgili bilgilerinin yanı sıra bunların nasıl çalıştığı ve nasıl görev yaptıklarıyla ilgili çalışmalar yapıp, boşluklu ve boşluksuz mandalların nasıl tanınacağı ve bunların adlandırılmalarıyla ilgili çalışmalar yapılarak birinci sınıf bilgileriyle köprü kurulması sağlanabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

KNN.2.1.

Öğretmen kanun çalgısının temel özellikleri ile Türk müziğinde kanunun önemine dair kısa bir açıklama yapar. Öğretmen, öğrencilerin dikkatini çekmek ve ilgilerini artırmak amacıyla “soru cevap tekniği” kullanarak mandalların görevleri ile ses üzerindeki etkilerini sorar. Örneğin “Mandal gruplarının her bir sesin doğru yere yerleşmesinde nasıl bir etkisi olabilir?” gibi sorular yönelterek merak uyandırır **(E1.1)**. Gelen cevapların ardından öğretmen kanundaki boşluklu ve boşluksuz mandal gruplarını gösterir. Öğrenciler, kanundaki boşluksuz mandalların özelliklerini tanıyarak bunları sayıca az ya da çok olma durumlarına göre belirler ve ölçütler oluşturur. **(KB2.4)** Öğrenci tarafından boşluksuz mandallar gösterilir **(OB1)**. Bu süreçte öğrenciler, bilgiyi analiz edip doğru ve güvenilir bilgiye ulaşma yollarını öğrenirler **(D3.3)**. Öğrencilerin mandalların sayısı ile ses arasındaki ilişkiyi belirlemeleri sağlanır. Belirlenen bu ölçütlere göre öğrenciler boşluksuz mandalları diğer mandallardan ayırır. Öğrenciler, kanundaki hangi mandalların boşluksuz olduğunu seçer ve bir kontrol listesi veya işaretleme tablosu kullanarak bu mandalları işaretleyebilir. Ayırtma sürecinde öğretmen, öğrencilere rehberlik eder **(SDB2.1)**. Öğrenciler, boşluksuz mandalları diziliş düzeni ve seslerine göre ayırt eder; bu mandalları notalarına göre sınıflandırır. Dinlediğini anlama ve tanıma becerisini içine alan performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Bu süreçte geri dönüşüm malzemeleri ile bir kanun modeli oluşturulması ve mandal sistemlerinin özelliklerine göre farklı renklerle tasarlanması istenebilir. Öğrenciler, kanun üzerindeki boşluklu ve boşluksuz mandalları kâğıt üzerinde modelleyip sınıf panosunda sergileyebilir; kâğıt üzerinde basitçe çizdikleri ya da çıktısını aldıkları bir kanun resminde mandalları farklı özelliklerine göre gruplandırabilir ve 3D kalem veya renkli asetat kâğıtlarla benzer yapıdaki mandalları modelleyebilir. Öğrencilerin hazır bulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınarak bunlara ilişkin etkinlik ve materyal hazırlanabilir. Kanun sesi kullanarak grup oyunları düzenlenebilir.

Destekleme

Bu süreçte öğrenme süreci oyunlaştırılarak öğrencilerin motivasyonu artırılabilir. Hazırlanan materyaller, görseller ve etkinlikler öğrencinin hazır bulunuşluk düzeyine göre değerlendirilirken sade ve basitten karmaşığa olabilir. Öğrencileri küçük gruplara ayırarak kanun hakkında öğrendiklerini birbirleriyle paylaşmaları sağlanabilir. Etkinlikler yapılırken öğrencilere ipuçları verilebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: KANUNDA BOŞLUKLU MANDALLARI TANIYORUM

DERS SAATİ 10

ALAN BECERİLERİ -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB2.7. Karşılaştırma

EĞİLİMLER E1.1 Merak

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri SDB2.1. İletişim

Değerler D3. Çalışkanlık

Okuryazarlık Becerileri OB1.Bilgi Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Fen Bilimleri, Hayat Bilgisi

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.4. Çözümleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KNN.2.2.1. Boşluklu ve boşluksuz mandal gruplarını karşılaştırabilme

- a) Kanundaki mandalların hangilerinin boşluksuz hangilerinin boşluklu olduğuna ilişkin özellikleri belirler.
- b) Kanundaki mandalları boşluklu oluşuna göre ayırır.
- c) Kanundaki mandalların boşluklu oluşuna ilişkin farklılıklarını listeler.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Kanunun Özellikleri
Kanunun Bölümleri

Anahtar Kavramlar

kanun, mandal, müzik

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, eşleştirme kartları kullanılarak değerlendirilebilir. Dinlediğini anlama ve tanıma becerisini içine alan performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencinin kanundaki boşluklu ve boşluksuz mandal grupları hakkında bilgi sahibi olduğu kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme

Süreci

Öğrencilerden aileleriyle gittikleri etkinliklerde (konser vb.) gördükleri çalgılardan bahsetmeleri istenebilir. Bu çalgılardan mızrap ile icra edilen çalgıları tahmin etmeleri beklenir. Öğrencilerin kanun ile bağ kurabilmesi için tahmin ettikleri çalgılar ile kanun arasında ilişki kurması istenebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin kanunda kullanılan çevre materyaller ile burgu, mandal, tel ve eşiğin ne işe yaradığıyla ilgili bilgilerinin yanı sıra bunların nasıl çalıştığı ve nasıl görev yaptıklarıyla ilgili çalışmalar yapıp, boşluklu ve boşluksuz mandalların nasıl tanınacağı ve bunların adlandırılmalarıyla ilgili çalışmalar yapılarak birinci sınıf bilgileriyle köprü kurulması sağlanabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

KNN.2.2.1

Öğretmen, öğrencilerden boşluklu ve boşluksuz mandalları nasıl sıraladıklarını kendi cümleleriyle ifade etmelerini ister (**OB1**). Öğrencilere “boşluklu mandalların boşluksuzlara göre nasıl bir dizilişi var” diye sorularak öğrencide merak uyandırılır (**E1.1**). Ardından kanun çalgısındaki boşluksuz mandalların Türk müziğinde “fa ve do” seslerine karşılık geldiğini açıklayarak öğrencilerin doğru isimlendirmeyi öğrenmesini sağlar. Değerlendirme süreci gözlem formu, kontrol listesi ve açık veya kapalı uçlu sorular aracılığıyla yapılır. Öğrenciler, kanundaki boşluklu mandalların özelliklerini tanıyarak bunları sayıca az ya da çok olma durumlarına göre belirler ve ölçütler oluşturur (**KB2.4**). Bu süreçte öğrenciler, bilgiyi analiz edip doğru ve güvenilir bilgiye ulaşma yollarını öğrenirler (**D3.3**). Öğrencilerin mandalların sayısı ile ses arasındaki ilişkiyi belirlemeleri sağlanır (**KB2.4**). Belirlenen bu ölçütlere göre öğrenciler boşluklu mandalları diğer mandallardan ayırır. Öğrenciler, kanundaki hangi mandalların boşluklu olduğunu seçer ve bir kontrol listesi veya işaretleme tablosu kullanarak bu mandalları işaretleyebilir. Ayırıştırma sürecinde öğretmen, öğrencilere rehberlik eder (**SDB2.1**). Öğrenciler, boşluklu mandalları diziliş düzeni ve seslerine göre ayırt eder; bu mandalları notalarına göre sınıflandırır. Dinlediğini anlama ve tanıma becerisini içine alan performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Bu süreçte öğrencilerin hazır bulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınarak ve bunlara ilişkin etkinlik ve materyal hazırlanabilir. Kanun sesi kullanarak grup oyunları düzenlenebilir. Örnek olarak kanun sesini dinleyip tanıma yarışmaları yapılabilir. Kanunun tarihini ve kültürel bağlamını anlatan hikâyeler anlatılarak öğrenmelerin geliştirilmesi sağlanabilir.

Destekleme Bu süreçte öğrenme süreci oyunlaştırılarak öğrencilerin motivasyonu artırılabilir. Hazırlanan materyaller, görseller ve etkinlikler öğrencinin hazır bulunuşluk düzeyine göre değerlendirilirken sade ve basitten karmaşığa olabilir. Öğrencileri küçük gruplara ayırarak kanun hakkında öğrendiklerini birbirleriyle paylaşmaları sağlanabilir. Etkinlikler yapılırken öğrencilere ipuçları verilebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA: KANUNDA BURGULAR, TELLER, EŞİK VE MANDALLARI ÖĞRENİYORUM

DERS SAATİ 13

ALAN BECERİLERİ -

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB2.4. Çözümleme

EĞİLİMLER E1.1. Merak

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim

Değerler D3. Çalışkanlık

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Fen Bilgisi, Hayat Bilgisi

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KNN.2.3 Burgular, teller, eşik ve mandalların görevlerini çözümleyebilme

a) Kanundaki burgular, teller, eşik ve mandalların hangileri olduğuna ilişkin parçaları belirler.

b) Kanundaki burgular, teller, eşik ve mandalların arasındaki ilişkileri belirler.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Kanunda Burgular, Teller, Eşik ve Mandalların Görevlerinin Öğretilmesi

Anahtar Kavramlar

burgu, eşik, kanun, mandal, mızrap, tel, yüzük,

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, eşleştirme kartları kullanılarak değerlendirilebilir. Dinlediğini anlama ve tanıma becerisini içine alan performans görevi verilebilir. Öğrencilerden burgular, teller, eşik ve mandalların görevlerini çözümleyebilme performans görevi istenebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencinin kanundaki boşluklu ve boşluksuz mandallar hakkında bilgi sahibi olduğu kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme

Süreç

Öğrencilerden aileleriyle gittikleri etkinliklerde (konser vb.) gördükleri çalgılardan bahsetmeleri istenebilir. Bu çalgılardan mızrap ile icra edilen çalgıları tahmin etmeleri beklenir. Öğrencilerin kanun ile bağ kurabilmesi için tahmin ettikleri çalgılar ile kanun arasında ilişki kurması istenebilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin kanunda kullanılan çevre materyaller ile burgu, mandal, tel ve eşik ne işe yaradığıyla ilgili bilgilerinin yanı sıra bunların nasıl çalıştığı ve nasıl görev yaptıklarıyla ilgili çalışmalar yapıp, boşluklu ve boşluksuz mandalların nasıl tanınacağı ve bunların adlandırılmalarıyla ilgili çalışmalar yapılarak birinci sınıf bilgileriyle köprü kurulması sağlanabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

KNN.2.3

Öğretmen; kanundaki burgular, teller ve mandalların hangi malzemeden ve nasıl yapıldığına ilişkin neler bildiklerini sorar (E1.1) ve alınan cevaplara göre genel bilgiler verir. Daha sonra öğrenciden burgu ismini verdiğimiz malzemeleri göstermeleri (D3.4) istenebilir. Burgunun yapısının neden konik olduğu konusunda öğrencinin geri dönüt vermesi sağlanır (OB1). Arkasından teller hakkında bilgi verilerek hangi malzemeden yapıldığına ilişkin açıklama yapıp bu telleri başka nerelerde gördüğüne ilişkin geri dönüşleri istenebilir (SDB2.1). Mandalların şekli ve yapısıyla ilgili bilgi verildikten sonra ne işe yaradığı ve nasıl çalıştığına ilişkin uygulamalı olarak bir gösteri yapılır. Kanun sazındaki eşik neresi olduğunu şekli ve yapısı hakkında bilgi verilir. Mandalların yaptığı iş anlatılırken paket lastiği deneyinden faydalanılır. Paket lastiği bir yere sabitlenerek lastiği gerdikten sonra parmağımızla lastiği titreştirip çıkan sese dikkat edilir. Bir de lastiği biraz gevşetip yine titreşim girdikten sonraki sese dikkat çekilir ve bu sesler arasındaki farkı hissettirir. Daha sonra paket lastiğinin

Daha sonra paket lastiğinin sabit tarafının kanundaki eşik olduğu, esnek tarafın ise mandallar olduğu gerçeğinden yola çıkarak mandalların ses değişimi işine yaradığı vurgulanır. Öğrencilerden burgular, teller, eşik ve mandalların görevlerini çözümleyebilme performans görevi istenebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Daha eğlenceli bir öğrenme süreci sağlamak adına, “Kanun Ustası” adlı bir kart oyunu hazırlanabilir. Bu oyunda, öğrenciler kanunun parçalarını içeren resimli kartları eşleştirerek görevlerini açıklamalıdır. Örneğin “Bu telin sesi nasıl değişir?” gibi sorulara cevap vererek bilgilerini pekiştirebilirler. Ayrıca ritmik melodi deneyi yapılarak, öğrencilerin mandalları kullanarak aynı notayı farklı ses yüksekliklerine çıkartmaları ve basit melodiler oluşturmaları sağlanabilir. Böylece, mandalların müzikal işlevini deneyerek kavrayabilirler.

Destekleme Burgu, tel ve mandal kavramlarını öğrenmeyi kolaylaştırmak için hikâyeleştirme yöntemi kullanılabilir. Örneğin “Kanunun Burguları Maceraya Çıkıyor” adlı bir kısa hikâye oluşturularak burguların nasıl döndüğünde tellerin gerginliğini değiştirdiği anlatılabilir. Bu tür anlatılar, öğrencilerin konuyu hikâyeleştirerek hafızalarına daha iyi yerleştirmelerini sağlar. Bunun yanı sıra öğrenilen bilgileri daha kalıcı hâle getirmek için drama yöntemi kullanılabilir. Örneğin öğrenciler bir grup oluşturup bir kısmı burguları, bir kısmı mandalları ve bir kısmı telleri temsil ederek bu parçaların kanunda nasıl çalıştığını canlandırabilirler.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. SINIF

1. TEMA:TÜRK MÜZİĞİ PERDELERİNİ ÖĞRENEREK KANUNDAN SES ÇIKARIYORUM

Temada öğrencinin Türk müziği ana perdelerini ve Batı müziğindeki isimleri hakkında bilgi toplayabilmesi, sağ ve sol eli doğru konumlandırıp mızrapla doğru vuruş yaparak eser veya etüt çalabilmesi amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 12

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB2.6. Bilgi Toplama

EĞİLİMLER E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim

Değerler D12. Sabır

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KNN.3.1.1. Türk müziği ana perdelerini ve Batı müziğindeki isimleri hakkında bilgi toplayabilme

- a) Türk müziği seslerini kaba yegâhtan başlayarak yukarıya doğru iki oktav olacak şekilde perdelerin isimlerini belirler.
- b) Ana perdelerin porte üzerindeki yerlerini bulur.
- c) Bulduğu bu ana perdelerin yerlerini doğrular.
- ç) Ana perdelerin yerlerini kaydeder.

KNN.3.1.2. Sağ ve sol eli doğru konumlandırıp mızrapla doğru vuruş yaparak eser veya etüt çalabilme

- a) Çalınacak eser veya etütleri çözümler.
- b) Sağ ve sol el tellerin üzerinde doğru pozisyonu alır.
- c) Sağ ve sol el tellerde çalgıya özgü teknikleri kullanır.
- ç) Sağ sol el ile beraber müzik bileşenlerini uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Kanunun Üzerinde Türk Müziği Seslerinin Öğretilmesi
Doğru Oturuş, Duruş ve Doğru Mızrap Vuruşlarının Öğretilmesi

Anahtar Kavramlar dizi, kanun, müzik, perde, Türk müziği

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, öz değerlendirme, akran değerlendirme formu, eşleştirme kartları kullanılarak değerlendirilebilir. Dinlediğini anlama ve tanıma becerisini ölçen performans görevi verilebilir. Öğrencilerden Türk müziği ana perdeleri ile bu perdelerin Türk ve Batı müziğindeki karşılıkları hakkında bilgi toplaması performans görevi istenebilir. Ayrıca sağ ve sol elin doğru konumlandırılmasıyla mızrapla doğru vuruş yaparak çalma; kaba çargâh, acemaşiran, yegâh, hüseyinşiran, rast, düğâh ve buselik perdelerinin çalınması hedeflenebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencinin boşluklu ve boşluksuz mandallar ve teller, burgular, mandallar ve eşğin yapısı ve görevleri hakkında bilgi sahibi olduğu kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme

Süreci

Daha önce şeklini ve yapısını öğrendikleri kanunun üzerindeki mandal ve mandal sayılarıyla birlikte seslerin perdelerin nasıl yerleştiği ile ilgili sorular sorulabilir.

Mandal dizilişlerinde dikkatinizi çeken bir şey var mı?

Boşluklu ve boşluksuz mandallar arasında bir ilişki ya da bir düzen var mı?

Köprü Kurma

Boşluklu ve boşluksuz mandallar ile kanundaki mandal diziliminin sistematığı, hangi mandalın hangi notaya karşılık geldiği ve Türk müziğinde bu notalara (perdelere) verilen isimler üzerinde durularak öğrencinin ikinci sınıf konularıyla üçüncü sınıf konuları arasında köprü kurması sağlanabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

KNN.3.1.1

Türk müziğinde kullanılan ana perdeleri içeren ve bu perdeleri portre üzerinde gösteren bir materyal hazırlanarak öğrenciye verilir. Öğrenciden önce bunları batı müziği ses sistemindeki isimleri ile söylemesi istenerek **(E.3.2)** daha sonra bunların Türk müziği isimleri öğretilip oktavlar arasındaki perde isimlerindeki ilişkinin öğrenciye kavratılması hedeflenmektedir **(OB1, SDB2.1, E3.2)**. Bunun başlangıç aşamasında iki oktav olarak yapılması yeterlidir. Bunun sonucunda öğrencinin Türk müziğindeki ana perdeleri portre ve kanun üzerindeki yerlerinde gösterebilmesine yönelik öğrenme çıktılarına ulaşılması amaçlanmaktadır.

KNN.3.1.2

Öncelikle öğrencinin çalışacağı eser/etütler öğrenciyle birlikte çözümlenir. Öğrencinin sağ ve sol elinin kanun üzerinde nasıl konumlanacağı gösterilir **(E.3.2)**. Bu çalışmayı yaparken sağ elin eşiğin 4-5 cm solunda aşağı-yukarı, sol elin ise mandalların çakıldığı ve konumlandığı mızıkta tahtasından 4-5 cm sağ tarafta, mızıkta tahtasına paralel biçimde hareket etmesi sağlanır ve öğrencilerin bu süreçte sabırlı olmaları gerektiği vurgulanır **(D12.3)**. Dinlediğini anlama ve tanıma becerisini ölçen performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı öz değerlendirme, akran değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Bu süreçte öğrencilerin hazır bulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınarak ve bunlara ilişkin etkinlik ve materyal hazırlanabilir. Kanunun tarihini ve kültürel bağlamını anlatan hikâyeler anlatılarak öğrencilerin bağ kurması sağlanabilir. Öğrencilerden kendi performanslarını kaydedip kendi motor becerilerindeki gelişimi izleme, performanslarındaki güçlü ve zayıf yönleri keşfederek günlük, haftalık veya aylık gelişim raporlarını oluşturmaları istenebilir.

Destekleme

Bu süreçte öğrenme süreci oyunlaştırılarak öğrencilerin motivasyonu artırılabilir. Hazırlanan materyaller, görseller ve etkinlikler öğrencinin hazır bulunuşluk düzeyine göre değerlendirilirken sade ve basitten karmaşığa olabilir. Öğrencileri küçük gruplara ayırarak kanun hakkında öğrendiklerini birbirleriyle paylaşmaları sağlanabilir. Etkinlikler yapılırken öğrencilere ipuçları verilebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: KABA ÇARGÂH VE ACEMAŞIRAN PERDELERİNİ ÖĞRENİYORUM

DERS SAATİ 14

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E2.3. Girişkenlik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri SDB2.1. İletişim

Değerler D3. Çalışkanlık, D12. Sabır

Okuryazarlık Becerileri -

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.4. Çözümleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KNN.3.2.1. Kaba çargâh ve acemaşiran perdelerini pekiştirerek çalabilme

- a) Kaba çargâh ve acemaşiran notalarını çalmak için yazılmış eser veya etütleri çözümler.
- b) Kaba çargâh ve acemaşiran notalarını çalmak için kanuna özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- c) Kaba çargâh ve acemaşiran notalarını çalmak için kanuna özgü teknikleri kullanır.
- ç) Kaba çargâh ve acemaşiran notalarını çalmak için kanunda müzik bileşenlerini uygular.

KNN.3.2.2. Kaba çargâh ve acemaşiran seslerini içeren etütleri çalabilme

- a) Kaba çargâh ve acemaşiran seslerinde yazılmış etütleri çözümler.
- b) Kaba çargâh ve acemaşiran seslerinde yazılmış etütleri çalmak için kanuna özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- c) Kaba çargâh ve acemaşiran seslerinde yazılmış etütleri çalmak için kanuna özgü teknikleri kullanır.
- ç) Kaba çargâh ve acemaşiran seslerinde yazılmış etütleri çalmak için kanuna özgü müziksel bileşenleri uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Türk Müziği Seslerinin Öğretilmesi, Kanunun Üzerinde Türk Müziği Seslerinin Öğretilmesi
Doğru Oturuş, Duruş ve Doğru Mızrap Vuruşlarının Öğretilmesi

Anahtar Kavramlar

dizi, kanun, müzik, perde, Türk müziği

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, öz değerlendirme, akran değerlendirme formu eşleştirme kartları kullanılarak değerlendirilebilir. Dinlediğini anlama ve tanıma becerisini ölçen performans görevi verilebilir. Öğrencilerden kaba çargâh ve acemaşiran seslerini pekiştirerek çalmaları, analiz etmeleri ve müzikal özellikleri işlemeleri performans görevi istenebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı öz değerlendirme, akran değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencinin Türk müziği perdeleri hakkında bilgi sahibi olduğu kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme

Süreç

Daha önce şeklini ve yapısını öğrendikleri kanunun üzerindeki mandal ve mandal sayılarıyla birlikte seslerin perdelerin nasıl yerleştiği ile ilgili sorular sorulabilir.

Mandal dizilişlerinde dikkatinizi çeken bir şey var mı?

Boşluklu ve boşluksuz mandallar arasında bir ilişki ya da bir düzen var mı?

Köprü Kurma

Öğrencinin boşluklu ve boşluksuz mandallar ile kanundaki mandal diziliminin kendi içindeki sistematikle birlikte hangi mandalın hangi notaya karşılık geldiği ve Türk müziğinde bu notalara (perdelere) verilen isimlerin neler olduğu konusu üzerinde durularak ikinci sınıf konularıyla üçüncü sınıf arasında köprü kurulması sağlanabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

KNN.3.2.1

Öncelikle öğrencinin çalışacağı eser/etütler öğrenciyle birlikte çözümlenir. **(KB2.4)** Sağ ve sol elde aynı kullanılmak üzere elimizin baş parmağını çalacağımız perdenin (sesin) altındaki tele hafif yaslayarak oradan destek alıp, mızrabı çok hafif sağa-sola yatırarak yukarıdan aşağıya doğru üç tele de vuracak şekilde ses çıkartılır. Bu vuruş tekniğini kanunda hemen her telde tekrar edilecek şekilde yapılarak mızrap vuruş tekniğinin iyice oturması sağlanır **(D3.1, D12.3)**.

KNN.3.2.2

Öncelikle öğrencinin çalışacağı eser/etütler öğrenciyle birlikte çözümlenir. **(SDB2.1, E2.3)** Kaba çargâh perdesinde yukarıda belirtilen alıştırmalar yapıldıktan sonra üstteki boşluktan mandal olan acemaşiran perdesinde de aynı alıştırmalar tekrar edilmelidir **(D3.1)**. Mızrap vurma tekniğini bozmadan kaba çargâh ve acemaşiran seslerinden oluşan etütler çalınmalıdır. Dinlediğini anlama ve tanıma becerisini ölçen performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtar öz değerlendirme, akran değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Bu süreçte öğrencilerin hazır bulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınarak ve bunlara ilişkin etkinlik ve materyal hazırlanabilir. Kanunun tarihini ve kültürel bağlamını anlatan hikâyeler anlatılarak öğrencilerin bağ kurması sağlanabilir. Kaba çargâh ve acemaşiran seslerinden oluşan bir parçayı veya eserin bir bölümünü bir topluluk önünde (sınıf arkadaşları, alt veya üst sınıf öğrencileri, velilerin katıldığı bir etkinlik vb.) sergileyecek şekilde prova etmesi ve mümkünse sahnelemesi istenebilir.

Destekleme

Bu süreçte öğrenme süreci oyunlaştırılarak öğrencilerin motivasyonu artırılabilir. Hazırlanan materyaller, görseller ve etkinlikler öğrencinin hazır bulunuşluk düzeyine göre değerlendirilirken sade ve basitten karmaşığa olabilir. Öğrencileri küçük gruplara ayırarak kanun hakkında öğrendiklerini birbirleriyle paylaşmaları sağlanabilir. Etkinlikler yapılırken öğrencilere ipuçları verilebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA: KANUNDA YEGÂH VE HÜSEYNÎÂŞİRAN PERDELERİNİ ÖĞRENİYORUM

DERS SAATİ 14

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER -

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri SDB2.1. İletişim Becerisi

Değerler D3. Çalışkanlık, D12. Sabır

Okuryazarlık Becerileri -

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe, Matematik

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.4. Çözümleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KNN.3.3.1. Yegâh, hüseyनियाşiran seslerini çalabilme

- a) Yegâh, hüseyनियाşiran seslerini çalmak için yazılmış eser veya etütleri çözümler.
- b) Yegâh, hüseyनियाşiran seslerini çalmak için kanuna özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- c) Yegâh, hüseyनियाşiran seslerini çalmak için kanuna özgü teknikleri kullanır.
- ç) Yegâh, hüseyनियाşiran, seslerini çalmak için müziksel bileşenleri uygular.

KNN.3.3.2. Rast, düğâh ve buselik seslerini çalabilme

- a) Rast, düğâh ve buselik seslerini çalmak için yazılmış eser veya etütleri çözümler.
- b) Rast, düğâh ve buselik seslerini çalmak için kanuna özgü duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- c) Rast, düğâh ve buselik seslerini çalmak için kanuna özgü teknikleri kullanır.
- ç) Rast, düğâh ve buselik seslerini çalmak için kanuna özgü müziksel bileşenleri uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Türk Müziği Seslerinin Öğretilmesi

Kanunun Üzerinde Türk Müziği Seslerinin Öğretilmesi

Doğru Oturuş, Duruş ve Doğru Mızrap Vuruşlarının Öğretilmesi

Anahtar Kavramlar

dizi, kanun, müzik, perde, Türk müziği

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, öz değerlendirme, akran değerlendirme formu eşleştirme kartları kullanılarak değerlendirilebilir. Dinlediğini anlama ve tanıma becerisini ölçen performans görevi verilebilir. Öğrencilerden kendilerine verilen kısa eser veya etüt parçalarını, ilgili dizilerin gerektirdiği teknik, duruş ve tutuş özelliklerine uygun biçimde yorumlamaları performans görevi istenebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencinin kaba çargâh ve acemaşiran perdeleri hakkında bilgi sahibi olduğu kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme

Süreci

Daha önce şeklini ve yapısını öğrendikleri kanunun üzerindeki mandal ve mandal sayılarıyla birlikte seslerin perdelerin nasıl yerleştiği ile ilgili sorular sorulabilir.

Mandal dizilişlerinde dikkatinizi çeken bir şey var mı?

Boşluklu ve boşluksuz mandallar arasında bir ilişki ya da bir düzen var mı?

Köprü Kurma

Boşluklu ve boşluksuz mandallar ile kanundaki mandal diziliminin sistematigi, hangi mandalin hangi notaya karşılık geldiği ve Türk müziğinde bu notalara (perdelere) verilen isimler üzerinde durularak öğrencinin ikinci sınıf konularıyla üçüncü sınıf konuları arasında köprü kurması sağlanabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

KNN.3.3.1

Öncelikle öğrencinin çalışacağı eser veya etütler öğrenciyle birlikte çözümlenir (**KB2.4, SDB2.1**). Kaba çargâh ve acemaşiran perdeleri arasında kalan yegâh, hüseyنياşiran seslerinde kaba çargâh ve acemaşiran perdelerinde yapılan çalışmalar aynı şekilde bu perdelerde de özenle tekrar edilmelidir (**D3.1, D12.3**).

KNN.3.3.2

Öncelikle öğrencinin çalışacağı eser veya etütler öğrenciyle birlikte çözümlenir (**KB2.4**). Acemaşiran ve çargâh sesleri arasında kalan rast, düğâh ve buselik seslerini çalmak için yegâh ve hüseyنياşiran seslerinde yapılan çalışmalar aynı şekilde bu perdelerde de özenle tekrar edilmelidir (**D3.1**). Dinlediğini anlama ve tanıma becerisini ölçen performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı öz değerlendirme, akran değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Bu süreçte öğrencilerin hazır bulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınarak ve bunlara ilişkin etkinlik ve materyal hazırlanabilir. Kanunun tarihini ve kültürel bağlamını anlatan hikâyelerle öğrencilerin bağ kurması sağlanabilir.

Destekleme Bu süreçte öğrenme süreci oyunlaştırılarak öğrencilerin motivasyonu artırılabilir. Hazırlanan materyaller, görseller ve etkinlikler öğrencinin hazır bulunuşluk düzeyine göre değerlendirilirken sade ve basitten karmaşığa olabilir. Öğrencileri küçük gruplara ayırarak kanun hakkındaki öğrenmelerini birbirleriyle paylaşmaları sağlanabilir. Etkinlikler yapılırken öğrencilere ipuçları verilebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. TEMA: KANUNDA ÇARGÂH DİZİSİNİ ÖĞRENİYORUM

Temada öğrencinin kanunda çargâh dizisini öğrenmesi, örnek etüt ve eser çalabilmesi ile ilgili öğrenme çıktılarına ulaşılması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 14

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri SDB2.1. İletişim

Değerler D3. Çalışkanlık

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KNN.3.4.1. Çargâh dizisi ve dizisinin özelliklerini örnek etüt ve eserlerle çalabilme

- a) Çargâh dizisi seslerini ve mandal sayılarını öğrenmesi için yazılmış etüt veya eserleri çözümler.
- b) Çargâh dizisini çalarken kanuna özgü duruş pozisyonu alır.
- c) Çargâh dizisini çalarken kanuna özgü teknikleri kullanır.
- ç) Çargâh dizisini çalarken müziksel bileşenleri uygular.

KNN.3.4. 2. Buselik dizisini, dizinin özelliklerini örnek etüt ve eserlerle çalabilme

- a) Buselik dizisinin seslerini ve mandal sayılarını öğrenip çalabilmesi için yazılmış etüt veya eserleri çözümler.
- b) Buselik dizisini, seslerini ve mandal sayılarını öğrenerek kanuna özgü duruş pozisyonu alır.
- c) Buselik dizisini, seslerini ve mandal sayılarını öğrenerek kanuna özgü teknikleri kullanır.
- ç) Buselik dizisini, seslerini ve mandal sayılarını öğrenerek kanuna özgü müziksel bileşenleri kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Çargâh ve Buselik Dizisinin Öğretilmesi

Anahtar Kavramlar dizi, kanun, makam, müzik

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, öz değerlendirme, akran değerlendirme formu eşleştirme kartları kullanılarak değerlendirilebilir. Dinlediğini anlama ve tanıma becerisini ölçen performans görevi verilebilir. Öğrencilerden çargâh ve buselik dizilerini ve bu dizilerin özelliklerini örnek etüt ve eserlerle çalmaları performans görevi istenebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencinin Türk müziğindeki ana perde isimlerini ve bunların hangi oktavlarda yer aldığını bildiği ve bu perdeleri kanun üzerinde gösterebildiği kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Köprü Kurma Önceden öğrenilen Türk müziği seslerini çargâh ve buselik dizilerinde nasıl kullanıldığını dikkat çekilerek bir önceki konu ile mevcut konu arasında bağlantı kurulabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

KNN.3.4.1

Çargâh dizisinin genel özellikleri anlatılır, dizinin seyri gösterilerek solfej çalışmaları yapılır ve öğrencilerin çalışmaya odaklanması sağlanır (**E3.2**). Öğrencinin çalışacağı eser veya etütler öğrenciyle çözümlenir. Öğrencilere çargâh dizisinin sesleri ve mandal sayılarıyla ilgili kanun üzerinde bilgi verilerek öğrencinin mandal sistemine odaklanması sağlanır (**E3.2**). Öğrenciye çargâh dizisinin mandal sayıları öğretilerek kanuna uygun tekniklerle uygun pozisyon aldırılarak, kanuna özgü müziksel bileşenler kullanılarak makamın mandal sayılarını ve seslerini öğrenme süreci tamamlanır. Öğrenciye, dijital kaynaklardan (**OB2**) çargâh makamına ait örnekler dinletilir ve öğrenciden bu makama benzeyen bir şarkı ya da türkü söylemesi istenir (**D3.3**). Daha sonra çargâh dizisinden oluşan etüt ve Türk sanat müziği eserleri, bona ve solfej teknikleri kullanılarak öğrencilere sergilenir (**SDB2.1**). Öğretmen, bona ve solfeji inceleyip etüt ve Türk sanat müziği eserlerine uygun teknikleri kullanarak önce bona, ardından solfeji öğrencilere sergiler (**SDB2.1**). Ardından bona ve solfeji yapılan etüt ve Türk sanat müziği eserleri öğretmen tarafından kanunda çalınır. Öğrencinin dikkati duruş, oturuş ve mızrap tekniğine çekildikten sonra aynı şekilde öğrencinin de kanunda bunları tekrar etmesi sağlanır.

KNN.3.4.2

Buselik dizisinin genel özellikleri anlatılır, dizisi ve seyri gösterilir, solfej çalışmaları yapılır ve öğrencilerin odaklanması sağlanır (**E3.2**). Öğrencinin çalışacağı eser veya etütler öğrenciyle çözümlenir. Öğrencilere buselik dizisinin sesleri ve mandal sayılarıyla ilgili kanun üzerinde bilgi verilerek öğrencinin mandal sistemine odaklanması sağlanır. (**E3.2**). Öğrenciye buselik dizisinin mandal sayıları öğretilerek kanuna uygun tekniklerle uygun pozisyon aldırılarak, kanuna özgü müziksel bileşenler kullanılıp makamın mandal sayıları ve seslerini öğrenme süreci tamamlanır. Öğrencilere buselik dizisinin sesleri ve mandal sayılarıyla ilgili kanun üzerinde bilgi verilerek öğrencinin mandal sistemine odaklanması sağlanır (**E3.2**). Daha sonra buselik dizisinden oluşan etüt ve Türk sanat müziği eserleri, bona ve solfej teknikleri kullanılarak öğrencilere sergilenir. Öğretmen, bona ve solfeji inceleyip etüt ve Türk sanat müziği eserlerine uygun teknikleri kullanarak önce bona, ardından solfeji öğrencilere sergiler. Ardından bona ve solfeji yapılan etüt ve Türk sanat müziği eserleri öğretmen tarafından kanunda çalınır. Öğrencinin dikkati duruş, oturuş ve mızrap tekniğine çekildikten sonra aynı şekilde öğrencinin de kanunda bunları tekrar etmesi sağlanır. Dinlediğini anlama ve tanıma becerisini ölçen performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı öz değerlendirme, akran değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerin öğrendikleri dizileri ve etütleri farklı metronom hızlarıyla çalışarak zenginleştirilebilir.

Destekleme Her öğrencinin gelişimi takip edilerek bireysel geri bildirimler verilebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALAR

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

5. TEMA: KANUN ÇALARKEN NİM SOFYAN VE SEMAİ USULLERİNİ ÖĞRENİYORUM

Temada öğrencinin nim sofyan ve semai usulünü öğrenmesiyle birlikte nim sofyan ve semai usulündeki eserleri çalması ile ilgili öğrenme çıktılarına ulaşılması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 14

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** KB2.14. Yorumlama

EĞİLİMLER E3.2. Odaklanma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim

Değerler D3. Çalışkanlık

Okuryazarlık Becerileri OB5. Kültür Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KNN.3.5.1. Nim sofyan ve semai usullerini usul vurarak çalabilme

- a) Nim sofyan ve semai usullerini dizlerinin üstüne vurarak çalmak için yazılmış etüt veya eserleri çözümler.
- b) Nim sofyan ve semai usullerini dizlerinin üstüne vurarak çalmak için duruş pozisyonu alır.
- c) Nim sofyan ve semai usullerini dizlerinin üstüne vurarak çalmak için usule uygun teknikleri kullanır.
- ç) Nim sofyan ve semai usullerini dizlerinin üstüne vurarak çalmak için usulün bileşenlerini uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Nim Sofyan ve Semai Usullerini Vurma Çalışmaları

Anahtar Kavramlar

darpa, kanun, makam, müzik, usul

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, öz değerlendirme, akran değerlendirme formu eşleştirme kartları kullanılarak değerlendirilebilir. Öğrencilerden dinlediğini anlama ve tanıma becerisini ölçen performans görevi istenebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencinin Türk müziğindeki ana perde isimlerini ve bunların hangi oktavlarda yer aldığını bildiği ve bu perdeleri kanun üzerinde gösterebildiği kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme

Süreç

Öğrencilerin kanundaki perdelerin isimlerini ve seslerin yerlerini öğrendikten sonra bu seslerin farklı diziliş işleriyle farklı dizilerin elde edilebileceği konusuna dikkat çekilerek bu konudaki bilgileri tespit edilebilir. Usul ve ritimle ilgili neler bildiğinden yola çıkılarak Türk müziğinde usul konusuna giriş yapılabilir.

Köprü Kurma

Önceden öğrenilen Türk müziği seslerini çargâh ve buselik dizilerinde nasıl kullanıldığını dikkat çekilerek bir önceki konu ile mevcut konu arasında bağlantı kurulabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

KNN.3.5.1

Öğrenciye usul kavramı geleneksel Türk müziğimiz içerisinde ve Türk müzik kültüründe **(OB5)** usulün ne olduğu, eserlerde nasıl kullanıldığı ile ilgili genel bilgi verildikten sonra küçük usullerden olan nim sofyan ve semai usulleri vuruşları (darpları) ile uygulamalı bir şekilde gösterilerek öğrencinin usule ve usul vurmaya odaklanması sağlanır **(E3.2)**. Öğrencinin çalışacağı eser veya etütler öğrenciyle birlikte çözümlenir. Daha sonra öğrenciden bunları tekrar etmesi istenebilir **(D3.1)**. Öğrenilen bu usullerin yaşantımızda nerelerde duyulduğuna örnekler verilerek bu örnekler çeşitlendirilir **(SDB2.1)**. Ardından bu usullerde yazılmış etüt ve örnek eserler çalınarak usul kavramı pekiştirilir. Öğrencilerden nim sofyan ve semai usullerini usul vurarak çalabilme performans görevi istenebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı, öz değerlendirme, akran değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

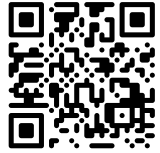
FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerin öğrendikleri dizilerde ve usullerdeki etütleri farklı metronom hızlarıyla çalışmaları istenerek dizilerdeki sesleri ve etütlerdeki melodik yapılarıdaki hakimiyetinin artırılması sağlanabilir.

Destekleme Öğrencilerin bireysel öğrenmeleri dikkate alınarak, çalışılan etütlerin metronomları yavaşlatılarak çalmaları istenebilir. Öğrenme düzeyine göre metronom artırılarak öğrencilerin bireysel performansları artırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. SINIF

1. TEMA: KANUNDA KÜRDİ DİZİSİNİ ÖĞRENİYORUM

Temada öğrencinin kanunda kürdi dizisini öğrenmesi, örnek etüt ve eser çalabilmesi ile ilgili öğrenme çıktılarına ulaşılması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 22

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim Becerisi

Değerler D3. Çalışkanlık, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe, Matematik

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.4. Çözümleme, KB2.14. Yorumlama

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KNN.4.1.1. Kürdi dizisini, özelliklerini örnek etüt ve eserlerle birlikte çalabilme

- a) Kürdi dizisini seslerini ve mandal sayılarını öğrenmesi için yazılmış etüt veya eserleri çözümler.
- b) Kürdi dizisini seslerini ve mandal sayılarını öğrenerek kanuna özgü duruş pozisyonu alır.
- c) Kürdi dizisini seslerini ve mandal sayılarını öğrenerek kanuna özgü teknikleri kullanır.
- ç) Kürdi dizisini seslerini ve mandal sayılarını öğrenerek kanuna özgü müziksel bileşenleri kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Kürdi Dizisinin Öğretilmesi

Anahtar Kavramlar kanun, müzik, perde, Türk müziği, usul

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, öz değerlendirme, akran değerlendirme formu eşleştirme kartları kullanılarak değerlendirilebilir. Dinlediğini anlama ve tanıma becerisini içine alan performans görevi verilebilir. Öğrencilerden kürdi dizisini ve özelliklerini örnek etüt ve eserlerle birlikte teknik çalışmalarla beraber çalabilme ile ilgili performans görevi istenebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencinin Türk müziği perde isimleri ve notaların yerleri konusunda bilgi sahibi olduğu kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme

Süreci Daha önce öğrendiği Türk müziği perde isimleri ve yerleriyle ilgili sorular sorulabilir.

- Seslerin ve perdelerin dizilişlerinde dikkatinizi çeken bir şey var mı?
- Perde isimlerinin önüne gelen kaba, tiz, nim gibi isimlerin kendi arasında bir ilişki ya da bir düzen var mı?

Köprü Kurma

İkinci üçüncü sınıfta öğrendiği Türk müziğindeki sesler, yerleri ve isimleri sonra kanun üzerindeki teller, mandallar, burgu ve eşğin bu yapıya adaptasyonu ile ilgili öğrencilere soru sorup dönütler alınabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

KNN.4.1.1

Öğretmen tarafından kürdi dizisinin genel özellikleri anlatılarak dizinin seyri gösterilip solfej çalışmaları yapılır ve öğrencilerin odaklanması sağlanır **(E3.2)**. Öğrencinin çalışacağı eser veya etütler öğrenciyle birlikte çözümlenir. **(KB2.4)** Öğrencilere kürdi dizisinin sesleri ve mandal sayılarıyla ilgili kanun üzerinde bilgi verilerek öğrencinin mandal sistemine odaklanması sağlanır **(E3.2)**. Daha sonra kürdi dizisinden oluşan etüt ve Türk sanat müziği eserleri, bona ve solfej teknikleri kullanılarak öğretmen tarafından öğrencilere sergilenir **(SDB2.1)**. Öğrencilerin öğretmen tarafından yapılan bona ve solfeji inceleyip etüt ve Türk sanat müziği eserlerinin uygun teknikleri kullanarak önce bona ardından solfeji yapmaları beklenir **(D3.1)**. Ardından bona ve solfeji yapılan etüt ve Türk sanat müziği eserleri öğretmen tarafından kanunda çalınır. Öğrencinin dikkati duruş, oturuş ve mızrap tekniğine çekildikten sonra aynı şekilde öğrencinin de kanunda bunları tekrar etmesi sağlanır **(D3.1)**. Kürdi dizisinde sözlü ve sözsüz eserlerden öğrencinin düzeyine uygun olanlardan seçilip makamın seyrini pekiştirerek yorumlaması beklenir. **(KB2.14)** Bu aşamada klasik Türk müziğinin farklı formlardaki saz ve sözlü eserlerinden faydalanılabilir **(D19.3)**. Ayrıca öğrencinin dijital platformlarda bu makamda çeşitli formlarda eserler dinleyip konserler seyrederek makamı pekiştirmesi sağlanır **(OB2)**. Öğrencilerden kürdi dizisini ve özelliklerini örnek etüt ve eserlerle birlikte teknik çalışmalarla çalma performans görevi istenebilir. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı öz değerlendirme, akran değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Kürdi makamı eserleriyle taklit oyunu oynanabilir. Uygulamada öğretmen bir kürdi dizisi melodisi çalar ve öğrencilerden aynısını tekrar etmesini isteyebilir. Başlangıçta kısa melodiler, sonra yavaş yavaş uzun cümleler eklenebilir. Grup etkinliği olarak çocuklar sırayla farklı melodilerle birbirlerine soru sorabilirler. Ayrıca mandal dedektifi oyunu oynanabilir. Çocuklara hatalı mandalların olduğu bir kanun verilip onlardan hataları bulmaları istenebilir.

Destekleme

Bu süreçte öğrenme süreci oyunlaştırılarak öğrencilerin motivasyonu artırılabilir. Hazırlanan materyaller, görseller ve etkinlikler öğrencinin hazır bulunuşluk düzeyine göre değerlendirilirken sade ve basitten karmaşığa olabilir. Öğrencileri küçük gruplara ayırarak kanun hakkında öğrendiklerini birbirleriyle paylaşmaları sağlanabilir. Etkinlikler yapılırken öğrencilere ipuçları verilebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: KANUN ÇALARKEN SOFYAN USULÜNÜ ÖĞRENİYORUM

Temada öğrencinin sofyan usulündeki eserleri çalması ve sofyan usulünü öğrenmesi amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 6

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim

Değerler D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB5. Kültür Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KNN.4.2.1. Sofyan usulünü vurarak çalabilme

- a) Sofyan usulünü sağ ve sol dizinin üstüne vurarak çalmak için yazılmış etüt veya eserleri çözümler.
- b) Sofyan usulünü sağ ve sol dizinin üstüne vurarak çalmak için duruş pozisyonu alır.
- c) Sofyan usulünü sağ ve sol dizinin üstüne vurarak çalmak için usule uygun teknikleri kullanır.
- ç) Sofyan usulünü sağ ve sol dizinin üstüne vurarak çalmak için usulün bileşenlerini uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Sofyan Usulünün Öğretilmesi

Anahtar Kavramlar kanun, müzik, perde, Türk müziği, usul

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, öz değerlendirme, akran değerlendirme formu eşleştirme kartları kullanılarak değerlendirilebilir. Dinlediğini anlama ve tanıma becerisini içine alan performans görevi verilebilir. Öğrencilerden sofyan usulünü çaldığı eserlerde uygulayabilme ile ilgili performans görevi istenebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin nim sofyan ve semai usullerini bildiği kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme

Süreci Daha önce öğrendiği Türk müziği perde isimleri ve yerleriyle ilgili sorular sorulabilir.

- Seslerin ve perdelerin dizilişlerinde dikkatinizi çeken bir şey var mı?
- Perde isimlerinin önüne gelen kaba, tiz, nim gibi isimlerin kendi arasında bir ilişki ya da bir düzen var mı?

Köprü Kurma

Öğretmen; öğrencilerin ikinci ve üçüncü sınıfta öğrendikleri Türk müziğindeki sesler, seslerin yerleri ve isimleri; kanun üzerindeki teller, mandallar, burgu ve eşîğin bu yapıya adaptasyonu ile ilgili olarak öğrencilerine sorular sorup dönütler alabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

KNN.4.2.1

Öğrencinin çalışacağı eser veya etütler öğrenciyle birlikte çözümlenir. Öğrenciye geleneksel Türk müziğinde usul kavramının önemi ve Türk müzik kültüründeki yeri hakkında genel bilgi verilir **(OB5)**. Bu süreçte öğrenciler Türk müziğinin ritmik yapısını daha iyi kavrayarak kültürel mirasımızın korunmasına katkı sağlayan geleneksel öğeleri tanıma fırsatı bulur **(D19.3)**. Öğrenciye usul kavramı geleneksel Türk müziğimiz içerisinde ve Türk müzik kültüründe **(OB5)** usulün ne olduğu, eserlerde nasıl kullanıldığı ile ilgili genel bilgi verildikten sonra birleşik usullerden olan sofyan usulünün vuruşları (darpları) ile uygulamalı bir şekilde gösterilerek öğrencinin usule ve usul vurmaya odaklanması sağlanır **(E3.2)**. Daha sonra öğrenciden bunları tekrar etmesi istenebilir. Öğrenilen bu usullerin yaşantımızda nerelerde duyulduğuna örnekler verilerek bu örnekler çeşitlendirilir **(SDB2.1)**. Ardından bu usullerde yazılmış etüt ve örnek eserler çalınarak usul kavramı pekiştirilir. Sofyan usulünü çaldığı eserlerde uygulayabilme ile ilgili performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı öz değerlendirme, akran değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Sofyan usulü bir hikâye ile ilişkilendirerek öğretilebilir. Örneğin bir masaldaki kahramanın adımlarıyla ritmi bağdaştırabiliriz: "düm (büyük adım) - tek (küçük adım) - tek (küçük adım) - düm (büyük adım)". Öğrenciler, hikâye boyunca kahramanın hareketlerini taklit ederek ritmi vücutlarıyla hissetmeli. Şarkı ve ritmik tekerlemelerle çalışma bir zenginleştirme çalışması yapılabilir. Örneğin "Mini mini bir kuş donmuştu" şarkısı bu usule uygundur. Çocuklardan şarkıya uygun şekilde dizlerine vurarak ritim tutmaları istenebilir. Önce sadece eller, sonra sözle birlikte ve ardından enstrümanla çalışılabilir. Ayrıca kanun veya basit ritim enstrümanları ile de uygulama yapılabilir. Sofyan usulünü sadece diz yerine def, darbuka veya kanun ile uygulayabilirler. Öğrencinin kanunda, sağ elde düm, sol elde tek vuruşlarını denemesi sağlanabilir. Alternatif olarak pet şişe, tahta kaşık veya kalem gibi günlük nesnelerle ritim çalışması yaptırılabilir.

Destekleme

Bu süreçte öğrenme süreci oyunlaştırılarak öğrencilerin motivasyonu artırılabilir. Hazırlanan materyaller, görseller ve etkinlikler öğrencinin hazır bulunuşluk düzeyine göre değerlendirilirken sade ve basitten karmaşığa olabilir. Öğrencileri küçük gruplara ayırarak kanun hakkında öğrendiklerini birbirleriyle paylaşmaları sağlanabilir. Etkinlikler yapılırken öğrencilere ipuçları verilebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA: KANUNDA TREMOLO TEKNİĞİNİ ÖĞRENİYORUM

Temada öğrencinin tremolo tekniğini öğrenmesi ve kanunda çaldığı eserlerde bu tekniği uygulaması ile ilgili öğrenme çıktılarına ulaşılması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 10

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.3. Azim ve Kararlılık

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB3.2. Yeni Durumlara Uyum Sağlamak

Değerler D3. Çalışkanlık

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KNN.4.3.1. Tremolo tekniğini çaldığı eserlerde uygulayabilme

- a) Tremolo tekniğini çaldığı etüt veya eserleri çözümler.
- b) Tremolo tekniğini eserlerde çalmak için uygun duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- c) Tremolo tekniğini eserlerde çalmak için uygun teknikleri kullanır.
- ç) Tremolo tekniğini eserlerde çalmak için uygun müziksel bileşenleri uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Tremolo Tekniğinin Öğretilmesi

Anahtar Kavramlar kanun, makam, müzik, tremolo

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, öz değerlendirme, akran değerlendirme formu eşleştirme kartları kullanılarak değerlendirilebilir. Dinlediğini anlama ve tanıma becerisini içine alan performans görevi verilebilir. Öğrencilerin tremolo tekniğini içeren bir etüt veya eser üzerinde çalışarak doğru duruş ve tutuş, teknik uygulama, müzikal yorum ve analitik düşünme becerilerini geliştirmelerine yönelik performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin kanunda çalım türlerini bildiği kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme

- Süreci**
- Daha önce öğrendiği Türk müziği perde isimleri ve yerleriyle ilgili sorular sorulabilir.
 - Seslerin ve perdelerin dizilişlerinde dikkatinizi çeken bir şey var mı?
 - Perde isimlerinin önüne gelen kaba, tiz, nim gibi isimlerin kendi arasında bir ilişki ya da bir düzen var mı?

Köprü Kurma Önceden öğrenilen Türk müziği seslerinin (perdelerinin) diziler içine nasıl yerleştirilip kullanılabileceği konusunda bilgiler verilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

KNN.4.3.1

Tremolo tekniği ile ilgili öğrenciye genel bilgi verilip dijital materyallerden faydalanarak **(OB2)** farklı enstrümanlardan tremolo sesi ve teknikleri dinletildikten sonra kanunda tremolo tekniğinin nasıl uygulanacağı anlatılır, çalınarak gösterilir ve öğrenciden aynı şekilde yapması istenir **(D.3.2)**. Bu süreçte öğrencinin zorlandığı noktalarda pes etmemesi, tekrar deneyerek tekniği geliştirmesi teşvik edilir **(D3.1)**. Bu çalışma esnasında öğrenciden devamlı “r” sesi çıkartarak dikkatini dil hareketine ve sesine vermesi istenebilir **(SDB3.2)**. Öğrenci dil hareketlerini kontrol ederek ritmik düzeni daha iyi kavrar ve motor becerilerini geliştirir, bu süreçte disiplinli ve istikrarlı çalışma alışkanlıkları geliştirir **(D3.1)**. Buradan hareketle tremolo çalışması da aynı “r” sesi gibi iki mızrabımızla birlikte aynı tel ya da farklı tellerde birbirini hızlıca takip eden vuruşlar şeklinde pekiştirilmelidir **(E1.3)**. Dinlediğini anlama ve tanıma becerisini içine alan performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı öz değerlendirme, akran değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Tremolo tekniğini doğal seslerle bağdaştırarak çocukların zihninde bir hikâye oluşturabiliriz. Örneğin “Rüzgârın Şarkısı” hikâyesinde: Hafif rüzgâr (yavaş tremolo - yavaş tempoda parmak titretme), sert rüzgâr (hızlı tremolo - daha seri ve güçlü parmak hareketleri), yağmur damlaları (tek tek vuruşlar, tremoloya geçiş yapmadan önce). Çocuklardan, parmaklarını titretirken gözlerini kapatarak tremolonun bir doğa sesi olduğunu hayal etmelerini ister. Burada amaç tremolo sesini tanımak ve hissettirmektir.

Diğer bir uygulama olarak “Sihirli Parmaklar” oyunu oynanabilir. Bu oyunda parmakları sırayla havada titretip sonra masaya hafifçe dokunabilir. Sonra masa, diz veya yumuşak bir yastık üzerinde titreyerek tremolo yapmaya çalışabilir. Hızlı ve yavaş tempolar deneyerek ritmik farkındalık oluşturulabilir.

Bir başka etkinlik olarak farklı hayvan hareketleri ile tremolo pratiği yapılabilir: Kelebek için hafif ve narin tremolo, arı için hızlı ve titreşimli tremolo, köpek kuyruğu sallaması için sürekli ve dengeli tremolo olarak kabul etmesi istenebilir. Çocuklardan ellerini veya parmaklarını bu hayvanları taklit ederek tremolo vuruşlarıyla eşleştirmeleri istenebilir.

Destekleme

Öğrencilerin tremolo tekniği ile ilgili öğrenmeleri takip edilerek bireysel geri bildirimler verilebilir. Etütler metronom yavaşlatılarak çalınabilir. Yavaş metronom ile öğrenilen etütler, öğrencinin öğrenmelerine göre hızlandırılarak çaldırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. TEMA: KANUNDA RAST DİZİSİNİ ÖĞRENİYORUM

Temada öğrencinin rast dizisi seslerini ve özelliklerini öğrenip örnek eser ve etüt çalmasına yönelik öğrenme çıktılarına ulaşılması amaçlanmaktadır..

DERS SAATİ 22

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri SDB2.1. İletişim

Değerler D12. Sabır

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.14. Yorumlama

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KNN.4.4.1. Rast dizisini, özelliklerini örnek etüt ve eserlerle çalabilme

- a) Rast dizisini, seslerini ve mandal sayılarını öğrenip çalabilmesi için yazılmış etüt veya eserleri çözümler.
- b) Rast rast dizisinin seslerini ve mandal sayılarını öğrenerek kanuna özgü duruş pozisyonu alır.
- c) Rast dizisinin seslerini ve mandal sayılarını öğrenerek kanuna özgü teknikleri kullanır.
- ç) Rast dizisinin seslerini ve mandal sayılarını öğrenerek kanuna özgü müziksel bileşenleri kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Rast Makamının Öğretilmesi

Anahtar Kavramlar

dizi, makam, müzik, kanun

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, öz değerlendirme, akran değerlendirme formu eşleştirme kartları kullanılarak değerlendirilebilir. Dinlediğini anlama ve tanıma becerisini ölçen performans görevi verilebilir. Öğrencilerden rast dizisinin özelliklerini örnek etüt ve eserlerle çalabilme performans görevi istenebilir. Performans görevi analitik de-receli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Çargâh ve kürdi dizileri hakkında bilgi sahibi olduğu kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme

Süreci

- Daha önce öğrendiği Türk müziği perde isimleri ve yerleriyle ilgili sorular sorulabilir.
- Seslerin ve perdelerin dizilişlerinde dikkatinizi çeken bir şey var mı?
- Perde isimlerinin önüne gelen kaba, tiz, nim gibi isimlerin kendi arasında bir ilişki ya da bir düzen var mı?

Köprü Kurma

Önceden öğrenilen Türk müziği seslerini (perdelerini) diziler içersine nasıl yerleştirip kullanılabileceği konusunda bilgiler verilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

KNN4.2.1

Rast dizisinin genel özellikleri anlatılır, dizinin seyri gösterilerek solfej çalışmaları yapılır ve öğrencilerin odaklanması sağlanır **(E3.2)**. Öğrencinin çalışacağı eser veya etütler öğren-ciyle birlikte çözülür. Öğrencilere rast dizisinin sesleri ve mandal sayılarıyla ilgili kanun üzerinde bilgi verilerek öğrencinin mandal sistemine odaklanması sağlanır **(E3.2)**. Daha sonra rast dizisinden oluşan etüt ve Türk sanat müziği eserleri bona ve solfej teknikle-ri kullanılarak öğretmen tarafından öğrenciye sergilenir **(SDB2.1)**. Öğrencilerin öğretmen tarafından yapılan bona ve solfeji inceleyip etüt ve Türk sanat müziği eserlerinin uygun teknikleri kullanarak önce bona ardından solfeji yapmaları beklenir (KB2.14). Ardından bona ve solfeji yapılan etüt ve Türk sanat müziği eserleri öğretmen tarafından kanunda çalınır. Öğrencinin dikkati duruş, oturuş ve mızrap tekniğine çekildikten sonra öğrencinin de kanunda bunları tekrar etmesi **(D12.3)** sağlanır. Ayrıca öğrencinin dijital platformlarda bu makamda çeşitli formlarda eserler dinleyip, konserler seyrederek makamı pekiştirmesi sağlanır **(OB2)**. Dinlediğini anlama ve tanıma becerisini ölçen performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı öz değerlendirme, akran değeren-dirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Hikâyeleştirerek bir etkinlik yapmak üzere “Rast Makamı Krallığı” veya “Rast Makamı Köyü” gibi hayali bir dünya oluşturulabilir. Bu dünyada her nota bir karakter olabilir (Do, Re, Mi, Fa, Sol, La, Si). Örneğin: “Mi ve La, Rast Makamı Krallığında sihirli notalar. Onları tanımaya hazır mısın?” denilebilir.

Mandalları işaretleyerek yada boyayarak bir etkinlik yapmak için çocukların mandalları ta-nıması adına kanunda rast dizisinin mandalları renkli etiketlerle işaretlenebilir. Mandal po-zisyonlarını gösteren basit bir çizim verilir öğrencinin doğru yerlere renk koyması istene-bilir.

Destekleme

Öğrencilerin rast dizisi ile ilgili öğrenmeleri takip edilerek bireysel geri bildirimler verilebilir. Etütleri metronom yavaşlatılarak çalınabilir. Yavaş metronom ile öğrenilen etütler, öğren-cinin öğrenmelerine göre hızlandırılarak çaldırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza oku-tunuz.

5. TEMA: KANUN ÇALARKEN TÜRK AKSAĞI VE YÜRÜK SEMAİ USULLERİNİ ÖĞRENİYORUM

Temada öğrencinin Türk aksağı ve yürük semai usullerini öğrenerek bu usulde yazılmış eser ve etütleri çalması ile ilgili öğrenme çıktılarına ulaşılması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 8

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.3. Kendine Uyarılama (Öz Yansıtma)

Değerler D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB5. Kültür Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KNN.4.5.1. Türk aksağı ve yürük semai usullerini usul vurarak çalabilme

- a) Türk aksağı ve yürük semai usullerinde yazılmış etüt veya eserleri çözümler.
- b) Türk aksağı ve yürük semai usullerini vurarak çalmak için duruş pozisyonu alır.
- c) Türk aksağı ve yürük semai usullerini vurarak çalmak için usule uygun teknikleri kullanır.
- ç) Türk aksağı ve yürük semai usullerini vurarak çalmak için usulün bileşenlerini uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Türk Aksağı ve Yürük Semai Usullerinin Öğretilmesi

Anahtar Kavramlar kanun, makam, müzik, usul

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, öz değerlendirme, akran değerlendirme formu eşleştirme kartları kullanılarak değerlendirilebilir. Dinlediğini anlama ve tanıma becerisini içine alan performans görevi verilebilir. Türk aksağı ve yürük semai usullerini usul vurarak çalabilme performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin nim sofyan, semai ve sofyan usullerini bildiği kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme

Süreci

- Daha önce öğrendiği Türk müziği perde isimleri ve yerleriyle ilgili sorular sorulabilir.
- Seslerin ve perdelerin dizilişlerinde dikkatinizi çeken bir şey var mı?
- Perde isimlerinin önüne gelen kaba, tiz, nim gibi isimlerin kendi arasında bir ilişki ya da bir düzen var mı?

Köprü Kurma

Önceden öğrenilen Türk müziği seslerini (perdelerini) diziler içerisine nasıl yerleştirip kullanılabileceği konusunda bilgiler verilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

KNN.4.5.1

Öğrencinin çalışacağı eser veya etütler öğrenciyle birlikte çözümlenir. Öğrenciye usul kavramı, geleneksel Türk müziğimiz içerisinde ve Türk müzik kültüründe **(OB5)** usulün ne olduğu, eserlerde nasıl kullanıldığı ile ilgili genel bilgi verildikten sonra birleşik usullerden olan sofyan usulünün vuruşları (darpları) ile uygulamalı bir şekilde gösterilerek öğrencinin usule ve usul vurmaya odaklanması sağlanır **(E3.2)**. Daha sonra öğrenciden bunları tekrar etmesi istenebilir. Öğrencinin müziğin ritmik yapısını daha iyi kavrayarak kültürel mirasın bir parçası olan geleneksel usulleri tanıması ve bunları gelecek nesillere aktarma bilinci geliştirmesi desteklenir **(D19.3)**. Öğrenilen bu usullerin yaşantımızda nerelerde duyulduğuna örnekler verilerek bu örnekler çeşitlendirilir **(SDB1.3)**. Ardından bu usullerde yazılmış etüt ve örnek eserler çalınarak usul kavramı pekiştirilir. Dinlediğini anlama ve tanıma becerisini içine alan performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı, öz değerlendirme, akran değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Türk aksağı ve yürük semaî usullerini hikâyeyle öğretmek için bir öykü oluşturulabilir. Örneğin "Bir zamanlar Aksak Krallığı ve Yürük Krallığı diye iki ülke varmış. Aksak Krallığı biraz düzensiz, sürprizlerle dolu bir ritme sahipken Yürük Krallığı hızlı ve hareketliymiş. Bu iki krallık, müziklerini tanıtmak için bir yarışma düzenlemiş." hikâyesi anlatılabilir. Öğrencilerden her krallığın ritmini elleriyle dizlerine vurarak veya enstrümanlarla canlandırmaları istenebilir. Türk aksağı usulü: (2+3=5 zamanlı) düüm-teeek. Yürük semaî usulü: (6 zamanlı) düm-tek-tek, düm-teeek. Bir başka etkinlik olarak ritim kartları oyunu oynanabilir. Usul ritim kartları hazırlanabilir. Kartlardan biri Türk aksağı, diğeri yürük semaî içerebilir. Öğrenci bir kart seçer ve kartta verilen ritmi doğru usulde çalmaya çalışır. İleri seviye öğrenciler için bir öğrenci ritmi çalar, diğer öğrenci hangi usul olduğunu tahmin edebilir.

Destekleme Öğrencilerin Türk aksağı ile ilgili öğrenmeleri takip edilerek bireysel geri bildirimler verilebilir. Etütleri metronom yavaşlatılarak çalınabilir. Yavaş metronom ile öğrenilen etütler, öğrencinin öğrenmelerine göre hızlandırılarak çaldırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSİTMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

5. SINIF**1. TEMA: KANUNDA SEGÂH DİZİSİNİ ÖĞRENİYORUM**

Temada öğrencinin kanunda segâh dizisini öğrenmesi, örnek etüt ve eser çalabilmesi ile ilgili öğrenme çıktılarına ulaşılması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 20

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri SDB2.1. İletişim

Değerler D3. Çalışkanlık

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe, Matematik

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.4. Çözümleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KNN.5.1.1. Segâh dizisi ve özelliklerini örnek etüt ve eserlerle çalabilme

- a) Segâh dizisinde yazılmış etüt veya eserleri çözümler.
- b) Segâh dizisini çalarken kanuna özgü duruş pozisyonu alır.
- c) Segâh dizisini çalarken kanuna özgü teknikleri kullanır.
- ç) Segâh dizisini çalarken kanuna özgü müziksel bileşenleri kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Segâh Dizisini ve Özelliklerinin Öğretilmesi

Anahtar Kavramlar müzik, kanun, Türk müziği, perde

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, öz değerlendirme, akran değerlendirme formu eşleştirme kartları kullanılarak değerlendirilebilir. Dinlediğini anlama ve tanıma becerisini içine alan performans görevi verilebilir. Öğrencilerden segâh dizisini ve dizinin özelliklerini örnek etüt ve eserlerle birlikte çalabilme performans görevi istenebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencinin öğrendiği tremolo tekniği ile rast ve kürdi dizisini bildiği öngörülmektedir.

Ön Değerlendirme

Süreci Daha önce dizi kavramı ile ilgili öğrencinin bilgisi olduğu varsayılarak segâh dizisinin öğrenilmesiyle ilgili ön hazırlık yapılır. Segâh dizisi sesleri üzerinde durulabilir.

Köprü Kurma

Öğrencinin birinci kademedeki öğrendiği bilgiler temel alınarak beşinci sınıfta bu bilgilerin üzerine yeni bilgiler ekleyerek kanun çalım ve kanuna bakış açısının geliştirilmesi amaçlanabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

KNN.5.1.1

Segâh dizisinin genel özellikleri anlatılır, dizinin seyri gösterilerek solfej çalışmaları yapılır ve öğrencilerin odaklanması sağlanır (**E3.2**). Öğrencinin çalışacağı eser veya etütler öğrenciyle çözümlenir (**KB2.4**). Öğrencilere segâh dizisinin sesleri ve mandal sayılarıyla ilgili kanun üzerinde bilgi verilerek öğrencinin mandal sistemine odaklanması sağlanır (**E3.2**). Daha sonra segâh dizisinden oluşan etüt ve Türk sanat müziği eserleri bona ve solfej teknikleri kullanılarak öğretmen tarafından öğrenciye sergilenir (**SDB2.1**). Öğrenciler tarafından yapılan bona ve solfeji incelenip etüt ve Türk sanat müziği eserlerine uygun teknikleri kullanarak önce bona ardından solfeji öğrencilere sergilenir (**OB1**). Ardından bona ve solfeji yapılan etüt ve Türk sanat müziği eserleri öğretmen tarafından kanunda çalınır. Öğrencinin dikkati duruş, oturuş ve mızrap tekniğine çekildikten sonra aynı şekilde öğrencinin de kanunda bunları tekrar etmesi beklenir (**D3.1**). Öğrencinin segâh dizisinde sözlü ve sözsüz eserlerden düzeyine uygun olanlardan seçilip makamın seyrinin pekiştirerek yorumlaması sağlanır (**E3.3**). Bu aşamada klasik Türk müziğinin farklı formda saz eserleri ve sözlü eserlerden faydalanılabilir. Ayrıca öğrencinin dijital platformlarda bu makamın çeşitli formlarında eserler dinleyip konserler seyrederek makamı pekiştirmesi sağlanır (**OB2**). Dinlediğini anlama ve tanıma becerisini içine alan performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı, öz değerlendirme, akran değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Segâh dedektifi, dizi keşif oyunu oynanabilir. Öğrencilere rastgele diziler çalınıp içlerinden segâh dizisini bulmaları istenebilir. İlk aşamada: Kanunda karışık olarak çalınan diziler arasından segâh dizisini tanımları istenebilir. İleri aşamada: Yanlış notalar eklenerek segâh dizisini bozan sesleri fark etmeleri istenir. Doğru tahmin eden öğrenci 1 puan kazanır ve 5 puan toplayan "Segâh Dedektifi" olabilir. Bu oyunda amaç işitsel farkındalığı geliştirmek ve doğru sesleri ayırt edebilmek olabilir. "Segâh Yolu – Dizi Sıralama" oyunu oynanabilir. Segâh dizisinin notaları sırasız hâlde verilir ve öğrencilerden doğru sırayla dizmeleri istenebilir. Etkinlik aşamaları şu şekilde hazırlanabilir: Kâğıt üzerinde nota kartlarıyla sıralama yaparlar. Diziyi doğru sıraladıktan sonra kanunda çalarlar. İleri seviye öğrenciler için karışık notalar içinden sadece segâha ait olanları seçmeleri istenebilir. Buradaki amaç öğrencilerin notaların sıralamasını içselleştirmesini sağlamak olabilir.

Bir başka etkinlik kanun mandal haritası görselleştirme ile mandal ayarlama olabilir. Kanunda segâh dizisini göstermek için mandalları renk kodlarıyla belirleyebiliriz. Öğrenciler doğru mandalları ayarlayarak diziyi oluştururlar. İleri seviye öğrenciler için yanlış ayarlanan mandalı bulmaları için "Mandal Dedektifi" oyunu oynanabilir. Buradaki amaç ise kanundaki mandal mantığını öğretmek ve segâh dizisinin pozisyonunu kavratmaktır.

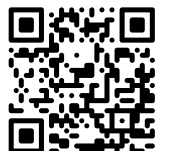
Başka bir etkinlik olarak da "Segâh ile Doğaçlama – Yaratıcı Müzik Üretme" etkinliği düzenlenebilir. Öğrencilere segâh dizisinin içinde serbest doğaçlama yapma şansı verilebilir. İlk aşamada basit segâh melodileri çalmaları teşvik edilir. İleri aşamada öğrenciler kendi kısa segâh eserlerini oluşturabilir. Grup etkinliği olarak bir öğrenci melodi çalar, diğeri ona segâh dizisinden başka bir motifle cevap verir. Buradaki amaç ise öğrencilerin yaratıcılığını teşvik etmek ve öz güvenlerini artırmaktır.

Destekleme

Öğrencilerin segâh dizisi ile ilgili öğrenmeleri takip edilerek bireysel geri bildirimler verilebilir. Etütleri metronom yavaşlatılarak çalınabilir. Yavaş metronom ile öğrenilen etütler, öğrencinin öğrenmelerine göre hızlandırılarak çaldırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: KANUNDA ÇARPMA TEKNİĞİNİ ÖĞRENİYORUM

Temada öğrencinin çarpma tekniğini öğrenmesi ve kanunda çaldığı eserlerde bu tekniği uygulaması ile ilgili öğrenme çıktılarına ulaşılması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 7

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.3.Azim ve Kararlılık

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İş birliği

Değerler D3. Çalışkanlık, D12. Sabır

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KNN.5.2.1. Çarpma tekniğini çaldığı eserlerde uygulayabilme

- a) Çarpma tekniğini çalarken yazılmış etüt veya eserleri çözümler.
- b) Çarpma tekniğini çalarken uygun duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- c) Çarpma tekniğini çalarken uygun teknikleri kullanır.
- ç) Çarpma tekniğini çalarken müziksel bileşenleri uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Çarpma Tekniğinin Öğretilmesi

Anahtar Kavramlar müzik, kanun, Türk müziği, perde

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, öz değerlendirme, akran değerlendirme formu eşleştirme kartları kullanılarak değerlendirilebilir. Dinlediğini anlama ve tanıma becerisini içine alan performans görevi verilebilir. Öğrencilerden çarpma tekniğini çaldığı eserlerde uygulayabilme performans görevi istenebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencinin tremolo tekniği ile rast ve kürdi dizilerini bildiği öngörülmektedir.

Ön Değerlendirme

Süreci Daha önce dizi kavramı ile ilgili öğrencinin bilgisi olduğu varsayılarak segâh dizisinin öğrenilmesiyle ilgili ön hazırlık yapılabilir. Segâh dizisi sesleri üzerinde durulabilir.

Köprü Kurma

Öğrencinin birinci kademedeki öğrendiği bilgiler temel alınarak beşinci sınıfta bu bilgilerin üzerine yeni bilgiler ekleyerek kanun çalım ve kanuna bakış açısının geliştirilmesi amaçlanabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

KNN5.2.1

Öğrencinin çalışacağı eser veya etütler öğrenciyle birlikte çözümlenir. Türk müziğinde çarpma tekniği, bir ana notanın hemen öncesinde veya sonrasında kısa bir yardımcı notanın hızlı bir şekilde icra edilmesiyle yapılan süsleme tekniğidir. Çarpma, melodilere hareket ve zenginlik katar ve özellikle Türk müziği enstrümanlarında ve ses icralarında oldukça sık kullanılır. Genellikle kanunda üstten çarpma tekniği kullanılır. Örneğin çalışacağımız esas perde nevâ (re) perdesi ise öncesinde hüseyini (mi) perdesine sol elimizle minik bir mızrap vuruşu yapıp esas çalacağımız nevâ (re) perdesi hemen arkasından çalınır **(D3.3)**. Çarpma tekniğinin pekiştirilmesi için öğrenciye çarpmanın ne olduğu ve ne tip çarpmalar olduğu, elimizle ya da seslerle çarpmanın ne anlama geldiği konusunda sorular yöneltilerek neler bildiği anlaşılmaya çalışılır. Öğrenciden alınan dönüşlere göre yukarıda tanımlanan çarpma tekniği ya da süslemesi öğrenciye gösterilerek öğrencinin de kendi kanununda yapması istenir **(SDB2.1)(E1.3)**. Yeni öğrenilen bu tekniğin hemen yapılabilmesi beklenmemeli sabırlı olunup çalışmalara devam edilmelidir **(D12.3)(OB1)**. Dinlediğini anlama ve tanıma becerisini içine alan performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı, öz değerlendirme, akran değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Çarpma avı oyunu çarpma tekniğini işitsel olarak keşfetmelerini sağlayacak bir oyun olabilir. Öğrencilere bir melodi çalınır ve içindeki çarpma tekniğini bulmaları istenir. Başlangıç seviyesinde öğrenciler çarpma olan ve olmayan melodileri dinleyerek farkı anlamaya çalışır. İleri seviye ise yanlış çalınan çarpma notalarını bulmaları istenebilir. Örnek olarak çarpma olmayan basit bir melodi arkasından aynı melodinin çarpma eklenmiş versiyonu kullanılabilir.

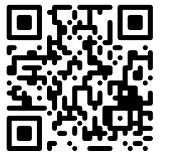
Başka bir etkinlik olarak müzikal çarpışma – ikili eşli çalma çalışması yapılabilir. Bir öğrenci basit bir melodi çalar, diğeri aynı melodiyi çarpma ekleyerek tekrar eder. Öğrenciler sırayla roller değiştirerek çarpma tekniğini uygulama fırsatı bulur. İleri seviye öğrenciler, kendi küçük doğaçlamalarını yaparak çarpma tekniğini serbestçe kullanabilir.

Bu konudaki son zenginleştirme etkinliğimiz çarpma ile şarkılar olabilir. Çarpma tekniği içeren basit şarkılar seçilip çalınabilir. Önerilen eserler olarak klasik Türk müziği eserlerinden segâh, rast, hicaz peşrevleri, Türk halk müziğinde süslemeli türkü melodileri verilebilir. Öğrenciler çarpma tekniğini müzikal bağlamda uygulayarak Türk müziği repertuarında yer alan bir eser üzerinde çalışırlar.

Destekleme Öğrencilerin çarpma tekniği ile ilgili öğrenmeleri takip edilerek bireysel geri bildirimler verilebilir. Etütleri metronom yavaşlatılarak çalınabilir. Yavaş metronom ile öğrenilen etütler, öğrencinin öğrenmelerine göre hızlandırılarak çaldırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA: KANUNDA HÜSEYİNİ DİZİSİNİ ÖĞRENİYORUM

Temada öğrencinin kanunda hüseyini dizisini öğrenmesi, örnek etüt ve eser çalabilmesi ile ilgili öğrenme çıktılarına ulaşılması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 20

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E3.2. Odaklanma, E3.3. Yaratıcılık

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.2. İş birliği

Değerler D3. Çalışkanlık, D12. Sabır

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe, Matematik

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2. Çözümleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- KNN.5.3.1. Hüseyini dizisini ve özelliklerini örnek eser ve etütlerle çalabilme
- a) *Hüseyini dizisini ve özelliklerini örnek eser ve etütlerle çalabilmesi için yazılmış etüt veya eserleri çözümler.*
 - b) *Hüseyini dizisinin seslerini ve mandal sayılarını öğrenerek kanuna özgü duruş pozisyonu alır.*
 - c) *Hüseyini dizisinin seslerini ve mandal sayılarını öğrenerek kanuna özgü teknikleri kullanır.*
 - ç) *Hüseyini dizisinin seslerini ve mandal sayılarını öğrenerek kanuna özgü müziksel bileşenleri kullanır.*

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Hüseyini Dizisi ve Özelliklerinin Öğretilmesi

Anahtar Kavramlar kanun, makam, müzik

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, öz değerlendirme, akran değerlendirme formu eşleştirme kartları kullanılarak değerlendirilebilir. Dinlediğini anlama ve tanıma becerisini içine alan performans görevi verilebilir. Öğrencilerden hüseyini dizisini ve dizinin özelliklerini örnek etüt, eser ve teknik çalışmalarla beraber çalabilme performans görevi istenebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencinin rast ve kürdi dizilerini bildiği öngörülmektedir.

Ön Değerlendirme

Süreci Daha önce dizi kavramı ile ilgili öğrencinin bilgisi olduğu varsayılarak hüseyini dizisinin öğrenilmesine yönelik ön hazırlık yapılabilir. Hüseyini dizisi sesleri üzerinde durulabilir.

Köprü Kurma

Önceden öğrenilen Türk müziği seslerini (perdelerini) diziler içerisine nasıl yerleştirip kullanılabileceği konusunda bilgiler verilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

KNN.5.3.1

Hüseyini dizisinin genel özellikleri anlatılır, dizinin seyri gösterilerek solfej çalışmaları yapılır ve öğrencilerin odaklanması sağlanır (**E3.2**). Öğrencinin çalışacağı eser veya etütler öğrenciyle birlikte çözümlenir (**KB2.2**). Öğrencilere hüseyini dizisinin sesleri ve mandal sayılarıyla ilgili kanun üzerinde bilgi verilerek öğrencinin mandal sistemine odaklanması sağlanır (**E3.2**). Daha sonra hüseyini dizisinden oluşan etüt ve Türk sanat müziği eserleri bona ve solfej teknikleri kullanılarak öğretmen tarafından öğrencilere sergilenir. Öğretmenin yaptığı bona ve solfeji inceleyip etüt ve Türk sanat müziği eserlerini uygun teknikleri kullanarak önce bona ardından solfeji öğrencilere sergilenir (**SDB2.2**). Ardından bona ve solfeji yapılan etüt ve Türk sanat müziği eserleri öğretmen tarafından kanunda çalınır. Öğrencinin dikkati duruş, oturuş ve mızrap tekniğine çekildikten sonra aynı şekilde öğrencinin de kanunda bunları tekrar etmesi sağlanır (**D3.1, D12.2**). Öğrencinin hüseyini dizisinde sözlü ve sözsüz eserlerden düzeyine uygun olanlardan seçilip makamın seyrini pekiştirerek yorumlaması sağlanır (**E3.3**). Bu aşamada klasik Türk müziğinin farklı formda saz eserleri ve sözlü eserlerden faydalanabilir. Ayrıca öğrencinin dijital platformlarda bu makamın çeşitli formlarda eserler dinleyip konserler seyrederek makamı pekiştirmesi sağlanır (**OB2**). Performans görevi olarak hüseyini dizisini ve özelliklerini örnek etüt ve eserlerle teknik çalışmalarla beraber çalabilme ile ilgili performans görevi verilebilir. Performans görevi derececi puanlama anahtarı, öz değerlendirme, akran değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Zenginleştirme etkinliği olarak "Hüseyini Dedektifi Nota Bulma" oyunu oynanabilir. Öğrencilere rastgele diziler çalınarak içlerinden hüseyini dizisini bulmaları istenebilir. Başlangıç seviyesi olarak öğrenciler, verilen notalar arasından sadece hüseyini dizisine ait olanları bulur. İleri seviye için yanlış nota eklenmiş bir diziye düzeltmeleri istenebilir. Doğru tahmin eden öğrenci 1 puan kazanır ve 5 puan toplayan "Hüseyini Dedektifi" olur. Buradaki amaç işitsel farkındalığı geliştirmek ve doğru sesleri ayırt edebilmektir.

Diğer bir etkinlik olarak "Hüseyini Melodi Bulmacası Dizi Sıralama" oyunu oynanabilir. Hüseyini dizisinin notaları sırasız hâlde verilir ve öğrencilerden doğru sırayla dizmeleri istenir. Kâğıt üzerinde nota kartlarıyla sıralama yaparlar. Diziyi doğru sıraladıktan sonra kanunda çalarlar. İleri seviye öğrenciler için karışık notalar içinden sadece hüseyiniye ait olanları seçmeleri istenir. Buradaki amaç öğrencilerin notaların sıralamasını içselleştirmesini sağlamaktır.

Başka bir etkinlik hüseyini ile doğaçlama – yaratıcı müzik üretme olabilir. Öğrencilere hüseyini dizisinin içinde serbest doğaçlama yapma şansı verilebilir. İlk aşamada basit hüseyini melodileri çalmaları teşvik edilir. İleri aşamada ise öğrenciler kendi kısa hüseyini eserlerini oluşturup çalabilirler. Grup etkinliği olarak bir öğrenci melodi çalar, diğeri ona hüseyini dizisinden başka bir motifle cevap vermesi istenebilir.

Son etkinlik olarak öğrencilerin bildikleri şarkılarla hüseyini makamındaki eserleri uygulayabilecekleri bir etkinlik düzenlenebilir. Örneğin hüseyinipeşrevi, Türk sanat müziği eserlerinden basit hüseyini şarkıları, çocuk şarkılarını hüseyini dizisine adapte ederek öğretme olabilir. Öğrenciler hem melodiyi hem de ritmi uygulayarak hüseyini dizisini pekiştirir. Buradaki amaç ise hüseyini dizisini gerçek müzikal bağlamda deneyimlemektir.

Destekleme

Öğrencilerin hüseyini dizisi ile ilgili öğrenmeleri takip edilerek bireysel geri bildirimler verilebilir. Etütleri metronom yavaşlatılarak çalınabilir. Yavaş metronom ile öğrenilen etütler, öğrencinin öğrenmelerine göre hızlandırılarak çaldırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. TEMA: KANUNDA GÖÇÜRME (TRANSPOZE) YAPIYORUM

Temada öğrencinin göçürme (transpoze) tekniğini öğrenmesi ve kanunda çaldığı eserlerde bu tekniği uygulamasına yönelik öğrenme çıktılarına ulaşılması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 20

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.3. Azim ve Kararlılık

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri SDB2.1. İletişim

Değerler D12. Sabır

Okuryazarlık Becerileri -

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.4. Çözümleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KNN.5.4.1. Göçürme (transpoze) tekniğini uygulayabilme

- a) Göçürme (transpoze) tekniği ile yazılmış etüt veya eserleri çözümler.
- b) Göçürme (transpoze) tekniğini çalarken uygun duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- c) Göçürme (transpoze) tekniğini çalarken uygun teknikleri kullanır.
- ç) Göçürme (transpoze) tekniğini çalarken uygun müziksel bileşenleri uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Göçürme (Transpoze) Tekniğinin Öğretilmesi

Anahtar Kavramlar dizi, kanun, makam, müzik

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, öz değerlendirme, akran değerlendirme formu eşleştirme kartları kullanılarak değerlendirilebilir. Öğrencilerden dinlediğini anlama ve tanıma becerisini içine alan performans görevi istenebilir. Göçürme (transpoze) tekniğini uygulayabilme ile ilgili performans görevi verilip dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin tremolo tekniğini ve rast ile kürdi dizilerini bildikleri öngörülmektedir.

Ön Değerlendirme

Süreci Daha önce dizi kavramı ile ilgili öğrencinin bilgisi o olduğu varsayılarak hüseyni dizisinin öğrenilmesiyle ilgili ön hazırlık yapılabilir. Hüseyni dizisi sesleri üzerinde durulabilir.

Köprü Kurma

Önceden öğrenilen Türk müziği seslerini (perdelerini) diziler içerisine nasıl yerleştirip kullanılabileceği konusunda bilgiler verilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

KNN.5.4.1

Türk müziğinde göçürme (transpoze), bir eseri ya da makamı başka bir perde üzerinden icra etmek anlamına gelir. Öğrencinin çalışacağı eser veya etütler öğrenciyle çözümlenir (**KB2.4**). Türk müziğinde kullanılan koma sesleri ve dizilerin seyir özellikleri bu işlem sırasında bozulmamalıdır (**D12.3**). Göçürme, Türk müziği geleneğinde sıkça kullanılan bir tekniktir ve özellikle toplu icralarda farklı insan sesi aralıklarına uyum sağlamak ve farklı akort düzenine sahip enstrümanlarla aynı eseri çalmak ya da söylemek amacıyla kullanılır. Bu süreçte öğrencinin gösterdiği azim ve kararlılık, onun müzikal gelişiminde sürekliliği ve derinleşmeyi destekleyen önemli bir unsurdur (**E1.3**). Buradan hareketle öğrencinin şu ana kadar öğrendiği makamları ve aralıkları başka perdelere göçürmek suretiyle bu teknik öğrencide pekiştirilir (**SDB2.1**). Örneğin çargâh makamı oluşturulan sesler sırasıyla; kaba çargâh, yegâh, hüseyniaşiran, acemaşiran, râst, düğâh, buselik, çargâhtır (do re mi fa sol la si do). Bu makamı karar perdesi olan kaba çargâhtan yegâh perdesine transpoze etmek için makamın karakteristik aralıkları, durakları ve güçlü sesleri, yeni perdede karşılık gelen sese yani yegâh perdesine taşınır. Böylelikle yegâh, hüseyniaşiran, ırak, râst, düğâh, buselik, nim hicaz ve nevâ perdeleri oluşturularak yegâhta çargâh makamı yapılmış olur (re- mi- fa diyez- sol- la- si- do diyez- re).

Bu örnekten yola çıkılarak aynı mantığın diğer dizilerde öğrenilen eserlere ve farklı perdelere uygulanması sağlanmalıdır. Öğrencilerimiz daha sonra öğrenilecek tüm makamlardan sonra özellikle 1, 4 ve 5 ses göçürme çalışmalarına devam etmelidir. Öğrencilerden göçürme (transpoze) tekniğini uygulayabilme ile ilgili performans görevi istenebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı öz değerlendirme, akran değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Zenginleştirme etkinliği olarak "Müzikal Yolculuk, Hikâyeleştirme ile Transpoze" etkinliği uygulanabilir. Öğrencilere göçürme (transpoze) bir hikâye ile anlatılabilir. "Bir nota ailesi vardı ve her gün aynı yerde yaşıyorlardı. Ama bir gün nota ailesi bir başka şehre taşınmak zorunda kaldı. Aynı melodi, yeni bir evde nasıl duyulurdu?" diye sorulabilir. Bu hikâye öğrencilerle birlikte canlandırılabilir. Bir melodiyi orijinal tonunda çalıp sonra farklı bir perdeye taşınarak aynı melodiyi yeni yerinde çalmaları istenebilir. Öğrenciler, aynı melodinin farklı tonlarda nasıl duyulduğunu deneyimler. Örnek göçürme (transpoze) uygulaması olarak orijinal melodi önce hüseyini dizisinde, daha sonra göçürülerek aynı melodi segâh dizisinde çalınabilir.

Bir başka etkinlik "Ton İşitsel Farkındalık" oyunu olabilir. Öğretmen bir melodi çalar ve öğrenciler melodinin hangi tonda olduğunu tahmin eder. Sonra öğretmen melodiyi farklı bir tonda çalar, öğrenciler farkı anlamaya çalışır. İleri seviye öğrenciler transpoze edilen melodiyi çalmaya çalışabilir. Öğretmen "Bu melodi hüseyini dizisindeydi, şimdi hangi tonda çaldım?" diye sorar. Öğrencilerin "Segâh dizisinde çaldınız." cevabını vermeleri beklenir.

Başka bir etkinlik ise "Göçürme Yarışı: Kim Daha Hızlı Transpoze Edecek?" uygulaması olabilir. Öğrencilere kısa bir melodi verilir ve bunu belirlenen yeni perdeye transpoze etmeleri istenebilir. Kim doğru ve hızlı transpoze ederse 1 puan kazanır. İleri seviye için daha uzun melodilerle çalışılabilir.

Son etkinlik olarak "göçürme ile şarkılar" bildikleri şarkılarla uygulama olabilir. Öğrencilerden bildikleri şarkıları farklı bir tonda çalmalarını istenebilir. Örnek olarak "Kırmızı Balık" – Orijinal tonda çalınıp sonra iki perde yukarı al denilerek göçürme yapılabilir. Aynı şekilde "Ali Babanın Çiftliği" orijinal tonda çalınıp sonra farklı bir makamda çalınması istenebilir. Öğrenciler, aynı melodinin farklı tonlardaki değişimini hissederler.

Destekleme Öğrencilerin transpoze ile ilgili öğrenmeleri takip edilerek bireysel geri bildirimler verilebilir. Etütleri metronom yavaşlatılarak çalınabilir. Yavaş metronom ile öğrenilen etütler, öğrencinin öğrenmelerine göre hızlandırılarak çaldırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

6. SINIF**1. TEMA: KANUNDA UŞŞAK DİZİSİNİ ÖĞRENİYORUM**

Temada öğrencinin kanunda uşşak dizisini öğrenmesi, örnek etüt ve eser çalabilmesi ile ilgili öğrenme çıktılarına ulaşılması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 16

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri SDB2.1. İletişim Becerisi

Değerler D12.Sabır

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KNN.6.1.1. Uşşak dizisi ve özelliklerini örnek etüt ve eserlerle çalabilme

- a) Uşşak dizisini, seslerini ve mandal sayılarını öğrenip çalabilmesi için yazılmış etüt veya eserleri çözümler.
- b) Uşşak dizisini, seslerini ve mandal sayılarını öğrenerek kanuna özgü duruş pozisyonu alır.
- c) Uşşak dizisini, seslerini ve mandal sayılarını öğrenerek kanuna özgü teknikleri kullanır.
- ç) Uşşak dizisini, seslerini ve mandal sayılarını öğrenerek kanuna özgü müziksel bileşenleri kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Uşşak Dizisinin ve Özelliklerinin Öğretilmesi

Anahtar Kavramlar

kanun, makam, müzik, perde, Türk müziği

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, öz değerlendirme, akran değerlendirme formu eşleştirme kartları kullanılarak değerlendirilebilir. Dinlediğini anlama ve tanıma becerisini içine alan performans görevi verilebilir. Öğrencilerden uşşak dizisi ve dizinin özelliklerini örnek etüt ve eserlerle çalabilme performans görevi istenebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin tremolo ve çarpma teknikleriyle rast, kürdi, segâh ve hüseyini dizilerini bildiği öngörülmektedir.

Ön Değerlendirme

Süreç

Daha önce makam kavramı ile ilgili öğrencinin bilgisi o olduğu varsayılarak uşşak dizisinin öğrenilmesiyle ilgili ön hazırlık yapılabilir. Uşşak dizisi sesleri üzerinde durulabilir.

Köprü Kurma

Öğrencinin beşinci sınıfa kadar öğrendiği bilgiler temel alınarak altıncı sınıfta bu bilgilerin üzerine yeni bilgiler ekleyerek kanun çalımı ve kanuna bakış açısının geliştirilmesi amaçlanabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

KNN.6.1.1

Uşşak dizisinin genel özellikleri anlatılır, dizinin seyri gösterilerek solfej çalışmaları yapılır ve öğrencilerin odaklanması sağlanır (E3.2). Öğrencinin çalışacağı eser veya etütler öğrenciyle çözümlenir. Öğrencilere uşşak dizisinin sesleri ve mandal sayılarıyla ilgili kanun üzerinde bilgi verilerek öğrencinin mandal sistemine odaklanması sağlanır (E3.2). Daha sonra uşşak dizisinden oluşan etüt ve Türk sanat müziği eserleri bona ve solfej teknikleri kullanılarak öğretmen tarafından öğrenciye sergilenir (E1.1). Öğrenciler öğretmen tarafından yapılan bona ve solfeji inceleyip etüt ve Türk sanat müziği eserlerini uygun teknikleri kullanarak önce bona ardından solfejini sergilerler.

Ardından bona ve solfeji yapılan etüt ve Türk sanat müziği eserleri öğretmen tarafından kanunda çalınır. Öğrencinin dikkati duruş, oturuş ve mızrap tekniğine çekildikten sonra aynı şekilde öğrencinin de kanunda bunları tekrar etmesi sağlanır (**SDB2.1**). Öğrenciye bu çalışmalarını sırasında hemen başarılı olmaması durumunda sabırlı olması ve azimli bir şekilde çalışmalarına devam etmesi tavsiye edilir (**D12.3**). Öğrencinin uşşak dizisinde sözlü ve sözsüz eserlerden düzeyine uygun olanlardan seçilip makamın seyrini pekiştirerek yorumlaması sağlanır. Bu aşamada klasik Türk müziğinin farklı formdaki saz eserleri ve sözlü eserlerinden faydalanılabilir. Ayrıca öğrencinin dijital platformlarda bu makamın çeşitli formlarında eserler dinleyip konserler seyrederek makamı pekiştirmesi sağlanır (**OB2**). Öğrencilerden uşşak dizisini ve dizinin özelliklerini örnek etüt ve eserlerle çalabilme performans görevi istenebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı, öz değerlendirme, akran değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Zenginleştirme etkinliği olarak “Müzikal Yolculuk, Hikâyeleştirme ile Transpoze” etkinliği uygulanabilir. Öğrencilere göçürme (transpoze) bir hikâye ile anlatılabilir. “Bir nota ailesi vardı ve her gün aynı yerde yaşıyorlardı. Ama bir gün nota ailesi bir başka şehre taşınmak zorunda kaldı! Aynı melodi, yeni bir evde nasıl duyulurdu?” diye sorulabilir. Bu hikâye öğrencilerle canlandırılabilir. Bir melodiyi orijinal tonunda çalıp sonra farklı bir perdeye taşınarak aynı melodiyi yeni yerinde çalmaları istenebilir. Öğrenciler aynı melodinin farklı tonlarda nasıl duyulduğunu deneyimler. Örnek olsun diye orijinal melodi önce hüseyini dizisinde daha sonra segâh dizisinde göçürülerek çalınabilir.

“Hangi Ton İşitsel Farkındalık” oyunu olabilir. Öğretmen bir melodi çalar ve öğrenciler melodinin hangi tonda olduğunu tahmin edebilirler. Sonra aynı melodiyi farklı bir tonda çalar ve öğrenciler farkı anlamaya çalışır. İleri seviye öğrenciler, transpoze edilen melodiyi tekrar çalmaya çalışabilir. Öğretmen “Bu melodi hüseyini dizisindeydi, şimdi hangi tonda çaldım?” diye sorar. Öğrencilerden “Segâh dizisinde çaldınız.” cevabını vermeleri beklenir.

Başka bir etkinlik ise göçürme yarışı olabilir. Öğrencilere kısa bir melodi verilir ve öğrencilerden bunu belirlenen yeni perdeye transpoze etmeleri istenebilir. Kim doğru ve hızlı transpoze ederse 1 puan kazanır. İleri seviye için daha uzun melodilerle çalışılabilir.

Son etkinlik olarak “göçürme ile şarkılar” bildikleri şarkılarla uygulama olabilir. Öğrencilerden bildikleri şarkıları farklı bir tonda çalmalarını istenebilir. Örnek olarak “Kırmızı Balık” – Orijinal tonda çalınıp sonra iki perde yukarı al denilerek göçürme yapılabilir. Aynı şekilde “Ali Babanın Çiftliği” – orijinal tonda çalınıp sonra farklı bir makamda çalması istenebilir. Öğrenciler, aynı melodinin farklı tonlardaki değişimini hissederler.

Destekleme

Öğrencilerin uşak dizisi ile ilgili öğrenmeleri takip edilerek bireysel geri bildirimler verilebilir. Etütler metronom yavaşlatılarak çalınabilir. Yavaş metronom ile öğrenilen etütler, öğrencinin öğrenmelerine göre hızlandırılarak çaldırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: KANUNDA HICAZ DİZİSİNİ ÖĞRENİYORUM

Temada öğrencinin kanunda hicaz dizisini öğrenmesi, örnek etüt ve eser çalabilmesi ile ilgili öğrenme çıktılarına ulaşılması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 13

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim

Değerler D3. Çalışkanlık

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KNN.6.2.1. Hicaz dizisini ve özelliklerini örnek etüt ve eserlerle çalabilme

- a) Hicaz dizisini, seslerini ve mandal sayılarını öğrenip çalabilmesi için yazılmış etüt veya eserleri çözümler.
- b) Hicaz dizisini, seslerini ve mandal sayılarını öğrenerek kanuna özgü duruş pozisyonu alır.
- c) Hicaz dizisini, seslerini ve mandal sayılarını öğrenerek kanuna özgü teknikleri kullanır.
- ç) Hicaz dizisini, seslerini ve mandal sayılarını öğrenerek kanuna özgü müziksel bileşenleri kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Hicaz Dizisinin Öğretilmesi

Anahtar Kavramlar kanun, makam, müzik, perde, Türk müziği

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, öz değerlendirme, akran değerlendirme formu eşleştirme kartları kullanılarak değerlendirilebilir. Dinlediğini anlama ve tanıma becerisini içine alan performans görevi verilebilir. Öğrencilerden hicaz dizisi ve dizinin özelliklerini örnek etüt ve eserlerle çalabilme performans görevi istenebilir. Performans görevi, analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencinin rast, segâh, uşşak ve hüseyini dizilerini bildiği öngörülmektedir.

Ön Değerlendirme

Süreci

Daha önce makam kavramı ile ilgili öğrencinin bilgisi o olduğu varsayılarak hicaz dizisinin öğrenilmesiyle ilgili ön hazırlık yapılabilir, hicaz sesleri üzerinde durulabilir.

Köprü Kurma

Öğrencinin beşinci sınıfa kadar öğrendiği bilgiler temel alınarak altıncı sınıfta bu bilgilerin üzerine yeni bilgiler ekleyerek kanun çalımı ve kanuna bakış açısının geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

KNN.6.2.1

Hicaz dizisinin genel özellikleri anlatılır, dizinin seyri gösterilerek solfej çalışmaları yapılır ve öğrencilerin odaklanması sağlanır (E3.2). Öğrencinin çalışacağı eser veya etütler öğrenciyle çözümlenir. Öğrencilere hicaz dizisinin sesleri ve mandal sayılarıyla ilgili kanun üzerinde bilgi verilerek öğrencinin mandal sistemine odaklanması sağlanır (E3.2). Daha sonra hicaz dizisinden oluşan etüt ve Türk sanat müziği eserleri bona ve solfej teknikleri kullanılarak öğretmen tarafından öğrenciye sergilenir (E1.1). Öğrenciler; öğretmen tarafından yapılan bona ve solfeji inceleyip, uygun teknikleri kullanarak etüt ve Türk sanat müziği eserlerinin önce bonasını ardından solfeji sergiler. Ardından bona ve solfeji yapılan etüt ve Türk sanat müziği eserleri öğretmen tarafından kanunda çalınır (SDB2.1). Öğrencinin dikkati duruş, oturuş ve mızrap tekniğine çekildikten sonra aynı şekilde öğrencinin de kanunda bunları tekrar etmesi sağlanır (D3.1).

Öğrencinin dizisinde sözlü ve sözsüz eserlerden düzeyine uygun olanlardan seçilip makamın seyrini pekiştirerek yorumlaması sağlanır. Bu aşamada klasik Türk müziğinin farklı formdaki saz eserleri ve sözlü eserlerinden faydalanılabilir. Ayrıca öğrencinin dijital platformlarda bu makamın çeşitli formlarında eserler dinleyip konserler seyrederek makamı pekiştirmesi sağlanır **(OB2)**. Öğrencilerden hicaz dizisi ve dizinin özelliklerini örnek etüt ve eserlerle çalabilme performans görevi istenebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı, öz değerlendirme, akran değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Zenginleştirme etkinliği olarak öğrencilerle “Hicaz Dedektifi Nota Bulma” oyunu oynanabilir. Öğrencilere rastgele diziler çalarak içlerinden hicaz dizisini bulmaları istenebilir. Başlangıç seviyesi için öğrenciler, verilen notalar arasından sadece hicaz dizisine ait olanları seçerler. İleri seviyeler için yanlış nota eklenmiş bir diziye düzelterek hicaz dizisini doğru hâline getirmeleri istenebilir. Doğru tahmin eden öğrenci 1 puan kazanır ve 5 puan toplayan hicaz dedektifi olur.

Bir diğer etkinlik “Hicaz Melodi Bulmacası Dizi Sıralama” oyunu oynanabilir. Hicaz dizisinin notaları sırasız hâlde verilir ve öğrencilerden doğru sırayla dizmeleri istenir. Kâğıt üzerinde nota kartlarıyla sıralama yaparlar. Diziyi doğru sıraladıktan sonra kanunda çalarlar. İleri seviye için karışık notalar içinden sadece hicaz dizisine ait olanları seçmeleri istenebilir.

Bir başka etkinlik olarak hicaz ile doğaçlama yaratıcı müzik üretme uygulaması kullanılabilir. Öğrencilere hicaz dizisinin içinde serbest doğaçlama yapma şansı verilir. İlk aşamada basit hicaz melodileri çalmaları teşvik edilir. İleri aşamada ise öğrenciler kendi kısa hicaz eserlerini oluşturup çalarlar. Grup etkinliği olarak bir öğrenci melodi çalar, diğeri ona hicaz dizisinden başka bir motifle cevap verir.

Diğer bir zenginleştirme etkinliği olarak hicaz şarkıları bildikleri şarkılarla uygulama yapılabilir. Hicaz dizisinde yazılmış eserlerden basit parçalar çalınır. Örnek olarak hicaz peşrevi, Türk sanat müziği eserlerinden basit hicaz şarkıları seçilebilir. Çocuk şarkılarını hicaz dizisine adapte ederek öğretme uygulamasında ise öğrenciler hem melodiyi hem de ritmi uygulayarak hicaz dizisini pekiştirir.

Destekleme Öğrencilerin hicaz dizisi ile ilgili öğrenmeleri takip edilerek bireysel geri bildirimler verilebilir. Etütleri metronom yavaşlatılarak çalınabilir. Yavaş metronom ile öğrenilen etütler, öğrencinin öğrenmelerine göre hızlandırılarak çaldırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA: HİCAZ DİZİSİ AİLESİNDEN ZİRGÜLELİ HİCAZ DİZİSİNİ ÖĞRENİYORUM

Temada öğrencinin kanunda zirgüleli hicaz dizisini öğrenmesi, örnek etüt ve eser çalabilmesi ile ilgili öğrenme çıktılarına ulaşılması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 13

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim

Değerler D12. Sabır, D7. Estetik

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.8.Sorgulama, KB2.14. Yorumlama, KB2.17. Değerlendirme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- KNN.6.3.1. Zirgüleli hicaz dizisini ve özelliklerini örnek etüt ve eserlerle birlikte çalabilme
- a) Zirgüleli hicaz dizisini, seslerini ve mandal sayılarını öğrenip çalabilmesi için yazılmış etüt veya eserleri çözümler.
 - b) Zirgüleli hicaz dizisini, seslerini ve mandal sayılarını öğrenip kanuna özgü duruş pozisyonu alır.
 - c) Zirgüleli hicaz dizisini, seslerini ve mandal sayılarını öğrenip kanuna özgü teknikleri kullanır.
 - ç) Zirgüleli hicaz dizisini, seslerini ve mandal sayılarını öğrenip kanuna özgü müziksel bileşenleri kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Zirgüleli Hicaz Dizisinin Öğretilmesi

Anahtar Kavramlar kanun, makam, müzik

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, öz değerlendirme, akran değerlendirme formu, eşleştirme kartları kullanılarak değerlendirilebilir. Dinlediğini anlama ve tanıma becerisini içine alan performans görevi verilebilir. Öğrencilerden zirgüleli hicaz dizisinin özelliklerini örnek etüt ve eserlerle çalabilmeleri istenebilir. Performans görevi, analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin rast, segâh, uşşak, hüseyni ve hicaz dizilerini bildiği öngörülmektedir.

Ön Değerlendirme

Süreç

Daha önce makam kavramı ile ilgili öğrencinin bilgisi o olduğu varsayılarak hicaz dizisinin ve hicaz dizisi ailesinden olan zirgüleli hicaz dizisinin öğrenilmesiyle ilgili ön hazırlık yapılabilir. Zirgüleli hicaz dizisinin sesleri üzerinde durulabilir.

Köprü Kurma

Önceden öğrenilen Türk müziği seslerini (perdelerini) diziler içerisine nasıl yerleştirip kullanılabileceği konusunda bilgiler verilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

KNN.6.3.1

Öğrenciler hicaz dizisini tam anlamıyla öğrendikten sonra hicaz ailesi olarak bilinen zirgüleli hicaz makamı, uzal makamı ve hümayun dizileri de hicaz dizisinin öğrenilmesinde izlenen işlem basamakları göz önünde bulundurularak öğrencilere öğretilir. Bu üç makamın hicaz makamına olan akrabalığının nasıl olduğu konusu karşılaştırılır (**KB2.17**). Bu karşılaştırma yapılırken adı geçen hicaz ailesi makamları konusunda öğrencilerin neler bildiği ile ilgili sorular sorulur (**KB2.8**). Daha sonra hicaz dizisinde kendine özgü küçük müzik cümleleri kurması istenir (**D7.2**) (**E1.3**). Öğrenciye müzik cümlesi kurma konusunda rehberlik edilerek yeni öğrenilen bu pekiştirme biçiminin hemen tatbik edilebilmesi beklenmemeli, sabırlı olunarak çalışmalara devam edilmesi belirtilmelidir (**D12.3**). Ayrıca öğrencinin dijital platformlarda bu makamın çeşitli formlarında eserler dinleyip konserler seyrederek makamı pekiştirmesi sağlanır (**OB2**). Zirgüleli hicaz dizisinin genel özellikleri anlatılır, dizinin seyri gösterilerek solfej çalışmaları yapılır ve öğrencilerin odaklanması sağlanır (**E3.2**).

Öğrencinin çalışacağı eser veya etütler öğrenciyle çözümlenir. Öğrencilere zirgüleli hicaz dizisinin sesleri ve mandal sayılarıyla ilgili kanun üzerinde bilgi verilerek onların mandal sistemine odaklanması sağlanır (**E3.2**). Daha sonra zirgüleli hicaz dizisinden oluşan etüt ve Türk sanat müziği eserleri bona ve solfej teknikleri kullanılarak öğretmen tarafından öğrenciye sergilenir (E1.1). Öğrencilerin öğretmen tarafından yapılan bona ve solfeji inceleyip etüt ve Türk sanat müziği eserlerinin uygun teknikleri kullanarak önce bona ardından solfeji yapmaları beklenir (KB2.14). Ardından bona ve solfeji yapılan etüt ve Türk sanat müziği eserleri öğretmen tarafından kanunda çalınır (**SDB2.1**). Öğrencinin dikkati duruş, oturuş ve mızrap tekniğine çekildikten sonra aynı şekilde öğrencinin de kanunda bunları tekrar etmesi sağlanır. Öğrencinin zirgüleli hicaz dizisinde sözlü ve sözsüz eserlerden düzeyine uygun olanlardan seçilip makamın seyrini pekiştirerek yorumlaması sağlanır (**KB2.14**). Bu aşamada klasik Türk müziğinin farklı formdaki saz eserleri ve sözlü eserlerinden faydalanılabilir. Ayrıca öğrencinin dijital platformlarda bu makamın çeşitli formlarında eserler dinleyip konserler seyrederek makamı pekiştirmesi sağlanır (**OB2**). Öğrencilerden zirgüleli hicaz dizisinin özelliklerini örnek etüt ve eserlerle birlikte çalabilme performans görevi istenebilir. Performans görevi değerlendirilirken analitik dereceli puanlama anahtarı, öz ve akran değerlendirme formu kullanılabilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Zenginleştirme etkinliği olarak öğrencilerle “Zirgüleli Hicaz Dedektifi Nota Bulma” oyunu oynanabilir. Öğrencilere rastgele diziler çalarak içlerinden zirgüleli hicaz dizisini bulmalarını istenebilir. Başlangıç seviyesi için öğrenciler, verilen notalar arasından sadece zirgüleli hicaz dizisine ait olanları seçerler. İleri seviyeler için yanlış nota eklenmiş bir diziyi düzelterek zirgüleli hicaz dizisini doğru hâline getirmeleri istenebilir. Doğru tahmin eden öğrenci 1 puan kazanır ve 5 puan toplayan zirgüleli hicaz dedektifi olur.

Bir diğer etkinlik “Zirgüleli Hicaz Melodi Bulmacası Dizi Sıralama” oyunu oynanabilir. Zirgüleli hicaz dizisinin notaları sırasız hâlde verilir ve öğrencilerden doğru sırayla dizmeleri istenir. Kağıt üzerinde nota kartlarıyla sıralama yaparlar. Diziyi doğru sıraladıktan sonra kanunda çalarlar. İleri seviye için karışık notalar içinden sadece zirgüleli hicaz dizisine ait olanları seçmeleri istenebilir.

Bir başka etkinlik olarak zirgüleli hicaz ile doğaçlama yaratıcı müzik üretme uygulaması kullanılabilir. Öğrencilere zirgüleli hicaz dizisinin içinde serbest doğaçlama yapma şansı verilir. İlk aşamada basit zirgüleli hicaz melodileri çalmaları teşvik edilir. İleri aşamada ise öğrenciler kendi kısa zirgüleli hicaz eserlerini oluşturup çalarlar. Grup etkinliği olarak bir öğrenci melodi çalar, diğeri ona zirgüleli hicaz dizisinden başka bir motifle cevap verir.

Diğer bir zenginleştirme etkinliği olarak zirgüleli hicaz şarkıları bildikleri şarkılarla uygulama yapılabilir. Zirgüleli hicaz dizisinde yazılmış eserlerden basit parçalar çalınır. Örnek olarak zirgüleli hicaz peşrevi, Türk sanat müziği eserlerinden basit zirgüleli hicaz şarkıları seçilebilir. Çocuk şarkılarını zirgüleli hicaz dizisine adapte ederek öğretme uygulamasında ise öğrenciler hem melodiyi hem de ritmi uygulayarak zirgüleli hicaz dizisini pekiştirir.

Destekleme Öğrencilerin zirgüleli hicaz dizisi ile ilgili öğrenmeleri takip edilerek bireysel geri bildirimler verilebilir. Etütleri metronom yavaşlatılarak çalınabilir. Yavaş metronom ile öğrenilen etütler, öğrencinin öğrenmelerine göre hızlandırılarak çaldırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. TEMA: HİCAZ DİZİSİ AİLESİNDEN UZZAL DİZİSİNİ ÖĞRENİYORUM

Temada öğrencinin kanunda uzal dizisini öğrenmesi, örnek etüt ve eser çalabilmesi ile ilgili öğrenme çıktılarına ulaşılması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 13

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri SDB2.1. İletişim

Değerler D12. Sabır, D7. Estetik

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**ÖĞRENME ÇIKTILARI VE
SÜREÇ BİLEŞENLERİ**

KNN.6.4.1. Uzzal dizisini ve özelliklerini örnek etüt ve eserlerle birlikte çalabilme

- a) Uzzal dizisini, seslerini ve mandal sayılarını öğrenip çalabilmesi için yazılmış etüt veya eserleri çözümler.
- b) Uzzal dizisini, seslerini ve mandal sayılarını öğrenip kanuna özgü duruş pozisyonu alır.
- c) Uzzal dizisini, seslerini ve mandal sayılarını öğrenip kanuna özgü teknikleri kullanır.
- ç) Uzzal dizisini, seslerini ve mandal sayılarını öğrenip kanuna özgü müziksel bileşenleri kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Uzzal Dizisinin Öğretilmesi

Anahtar Kavramlar

dizi, kanun, müzik

**ÖĞRENME
KANITLARI
(Ölçme ve
Değerlendirme)**

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, öz değerlendirme, akran değerlendirme formu eşleştirme kartları kullanılarak değerlendirilebilir. Dinlediğini anlama ve tanıma becerisini içine alan performans görevi verilebilir. Öğrencilerden izzal dizisini ve dizinin özelliklerini örnek etüt ve eserlerle çalabilme performans görevi istenebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

**ÖĞRENME-ÖĞRETME
YAŞANTILARI****Temel Kabuller**

Öğrencilerin Türk müziği perde sistemi, rast, segâh, uşşak, hüseyini, hicaz ve zirgüleli hicaz dizilerini bildiği öngörülmektedir.

Ön Değerlendirme**Süreç**

Daha önce dizi kavramı ile ilgili öğrencinin bilgisi o olduğu varsayılarak hicaz dizisinin ve hicaz ailesi olan zirgüleli hicaz, izzal ve hicaz hümayun dizilerinin öğrenilmesiyle ilgili ön hazırlık yapılabilir. Bu dizilerin sesleri üzerinde durulabilir.

Köprü Kurma

Önceden öğrenilen Türk müziği seslerini (perdelerini) diziler içerisine nasıl yerleştirip kullanılabileceği konusunda bilgiler verilebilir.

**ÖĞRENME-ÖĞRETME
UYGULAMALARI****KNN.6.4.1**

Uzzal dizisinin genel özellikleri anlatılır, dizinin seyri gösterilerek solfej çalışmaları yapılır ve öğrencilerin odaklanması sağlanır (E3.2). Öğrencinin çalışacağı eser veya etütler öğrenciyle çözümlenir (D12.1). Öğrencilere Uzzal dizisinin sesleri ve mandal sayılarıyla ilgili kanun üzerinde bilgi verilerek öğrencinin mandal sistemine odaklanması sağlanır (E3.2). Daha sonra izzal dizisinden oluşan etüt ve Türk sanat müziği eserlerini bona ve solfej tekniklerini kullanarak öğrenciye sergilenir (E1.1). Öğrencilerin öğretmen tarafından yapılan bona ve solfeji inceleyip etüt ve Türk sanat müziği eserlerinin uygun teknikleri kullanarak önce bona ardından solfeji yapmaları beklenir (D7.1). Ardından bona ve solfeji yapılan etüt ve Türk sanat müziği eserleri öğretmen tarafından kanunda çalınır (SDB2.1). Öğrencinin dikkati duruş, oturuş ve mızrap tekniğine çekildikten sonra aynı şekilde öğrencinin de kanunda bunları tekrar etmesi sağlanır (D12.1).

Öğrenciye uzal dizisinde sözlü ve sözsüz eserlerden düzeyine uygun olanlardan seçilip makamın seyrini pekiştirerek yorumlaması sağlanır. Bu aşamada klasik Türk müziğinin farklı formdaki saz eserleri ve sözlü eserlerinden faydalanılabilir. Ayrıca öğrencinin dijital platformlarda bu makamın çeşitli formlarında eserler dinleyip konserler seyrederek makamı pekiştirmesi sağlanır **(OB2)**. Öğrencilerden uzal dizisini ve dizinin özelliklerini örnek etüt ve eserlerle çalabilme performans görevi istenebilir. Performans görevi analitik derececi puanlama anahtarı, öz değerlendirme, akran değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Zenginleştirme etkinliği olarak öğrencilerle “Uzzal Dedektifi Nota Bulma” oyunu oynanabilir. Öğrencilere rastgele diziler çalarak içlerinden uzal dizisini bulmalarını istenebilir. Başlangıç seviyesi için öğrenciler, verilen notalar arasından sadece uzal dizisine ait olanları seçerler. İleri seviyeler için yanlış nota eklenmiş bir diziyi düzelterek uzal dizisini doğru hâline getirmeleri istenebilir. Doğru tahmin eden öğrenci 1 puan kazanır ve 5 puan toplayan uzal dedektifi olur.

Bir diğer etkinlik “Uzzal Melodi Bulmacası Dizi Sıralama” oyunu oynanabilir. Uzzal dizisinin notaları sırasız hâlde verilir ve öğrencilerden doğru sırayla dizmeleri istenir. Kâğıt üzerinde nota kartlarıyla sıralama yaparlar. Diziyi doğru sıraladıktan sonra kanunda çalarlar. İleri seviye için karışık notalar içinden sadece uzal dizisine ait olanları seçmeleri istenebilir.

Bir başka etkinlik olarak uzal ile doğaçlama yaratıcı müzik üretme uygulaması kullanılabilir. Öğrencilere uzal dizisinin içinde serbest doğaçlama yapma şansı verilir. İlk aşamada basit uzal melodileri çalmaları teşvik edilir. İleri aşamada ise öğrenciler kendi kısa uzal eserlerini oluşturup çalarlar. Grup etkinliği olarak bir öğrenci melodi çalar, diğeri ona uzal dizisinden başka bir motifle cevap verir.

Diğer bir zenginleştirme etkinliği olarak uzal şarkıları bildikleri şarkılarla uygulama yapılabilir. Uzzal dizisinde yazılmış eserlerden basit parçalar çalınır. Örnek olarak uzal peşrevi, Türk sanat müziği eserlerinden basit uzal şarkıları seçilebilir. Çocuk şarkılarını uzal dizisine adapte ederek öğretme uygulamasında ise öğrenciler hem melodiyi hem de ritmi uygulayarak uzal dizisini pekiştirir.

Destekleme Öğrencilerin uzal dizisi ile ilgili öğrenmeleri takip edilerek bireysel geri bildirimler verilebilir. Etütleri metronom yavaşlatılarak çalınabilir. Yavaş metronom ile öğrenilen etütler, öğrencinin öğrenmelerine göre hızlandırılarak çaldırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

5. TEMA: HİCAZ DİZİSİ AİLESİNDEN HÜMAYUN DİZİSİNİ ÖĞRENİYORUM

Temada öğrencinin kanunda hümayun dizisini öğrenmesi, örnek etüt ve eser çalabilmesi ile ilgili öğrenme çıktılarına ulaşılması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 13

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim

Değerler D3. Çalışkanlık

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- KNN.6.5.1. Hicaz hümayun dizisini ve özelliklerini örnek etüt ve eserlerle birlikte çalabilme
- a) Hicaz hümayun dizisini, seslerini ve mandal sayılarını öğrenip çalabilmesi için yazılmış etüt veya eserleri çözümler.
 - b) Hicaz hümayun dizisini, seslerini ve mandal sayılarını öğrenip kanuna özgü duruş pozisyonu alır.
 - c) Hicaz hümayun dizisini, seslerini ve mandal sayılarını öğrenip kanuna özgü teknikleri kullanır.
 - ç) Hicaz hümayun dizisini, seslerini ve mandal sayılarını öğrenip kanuna özgü müziksel bileşenleri kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Hicaz Hümayun Dizisinin Öğretilmesi

Anahtar Kavramlar dizi, kanun, müzik

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, öz değerlendirme, akran değerlendirme formu eşleştirme kartları kullanılarak değerlendirilebilir. Dinlediğini anlama ve tanıma becerisini içine alan performans görevi verilebilir. Öğrencilerden hicaz hümayun dizisini ve dizinin özelliklerini örnek etüt ve eserlerle çalabilme performans görevi istenebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin rast, segâh, uşşak hüseyini, uzzal ve zirgüleli hicaz dizilerini bildiği öngörülmektedir.

Ön Değerlendirme

Süreç

Daha önce makam kavramı ile ilgili öğrencinin bilgisi o olduğu varsayılarak hicaz dizisinin ve hicaz ailesi olan zirgüleli hicaz, uzzal ve hicaz hümayun dizilerini öğrenilmesiyle ilgili ön hazırlık yapılabilir. hicaz hümayun dizisi sesleri üzerinde durulabilir.

Köprü Kurma

Önceden öğrenilen Türk müziği seslerini (perdelerini) diziler içerisine nasıl yerleştirip kullanılabileceği konusunda bilgiler verilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

KNN.6.5.1

Hicaz hümayun dizisinin genel özellikleri anlatılır, dizinin seyri gösterilerek solfej çalışmaları yapılır ve öğrencilerin odaklanması sağlanır (**E3.2**). Öğrencinin çalışacağı eser veya etütler öğrenciyle çözümlenir. Öğrencilere Hicaz hümayun dizisinin sesleri ve mandal sayılarıyla ilgili kanun üzerinde bilgi verilerek öğrencinin mandal sistemine odaklanması sağlanır (**E3.2**). Daha sonra hicaz hümayun dizisinden oluşan etüt ve Türk sanat müziği eserlerini bona ve solfej teknikleri kullanarak öğrenciye sergilenir (**E1.1**). Öğrencilerin öğretmen tarafından yapılan bona ve solfeji inceleyip etüt ve Türk sanat müziği eserlerinin uygun teknikleri kullanarak önce bona ardından solfeji yapmaları beklenir. Ardından bona ve solfeji yapılan etüt ve Türk sanat müziği eserleri öğretmen tarafından kanunda çalınır (**SDB2.1**). Öğrencinin dikkati duruş, oturuş ve mızrap tekniğine çekildikten sonra aynı şekilde öğrencinin de kanunda bunları tekrar etmesi sağlanır.

Öğrencinin hicâz hümâyûn dizisinde sözlü ve sözsüz eserlerden düzeyine uygun olanlardan seçilip makamın seyrini pekiştirerek yorumlaması sağlanır **(D3.1)**. Bu aşamada klasik Türk müziğinin farklı formdaki saz eserleri ve sözlü eserlerinden faydalanılabilir. Ayrıca öğrencinin dijital platformlarda bu makamın çeşitli formlarında eserler dinleyip konserler seyrederek makamı pekiştirmesi sağlanır **(OB2)**. Öğrencilerden hicaz hümâyûn dizisini ve dizinin özelliklerini örnek etüt ve eserlerle çalabilme performans görevi istenebilir. Performans görevi, analitik dereceli puanlama anahtarı, öz değerlendirme, akran değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Zenginleştirme etkinliği olarak öğrencilerle “Hicaz Hümâyûn Dedektifi Nota Bulma” oyunu oynanabilir. Öğrencilere rastgele diziler çalarak içlerinden hicaz hümâyûn dizisini bulmalarını istenebilir. Başlangıç seviyesi için öğrenciler, verilen notalar arasından sadece hicaz hümâyûn dizisine ait olanları seçerler. İleri seviyeler için yanlış nota eklenmiş bir diziyi düzelterek hicaz hümâyûn dizisini doğru hâline getirmeleri istenebilir. Doğru tahmin eden öğrenci 1 puan kazanır ve 5 puan toplayan hicaz hümâyûn dedektifi olur.

Bir diğer etkinlik “Hicaz Hümâyûn Melodi Bulmacası Dizi Sıralama” oyunu oynanabilir. Hicaz hümâyûn dizisinin notaları sırasız hâlde verilir ve öğrencilerden doğru sırayla dizmeleri istenir. Kâğıt üzerinde nota kartlarıyla sıralama yaparlar. Diziyi doğru sıraladıktan sonra kanunda çalarlar. İleri seviye için karışık notalar içinden sadece hicaz hümâyûn dizisine ait olanları seçmeleri istenebilir.

Bir başka etkinlik olarak hicaz hümâyûn ile doğaçlama yaratıcı müzik üretme uygulaması kullanılabilir. Öğrencilere hicaz hümâyûn dizisinin içinde serbest doğaçlama yapma şansı verilir. İlk aşamada basit hicaz hümâyûn melodileri çalmaları teşvik edilir. İleri aşamada ise öğrenciler kendi kısa hicaz hümâyûn eserlerini oluşturup çalarlar. Grup etkinliği olarak bir öğrenci melodi çalar, diğeri ona hicaz hümâyûn dizisinden başka bir motifle cevap verir.

Diğer bir zenginleştirme etkinliği olarak hicaz hümâyûn şarkıları bildikleri şarkılarla uygu-lama yapılabilir. Hicaz hümâyûn dizisinde yazılmış eserlerden basit parçalar çalınır. Örnek olarak hicaz hümâyûn peşrevi, Türk sanat müziği eserlerinden basit hicaz hümâyûn şarkıları seçilebilir. Çocuk şarkılarını hicaz hümâyûn dizisine adapte ederek öğretme uygulamasında ise öğrenciler hem melodiyi hem de ritmi uygulayarak hicaz hümâyûn dizisini pekiştirir.

Destekleme Öğrencilerin hicaz hümâyûn dizisi ile ilgili öğrenmeleri takip edilerek bireysel geri bildirimler verilebilir. Etütleri metronom yavaşlatılarak çalınabilir. Yavaş metronom ile öğrenilen etütler, öğrencinin öğrenmelerine göre hızlandırılarak çaldırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

7. SINIF

1. TEMA: KANUNDA KARCIĞAR DİZİSİNİ ÖĞRENİYORUM

Temada öğrencinin kanunda karcıgar dizisini öğrenmesi, örnek etüt ve eser çalabilmesi ile ilgili öğrenme çıktılarına ulaşılması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 19

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E3.2 Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim

Değerler D3. Çalışkanlık, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KNN.7.1.1. Karcığar dizisini ve özelliklerini örnek etüt ve eserlerle birlikte çalabilme

- a) Karcığar dizisini, seslerini ve mandal sayılarını öğrenip çalabilmesi için yazılmış etüt veya eserleri çözümler.
- b) Karcığar dizisini, seslerini ve mandal sayılarını öğrenerek kanuna özgü duruş pozisyonu alır.
- c) Karcığar dizisini, seslerini ve mandal sayılarını öğrenerek kanuna özgü teknikleri kullanır.
- ç) Karcığar dizisini, seslerini ve mandal sayılarını öğrenerek kanuna özgü müziksel bileşenleri kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Karcığar Dizisinin Öğretilmesi

Anahtar Kavramlar

dizi, kanun, müzik, perde, Türk müziği

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, öz değerlendirme, akran değerlendirme formu eşleştirme kartları kullanılarak değerlendirilebilir. Dinlediğini anlama ve tanıma becerisini içine alan performans görevi verilebilir. Öğrencilerden karcığar dizisini ve dizinin özelliklerini örnek etüt ve eserlerle çalabilme performans görevi istenebilir. Performans görevi ve analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin öğrendikleri rast, uşşak ve hicaz dizileriyle nim sofyan, semai, sofyan, Türk aksağı ve yürük semai usullerini bildiği ve teknik çalışmaları yaptığı öngörülmektedir.

Ön Değerlendirme

Süreci

Daha önce dizi kavramı ile ilgili öğrencinin bilgisi o olduğu varsayılarak karcığar dizisinin öğrenilmesiyle ilgili ön hazırlık yapılabilir. Karcığar dizisi sesleri üzerinde durulabilir.

Köprü Kurma

Öğrencinin yedinci sınıfa kadar öğrendiği bilgiler temel alınarak yedinci sınıfta bu bilgilerin üzerine yeni bilgiler ekleyerek kanun çalımı ve kanuna bakış açısının geliştirilmesi amaçlanabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

KNN.7.1.1

Karcığar dizisinin genel özellikleri anlatılır, dizi seyri gösterilir, ardından solfej çalışmaları yapılarak öğrencilerin odaklanması sağlanır (E3.2). Öğrencinin çalışacağı eser veya etütler öğrenciyle çözümlenir. Öğrencilere Karcığar dizisinin sesleri ve mandal sayılarıyla ilgili kanun üzerinde bilgi verilerek öğrencinin mandal sistemine odaklanması sağlanır (E3.2). Daha sonra karcığar dizisinden oluşan etüt ve Türk sanat müziği eserlerini bona ve solfej teknikleri kullanılarak öğrenciye sergilenir (E1.1). Öğrencilerin öğretmen tarafından yapılan bona ve solfeji inceleyip etüt ve Türk sanat müziği eserlerinin uygun teknikleri kullanarak önce bona ardından solfeji yapmaları beklenir. Ardından bona ve solfeji yapılan etüt ve Türk sanat müziği eserleri öğretmen tarafından kanunda çalınır (SDB2.1). Öğrencinin dikkati duruş, oturuş ve mızrap tekniğine çekildikten sonra aynı şekilde öğrencinin de kanunda bunları tekrar etmesi sağlanır (D3.1).

Öğrencinin karcığar dizisinde sözlü ve sözsüz eserlerden düzeyine uygun olanlardan seçilip, makamın seyrini pekiştirerek yorumlaması sağlanır. Bu aşamada klasik Türk müziğinin farklı formdaki saz eserleri ve sözlü eserlerinden faydalanılabilir **(D19.2)**. Ayrıca öğrencinin dijital platformlarda bu makamın çeşitli formlarında eserler dinleyip konserler seyrederek makamı pekiştirmesi sağlanır **(OB2)**. Öğrencilerden karcığar dizisini ve dizinin özelliklerini örnek etüt ve eserlerle çalabilme performans görevi istenebilir. Performans görevi; analitik dereceli puanlama anahtarı, öz değerlendirme, akran değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Zenginleştirme etkinliği olarak öğrencilerle “Karcığar Dedektifi Nota Bulma” oyunu oynanabilir. Öğrencilere rastgele diziler çalarak içlerinden karcığar dizisini bulmalarını istenebilir. Başlangıç seviyesi için öğrenciler, verilen notalar arasından sadece karcığar dizisine ait olanları seçerler. İleri seviyeler için yanlış nota eklenmiş bir diziyi düzelterek karcığar dizisini doğru hâline getirmeleri istenebilir. Doğru tahmin eden öğrenci 1 puan kazanır ve 5 puan toplayan karcığar dedektifi olur.

Bir diğer etkinlik “Karcığar Melodi Bulmacası Dizi Sıralama” oyunu oynanabilir. Karcığar dizisinin notaları sırasız hâlde verilir ve öğrencilerden doğru sırayla dizmeleri istenir. Kağıt üzerinde nota kartlarıyla sıralama yaparlar. Diziyi doğru sıraladıktan sonra kanunda çalarlar. İleri seviye için karışık notalar içinden sadece karcığar dizisine ait olanları seçmeleri istenebilir.

Bir başka etkinlik olarak karcığar ile doğaçlama yaratıcı müzik üretme uygulaması kullanılabilir. Öğrencilere karcığar dizisinin içinde serbest doğaçlama yapma şansı verilir. İlk aşamada basit karcığar melodileri çalmaları teşvik edilir. İleri aşamada ise öğrenciler kendi kısa karcığar eserlerini oluşturup çalarlar. Grup etkinliği olarak bir öğrenci melodi çalar, diğeri ona karcığar dizisinden başka bir motifle cevap verir.

Diğer bir zenginleştirme etkinliği olarak karcığar şarkıları bildikleri şarkılarla uygulama yapılabilir. Karcığar dizisinde yazılmış eserlerden basit parçalar çalınır. Örnek olarak karcığar peşrevi, Türk sanat müziği eserlerinden basit karcığar şarkıları seçilebilir. Çocuk şarkılarını karcığar dizisine adapte ederek öğretme uygulamasında ise öğrenciler hem melodiyi hem de ritmi uygulayarak karcığar dizisini pekiştirir.

Destekleme Öğrencilerin karcığar dizisi ile ilgili öğrenmeleri takip edilerek bireysel geri bildirimler verilebilir. Etütleri metronom yavaşlatılarak çalınabilir. Yavaş metronom ile öğrenilen etütler, öğrencinin öğrenmelerine göre hızlandırılarak çaldırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: KANUNDA OKTAVLI ÇALMA VE GLISSANDO TEKNİĞİNİ ÖĞRENİYORUM

Temada öğrencinin kanunda oktavlı çalma ve glissando tekniğini öğrenmesi, örnek etüt ve eser çalabilmesi ile ilgili öğrenme çıktılarına ulaşılması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 11

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E3.2 Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri SDB3.1. Uyum

Değerler D12.Sabır

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KNN.7.2.1. Oktavlı çalma ve glissando tekniğini eserlerde uygulayarak çalabilme

- a) Oktavlı çalma ve glissando tekniğini eserlerde çalmak için yazılmış etüt veya eserleri çözümler.
- b) Oktavlı çalma ve glissando tekniğini eserlerde çalmak için uygun duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- c) Oktavlı çalma ve glissando tekniğini eserlerde çalmak için uygun teknikleri kullanır.
- ç) Oktavlı çalma ve glissando tekniğini eserlerde çalmak için uygun müziksel bileşenleri uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Oktavlı Çalma ve Glissando Tekniğinin Öğretilmesi

Anahtar Kavramlar

dizi, kanun, müzik, perde, Türk müziği

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, eşleştirme kartları kullanılarak değerlendirilebilir. Dinlediğini anlama ve tanıma becerisini ölçen performans görevi verilebilir. Performans görevi olarak oktavlı çalma ve glissando tekniğini eserlerde uygulayarak çalabilme performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı öz değerlendirme, akran değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin öğrendikleri uşşak ve hicaz dizileriyle nim sofyan, semai, sofyan, Türk aksağı ve yürük semai usullerini bildiği ve çarpma, göçürme, tremolo teknik çalışmaları yaptığı öngörülmektedir.

Ön Değerlendirme

Süreci

Daha önce makam kavramı ile ilgili öğrencinin bilgisi o olduğu varsayılarak karcıgar dizisinin öğrenilmesiyle ilgili ön hazırlık yapılabilir. Karcıgar sesleri üzerinde durulabilir.

Köprü Kurma

Öğrencinin yedinci sınıfa kadar öğrendiği bilgiler temel alınarak yedinci sınıfta bu bilgilerin üzerine yeni bilgiler ekleyerek kanun çalımı ve kanuna bakış açısının geliştirilmesi amaçlanabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

KNN.7.2.1

Çalınan etüt ve eserlerin uygun bölümlerinden faydalanılarak oktav tekniği öğrenciye öğretilir. Öğrencinin çalışacağı eser veya etütler öğrenciyle çözümlenir (**SDB3.1**). Oktavlı çalıda sağ ve sol elin çaldığı sesler arasında bir oktav (sekiz ses) olması esası gözetilerek öğrencinin bu konuya odaklanması sağlanmalıdır (**E3.2**). Örneğin sağ el yukarıda sol el aşağıda olmak üzere sağ el çargâh perdesinde ise sol el kaba çargâh perdesine vurulmalıdır. Etüt ve eserler bu mantık üzerine kurularak uygun bölümler çalınmalıdır.

Glissando tekniği ile ilgili öğrenciye genel bilgi verilip dijital materyallerden faydalanılarak (**OB2**) farklı enstrümanlardan glissando sesi ve teknikleri dinletildikten sonra kanunda glissando tekniğinin nasıl uygulanacağı, hangi perdelerde kullanılabileceği anlatılır. Glissando tekniğinde önemli olan diyez bir sesin diyezden natürelle doğru kaydırılarak ya da natürel bir sesin natürelde bemale doğru kaydırılarak elde edilmesi şeklidir. Sol elimizin baş ve orta parmaklarının arasına mandalları alarak tele vurduktan sonra mandalları diyezden natürelle ya da natürelde bemale doğru sırayla bırakma hadisesi kanunda glissando tekniği olarak bilinmektedir. Öğrencilerden oktavlı çalma ve glissando tekniğini eserlerde uygulayarak çalabilme performans görevi istenebilir (D12.1). Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı öz değerlendirme, akran değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerin öğrendiği dizilerde eser ve etütleri farklı metronom hızları ile çalışılabilir. Ayrıca öğrenilen dizinin 1, 4 ve 5 ses transpoze çalışmaları ile zenginleştirilebilir.

Destekleme Öğrencilerin öğrendiği dizilerle ilgili öğrenmeleri takip edilerek bireysel geri bildirimler verilebilir. Etütleri metronom yavaşlatılarak çalınabilir. Yavaş metronom ile öğrenilen etütler, öğrencinin öğrenmelerine göre hızlandırılarak çaldırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA: KANUNDA SABA DİZİSİNİ ÖĞRENİYORUM

Temada öğrencinin kanunda saba dizisini öğrenmesi, örnek etüt ve eser çalabilmesi ile ilgili öğrenme çıktılarına ulaşılması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 19

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E3.2 Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim

Değerler D3. Çalışkanlık

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KNN.7.3.1. Saba dizisini ve özelliklerini örnek etüt ve eserlerle birlikte çalabilme

- a) Saba dizisinin seslerini ve mandal sayılarını öğrenip çalabilmesi için yazılmış etüt veya eserleri çözümler.
- b) Saba dizisinin seslerini ve mandal sayılarını öğrenerek kanuna özgü duruş pozisyonu alır.
- c) Saba dizisinin seslerini ve mandal sayılarını öğrenerek kanuna özgü teknikleri kullanır.
- ç) Saba dizisinin seslerini ve mandal sayılarını öğrenerek kanuna özgü müziksel bileşenleri kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Saba Dizisinin Öğretilmesi

Anahtar Kavramlar

çarpma, kanun, makam, müzik

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, öz değerlendirme, akran değerlendirme formu eşleştirme kartları kullanılarak değerlendirilebilir. Dinlediğini anlama ve tanıma becerisini içine alan performans görevi verilebilir. Öğrencilerden saba dizisini ve dizinin özelliklerini örnek etüt, eser ve teknik çalışmalarla çalabilme performans görevi istenebilir. Performans görevi dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI**Temel Kabuller**

Öğrencilerin öğrendikleri uşşak ve hicaz dizileriyle nim sofyan, semai, sofyan, Türk aksağı ve yürük semai usullerini bildiği ve çarpma, göçürme, tremolo teknik çalışmaları yaptığı öngörülmektedir.

Ön Değerlendirme**Süreci**

Daha önce dizi kavramı ile ilgili öğrencinin bilgisi o olduğu varsayılarak saba dizisinin öğrenilmesiyle ilgili ön hazırlık yapılabilir. Saba dizisi sesleri üzerinde durulabilir.

Köprü Kurma

Önceden öğrenilen Türk müziği seslerini (perdelerini) diziler içerisine nasıl yerleştirip kullanılabileceği konusunda bilgiler verilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI**KNN.7.3.1**

Saba dizisinin genel özellikleri anlatılır, dizinin seyri gösterilerek solfej çalışmaları yapılır ve öğrencilerin odaklanması sağlanır **(E3.2)**. Öğrencinin çalışacağı eser veya etütler öğrenciyle çözümlenir. Öğrencilere Saba dizisinin sesleri ve mandal sayılarıyla ilgili kanun üzerinde bilgi verilerek öğrencinin mandal sistemine odaklanması sağlanır **(E3.2)**. Daha sonra saba dizisinden oluşan etüt ve Türk sanat müziği eserlerini bona ve solfej tekniklerini kullanarak öğrenciye sergilenir **(SDB2.1) (E1.1)**. Öğrencilerin öğretmen tarafından yapılan bona ve solfeji inceleyip etüt ve Türk sanat müziği eserlerinin uygun teknikleri kullanarak önce bona ardından solfeji yapmaları beklenir. Ardından bona ve solfeji yapılan etüt ve Türk sanat müziği eserleri öğretmen tarafından kanunda çalınır. Öğrencinin dikkati duruş, oturuş ve mızrap tekniğine çekildikten sonra aynı şekilde öğrencinin de kanunda bunları tekrar etmesi sağlanır **(D3.1)**.

Öğrencinin saba dizisinde sözlü ve sözsüz eserlerden düzeyine uygun olanlardan seçilip makamın seyrini pekiştirerek yorumlaması sağlanır. Bu aşamada klasik Türk müziğinin farklı formdaki saz eserleri ve sözlü eserlerinden faydalanılabilir. Ayrıca öğrencinin dijital platformlarda bu makamın çeşitli formlarında eserler dinleyip konserler seyrederek makamı pekiştirmesi sağlanır **(OB2)**. Öğrencilerden saba dizisini ve dizinin özelliklerini örnek etüt, eserler ve teknik çalışmalarla çalabilme performans görevi istenebilir. Performans görevi; analitik dereceli puanlama anahtarı, öz değerlendirme, akran değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Zenginleştirme etkinliği olarak öğrencilerle “Saba Dedektifi Nota Bulma” oyunu oynanabilir. Öğrencilere rastgele diziler çalarak içlerinden saba dizisini bulmalarını istenebilir. Başlangıç seviyesi için öğrenciler, verilen notalar arasından sadece saba dizisine ait olanları seçerler. İleri seviyeler için yanlış nota eklenmiş bir diziyi düzelterek saba dizisini doğru hâline getirmeleri istenebilir. Doğru tahmin eden öğrenci 1 puan kazanır ve 5 puan toplayan saba dedektifi olur.

Bir diğer etkinlik “Saba Melodi Bulmacası Dizi Sıralama” oyunu oynanabilir. saba dizisinin notaları sırasız hâlde verilir ve öğrencilerden doğru sırayla dizmeleri istenir. Kâğıt üzerinde nota kartlarıyla sıralama yaparlar. Diziyi doğru sıraladıktan sonra kanunda çalarlar. İleri seviye için karışık notalar içinden sadece saba dizisine ait olanları seçmeleri istenebilir.

Bir başka etkinlik olarak saba ile doğaçlama yaratıcı müzik üretme uygulaması kullanılabilir. Öğrencilere saba dizisinin içinde serbest doğaçlama yapma şansı verilir. İlk aşamada basit saba melodileri çalmaları teşvik edilir. İleri aşamada ise öğrenciler kendi kısa saba eserlerini oluşturup çalarlar. Grup etkinliği olarak bir öğrenci melodi çalar, diğeri ona saba dizisinden başka bir motifle cevap verir.

Diğer bir zenginleştirme etkinliği olarak saba şarkıları bildikleri şarkılarla uygulama yapılabilir. Sabâ dizisinde yazılmış eserlerden basit parçalar çalınır. Örnek olarak saba peşrevi, Türk sanat müziği eserlerinden basit saba şarkıları seçilebilir. Çocuk şarkılarını saba dizisine adapte ederek öğretme uygulamasında ise öğrenciler hem melodiyi hem de ritmi uygulayarak saba dizisini pekiştirir.

Destekleme Öğrencilerin hicaz saba dizisi ile ilgili öğrenmeleri takip edilerek bireysel geri bildirimler verilebilir. Etütleri metronom yavaşlatılarak çalınabilir. Yavaş metronom ile öğrenilen etütler, öğrencinin öğrenmelerine göre hızlandırılarak çaldırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. TEMA: KANUN ÇALARKEN 7, 8 VE 9 ZAMANLI USULLERİ ÖĞRENİYORUM

Temada öğrencinin 7 zamanlı usuller olan devrihindi ve devrituran; 8 zamanlı usuller olan düyek ve müsemmen; 9 zamanlı usuller olan aksak, raks aksağı ve oynak usullerini kavraması üzerinde durulur.

DERS SAATİ 19

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.3. Azim ve Kararlılık, E3. 2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri SDB3.1. Uyum

Değerler D12.Sabır

Okuryazarlık Becerileri OB5. Kültür Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- KNN.7.4.1. 7 zamanlı usuller olan devrihindi ve devrituran usullerini çalabilme
- a) 7 zamanlı usuller olan devrihindi ve devrituran usullerini çalmak için yazılmış etüt veya eserleri çözümler.
 - b) 7 zamanlı usuller olan devrihindi ve devrituran usullerini çalmak için uygun duruş ve tutuş pozisyonu alır.
 - c) 7 zamanlı usuller olan devrihindi ve devrituran usullerini çalmak için uygun teknikleri kullanır.
 - ç) 7 zamanlı usuller olan devrihindi ve devrituran usullerini çalmak için uygun müziksel bileşenleri uygular.
- KNN.7.4.2. 8 zamanlı usuller olan düyek ve müsemmen usullerini çalabilme
- a) 8 zamanlı usuller olan düyek ve müsemmen usullerini çalmak için yazılmış etüt veya eserleri çözümler.
 - b) 8 zamanlı usuller olan düyek ve müsemmen usullerini çalmak için uygun duruş ve tutuş pozisyonu alır.
 - c) 8 zamanlı usuller olan düyek ve müsemmen usullerini çalmak için uygun teknikleri kullanır.
 - ç) 8 zamanlı usuller olan düyek ve müsemmen usullerini çalmak için uygun müziksel bileşenleri uygular.
- KNN.7.4.3. 9 zamanlı usuller olan aksak, raks aksağı ve oynak usullerini çalabilme
- a) 9 zamanlı usuller olan aksak, raks aksağı ve oynak usullerini çalmak için yazılmış etüt veya eserleri çözümler.
 - b) 9 zamanlı usuller olan aksak, raks aksağı ve oynak usullerini çalmak için uygun duruş ve tutuş pozisyonu alır.
 - c) 9 zamanlı usuller olan aksak, raks aksağı ve oynak usullerini çalmak için uygun teknikleri kullanır.
 - ç) 9 zamanlı usuller olan aksak, raks aksağı ve oynak usullerini çalmak için uygun müziksel bileşenleri uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

- 7 Zamanlı Usuller Olan Devrihindi ve Devrituran Usullerinin Öğretilmesi
 8 Zamanlı Usuller Olan Düyek ve Müsemmen Usullerinin Öğretilmesi
 9 Zamanlı Usuller Olan Aksak, Raks Aksağı ve Usullerinin Öğretilmesi

Anahtar Kavramlar

darpa, kanun, makam, müzik, usul

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, öz değerlendirme, akran değerlendirme formu eşleştirme kartları kullanılarak değerlendirilebilir. Dinlediğini anlama ve tanıma becerisini içine alan performans görevi verilebilir. Öğrencilerden 7 zamanlı usuller olan devrihindi ve devrituran usullerini öğrenebilme, 8 zamanlı usuller olan düyek ve müsemmen usullerini öğrenebilme, 9 zamanlı usuller olan aksak, raks aksağı ve oynak usullerini öğrenebilme performans görevi istenebilir. Performans görevi, dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin makamları bildiği ve teknik çalışmaları yaptığı öngörülmektedir.

Ön Değerlendirme

Süreci Daha önce dizi kavramı ile ilgili öğrencinin bilgisi o olduğu varsayılarak saba dizisinin öğrenilmesiyle ilgili ön hazırlık yapılabilir. Sabâ dizisi sesleri üzerinde durulabilir.

Köprü Kurma Önceden öğrenilen Türk müziği seslerini (perdelerini) diziler içerisine nasıl yerleştirip kullanılabileceği konusunda bilgiler verilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

KNN.7.4.1.

Öğrenciye 7 zamanlı usuller ile ilgili bilgi verilir ve öğrenciye bunlarla ilgili daha önceden bilgisinin olup olmadığı sorularak konuya odaklanmaları sağlanır (**E3.2**). Öğrencinin çalışacağı eser veya etütler öğrenciyle çözümlenir (**SDB3.1**). Daha sonra 7 zamanlı usullerden Devr-i Hindî ve ardından Devr-i Turan'ın kâğıt üzerinde sağ ve sol el yardımıyla nasıl vurulacağı gösterilir ve öğrenciden bunu tekrar etmesi istenir. Öğrenci, sağ ve sol dizine vurarak usulün geleneksel vurma şeklini öğrenir ve tekrar eder. Birbirleriyle karşılaştırılarak farklarının ne olduğu konusu üzerinde durulur. Bu çalışmaları yaparken sabırlı olmalı ve vazgeçmeden çalışılmalıdır (**E1.3, D12.3**). Öğrencilerden 7 zamanlı usuller olan devrihindi ve devrituran usullerini öğrenebilme performans görevi istenebilir; performans görevi dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

KNN.7.4.2

Öğrencinin çalışacağı eser veya etütler öğrenciyle çözümlenir. Daha sonra 8 zamanlı usuller düyek ve müsemmen usullerinin kâğıt üzerinde sağ ve sol el yardımıyla nasıl vurulacağı gösterilip öğrenciden de bunu tekrar ederek yapması istenir. Öğrenci tarafından sağ ve sol dizinin üstüne vurmak suretiyle usulün geleneksel vurma şeklini öğrenir (**OB5**) ve tekrar edilir. Birbirleriyle karşılaştırılarak farklarının ne olduğu konusu üzerinde durulur. Bu çalışmaları yaparken sabırlı olmalı ve vazgeçmeden çalışılmalıdır (**E1.3**) (**D12.3**). Ardından 8 zamanlı usullerden önce düyek usulü arkasından müsemmen usulü aynı yöntemle öğretilerek öğrencinin tekrar etmesi istenir. Birbirleriyle karşılaştırılarak farklarının ne olduğu üzerinde durulur. Öğrencilerden 8 zamanlı usuller olan düyek ve müsemmen usullerini öğrenebilme performans görevi istenebilir; performans görevi, dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

KNN.7.4.3

Öğrencinin çalışacağı eser veya etütler öğrenciyle çözümlenir. Ardından 9 zamanlı usuller olan aksak, raks aksağı ve oynak usullerinin kâğıt üzerinde sağ ve sol el yardımıyla nasıl vurulacağı gösterilir; öğrenciden de bunu tekrar etmesi istenir. Öğrenci sağ ve sol dizinin üstüne vurmak suretiyle usulün geleneksel vurma şeklini öğrenir (**OB5**) ve tekrar eder. Birbirleriyle karşılaştırılarak farklarının ne olduğu konusu üzerinde durulur. Bu çalışmaları yaparken sabırlı olmalı ve vazgeçmeden çalışılmalıdır (**E1.3**) (**D12.3**). Daha sonra 9 zamanlı usullerden aksak, raks aksağı, oynak ve evfer usulleri de aynı yöntemle öğretilerek öğrencinin tekrar etmesi istenir. Birbirleriyle karşılaştırılarak farklarının ne olduğu konusu üzerinde durulur. Öğrencilerden 9 zamanlı usuller olan aksak, raks aksağı ve oynak usullerini öğrenebilme performans görevi istenebilir. Performans görevi; analitik dereceli puanlama anahtarı öz değerlendirme, akran değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerin öğrendiği dizilerde eser ve etütleri farklı metronom hızları ile çalışılabilir. Ayrıca öğrenilen dizinin 1, 4 ve 5 ses transpoze çalışmaları ile öğrenmeleri çeşitlendirilebilir.

Destekleme Öğrencilerin 7, 8 ve 9 zamanlı usullerle ilgili öğrenmeleri takip edilerek bireysel geri bildirimler verilebilir. Yavaş metronom ile öğrenilen etütler, öğrencinin öğrenmelerine göre hızlandırılarak çaldırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

8. SINIF

1. TEMA: KANUNDA NİHAVENT DİZİSİNİ ÖĞRENİYORUM

Temada öğrencinin kanunda nihavent dizisini öğrenmesi, örnek etüt ve eser çalabilmesi ile ilgili öğrenme çıktılarına ulaşılması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 17

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri SDB2.1. İletişim

Değerler D7. Estetik, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** Türkçe, Matematik

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.4 Çözümleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- KNN.8.1.1. Nihavent dizisini ve özelliklerini örnek etüt ve eserlerle birlikte çalabilme
- a) Nihavent dizisini, seslerini ve mandal sayılarını öğrenip çalabilmesi için yazılmış etüt veya eserleri çözümler.
 - b) Nihavent dizisini, seslerini ve mandal sayılarını öğrenerek kanuna özgü duruş pozisyonu alır.
 - c) Nihavent dizisini, seslerini ve mandal sayılarını öğrenerek kanuna özgü teknikleri kullanır.
 - ç) Nihavent dizisini, seslerini ve mandal sayılarını öğrenerek kanuna özgü müziksel bileşenleri kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Nihavent Dizisinin, Seslerinin ve Mandal Sayılarının Öğretilmesi

Anahtar Kavramlar dizi, kanun, kromatik, müzik, perde, Türk müziği, usul

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, öz değerlendirme, akran değerlendirme formu eşleştirme kartları kullanılarak değerlendirilebilir. Dinlediğini anlama ve tanıma becerisini içine alan performans görevi verilebilir. Öğrencilerden nihavent dizisini ve dizinin özelliklerini örnek etüt ve eserlerle birlikte çalabilme performans görevi istenebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin rast, segâh, uşşak, hüseyini, hicaz, uzzal, karcıgar, hümayun bildiği ve teknik çalışmaları yaptığı öngörülmektedir.

Ön Değerlendirme

- Süreci**
- Daha önce makam kavramı ile ilgili öğrencinin bilgisi o olduğu varsayılarak nihavent dizisinin öğrenilmesiyle ilgili ön hazırlık yapılabilir. Nihavent sesleri üzerinde durulabilir.

Köprü Kurma

Öğrencinin yedinci sınıfa kadar öğrendiği bilgiler temel alınarak, yedinci sınıfta bu bilgilerin üzerine yeni bilgiler eklenerek kanun çalım ve kanuna bakış açısının geliştirilmesi amaçlanabilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

KNN.8.1.1.

Nihavent dizisinin genel özellikleri anlatılır, dizinin seyri gösterilerek solfej çalışmaları yapılır ve öğrencilerin odaklanması sağlanır (**E3.2**). Öğrencinin çalışacağı eser veya etütler öğrenciyle çözümlenir (**KB2.4**). Öğrencilere nihavent dizisinin sesleri ve mandal sayılarıyla ilgili kanun üzerinde bilgi verilerek öğrencinin mandal sistemine odaklanması sağlanır (**E3.2**). Daha sonra nihavent dizisinden oluşan etüt ve Türk sanat müziği eserleri bona ve solfej teknikleri kullanılarak öğrenciye sergilenir (**E1.1**). Öğrencilerin öğretmen tarafından yapılan bona ve solfeji inceleyip etüt ve Türk sanat müziği eserlerinin uygun teknikleri kullanarak önce bona ardından solfeji yapmaları beklenir .

Ardından bona ve solfeji yapılan etüt ve Türk sanat müziği eserleri öğretmen tarafından kanunda çalınır. Öğrencinin dikkati duruş, oturuş ve mızrap tekniğine çekildikten sonra aynı şekilde öğrencinin de kanunda bunları tekrar etmesi sağlanır (**SDB2.1**). Öğrenciye nihavent dizisinde sözlü ve sözsüz eserlerden düzeyine uygun olanlardan seçilip makamın seyrini pekiştirerek (**D7.2**) yorumlaması sağlanır. Bu aşamada klasik Türk müziğinin farklı formdaki saz eserleri ve sözlü eserlerinden faydalanılabilir (**D19.3**). Ayrıca öğrencinin dijital platformlarda bu makamın çeşitli formlarında eserler dinleyip konserler seyrederek makamı pekiştirmesi sağlanır (**OB2**). Öğrencilerden nihavent dizisini ve dizinin özelliklerini örnek etüt ve eserlerle çalabilme performans görevi istenebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı öz değerlendirme, akran değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Zenginleştirme etkinliği olarak öğrencilerle “Nihavent Dedektifi Nota Bulma” oyunu oynanabilir. Öğrencilere rastgele diziler çalarak içlerinden nihavent dizisini bulmalarını istenebilir. Başlangıç seviyesi için öğrenciler, verilen notalar arasından sadece nihavent dizisine ait olanları seçerler. İleri seviyeler için yanlış nota eklenmiş bir diziyi düzelterek nihavent dizisini doğru hâline getirmeleri istenebilir. Doğru tahmin eden öğrenci 1 puan kazanır ve 5 puan toplayan nihavent dedektifi olur. Buradaki amaç öğrencilerin işitsel farkındalığını artırmak ve doğru sesleri ayırt edebilmelerini sağlamaktır.

Bir diğer etkinlik “Nihavent Dedektifi Nota Bulma” oyunu oynanabilir. Nihavent dizisinin notaları sırasız hâlde verilir ve öğrencilerden doğru sırayla dizmeleri istenir. Kağıt üzerinde nota kartlarıyla sıralama yaparlar. Diziyi doğru sıraladıktan sonra kanunda çalarlar. İleri seviye için karışık notalar içinden sadece nihavent dizisine ait olanları seçmeleri istenebilir.

Bir başka etkinlik olarak nihavent ile doğaçlama yaratıcı müzik üretme uygulaması kullanılabilir. Öğrencilere nihavent dizisinin içinde serbest doğaçlama yapma şansı verilir. İlk aşamada basit nihavent melodileri çalmaları teşvik edilir. İleri aşamada ise öğrenciler kendi kısa nihavent eserlerini oluşturup çalarlar. Grup etkinliği olarak bir öğrenci melodi çalar, diğeri ona nihavent dizisinden başka bir motifle cevap verir.

Diğer bir zenginleştirme etkinliği olarak nihavent şarkıları bildikleri şarkılarla uygulama yapılabilir. Nihavent dizisinde yazılmış eserlerden basit parçalar çalınır. Örnek olarak nihavent peşrevi, Türk sanat müziği eserlerinden basit nihavent şarkıları seçilebilir. Çocuk şarkılarını nihavent dizisine adapte ederek öğretme uygulamasında ise öğrenciler hem melodiyi hem de ritmi uygulayarak nihavent dizisini pekiştirir.

Destekleme Öğrencilerin nihavent dizisi ile ilgili öğrenmeleri takip edilerek bireysel geri bildirimler verilebilir. Etütleri metronom yavaşlatılarak çalınabilir. Yavaş metronom ile öğrenilen etütler, öğrencinin öğrenmelerine göre hızlandırılarak çaldırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: KANUN ÇALARKEN AKSAK SEMAÎ USULÜNÜ ÖĞRENİYORUM

Temada öğrencinin aksak semai usulünü kavranması üstünde durulur.

DERS SAATİ 8

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri -

Değerler D12. Sabır

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB2.4 Çözümleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KNN.8.2.1. Aksak semâi usulünü çalabilme

- a) Aksak semâi usulünü sağ ve sol dizinin üstüne vurarak çalmak için yazılmış etüt veya eserleri çözümler.
- b) Aksak semâi usulünü sağ ve sol dizinin üstüne vurarak çalmak için duruş pozisyonu alır.
- c) Aksak semâi usulünü sağ ve sol dizinin üstüne vurarak çalmak için usule uygun teknikleri kullanır.
- ç) Aksak semâi usulünü sağ ve sol dizinin üstüne vurarak çalmak için usulün bileşenlerini uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Anahtar Kavramlar kanun, makam, müzik, perde

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, öz değerlendirme, akran değerlendirme formu eşleştirme kartları kullanılarak değerlendirilebilir. Dinlediğini anlama ve tanıma becerisini içine alan performans görevi verilebilir. Öğrencilerden aksak semâi usulünü ve özelliklerini örnek etüt ve eserlerle çalabilme performans görevi istenebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin rast, segâh, uşşak, hüseyini, hicaz, uzzal, karcıgar, hümayun dizilerini bildiği ve teknik çalışmaları yaptığı öngörülmektedir.

Ön Değerlendirme

Süreci

Daha önce usul kavramı ile ilgili öğrencinin bilgisi o olduğu varsayılarak aksak semâi usulünü ve vuruluşunun öğrenilmesiyle ilgili ön hazırlık yapılabilir.

Köprü Kurma

Önceden öğrenilen Türk müziği seslerini (perdelerini) diziler içerisine nasıl yerleştirip kullanılabileceği konusunda bilgiler verilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

KNN.8.2.1

Öğrencinin çalışacağı eser veya etütler öğrenciyle çözümlenir (**KB2.4**). Daha önceden öğrenciye usul kavramı geleneksel Türk müziğimiz içerisinde usulün ne olduğu, eserlerde nasıl kullanıldığı ile ilgili genel bilgi verildiğinden birleşik usullerimizden olan aksak semâi usulü vuruşları (darpları) uygulamalı şekilde gösterilerek öğrencinin usule ve usul vurmaya odaklanması sağlanır (**E3.2, OB1**). Daha sonra öğrenciden bunları tekrar etmesi istenir. Ardından bu usullerde yazılmış Türk müziğine ait etüt ve örnek eserler çalınarak usul kavramı pekiştirilir (**D12.3**). Öğrencilerden aksak semâi usulünü ve özelliklerini örnek etüt ve eserlerle çalabilme performans görevi istenebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı, öz değerlendirme, akran değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerin öğrendiği dizilerde eser ve etütleri farklı metronom hızları ile çalışılabilir. Ayrıca öğrenilen dizinin 1, 4 ve 5 ses transpoze çalışmaları ile öğrenmeler geliştirilebilir.

Destekleme Öğrencilerin aksak usülleri ile ilgili öğrenmeleri takip edilerek bireysel geri bildirimler verilebilir. Etütleri metronom yavaşlatılarak çalınabilir. Yavaş metronom ile öğrenilen etütler, öğrencinin öğrenmelerine göre hızlandırılarak çaldırılabilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programaya yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA:KANUN ÇALARKEN KROMATİK TEKNİĞİNİ ÖĞRENİYORUM

Temada öğrencinin kanunda kromatik tekniğinin kullanılmasını öğrenmesi, örnek etüt ve eser çalabilmesi ile ilgili öğrenme çıktılarına ulaşılması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 9

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.3. Azim ve Kararlılık

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB2.1. İletişim

Değerler D3. Çalışkanlık

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

KNN.8.3.1. Kromatik tekniğini uygulayabilme

- a) Kromatik tekniği çalışmalarını çalmak için yazılmış etüt veya eserleri çözümler.
- b) Kromatik tekniği çalışmalarını çalmak için uygun duruş ve tutuş pozisyonu alır.
- c) Kromatik tekniği çalışmalarını çalmak için uygun teknikleri kullanır.
- ç) Kromatik tekniği çalışmalarını çalmak için uygun müziksel bileşenleri uygular.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Kromatik Tekniğinin Öğretilmesi

Anahtar Kavramlar kanun, makam, müzik, perde

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, öz değerlendirme, akran değerlendirme formu eşleştirme kartları kullanılarak değerlendirilebilir. Dinlediğini anlama ve tanıma becerisini ölçen performans görevi verilebilir. Öğrencilerden kromatik tekniğini gösterebilen performans görevi istenebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin rast, segâh, uşşak, hüseyini, hicaz, uzzal, karcıçar, hümayun ve saba dizilerini bildiği ve teknik çalışmaları yaptığı öngörülmektedir.

Ön Değerlendirme

Süreci Daha önce dizi kavramı ile ilgili öğrencinin bilgisi o olduğu varsayılarak kürdilihicazkâr ve hüzzam dizisinin öğrenilmesiyle ilgili ön hazırlık yapılabilir. Kürdilihicazkâr ve hüzzam dizisinin sesleri ve kromatik etütler üzerinde durulabilir.

Köprü Kurma

Önceden öğrenilen Türk müziği seslerini (perdelerini) diziler içerisine nasıl yerleştirip kullanılabileceği konusunda bilgiler verilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

KNN.8.3.1

Öğrencinin çalışacağı eser veya etütler öğrenciyle çözümlenir. Bu zamana kadar öğrencinin kanun üzerindeki hakimiyeti, sağ sol el koordinasyonu açısından tekrar değerlendirildiğinde öğrencinin gelişimi göz önünde bulundurularak kanun üzerinde daha teknik çalışmalar yapılır (**D3.1**). Bunların en önemlilerinden biri de kromatik çalışmalardır. Öğrenciye kromatik seslerle ilgili bilgisinin olup olmadığı, bu sesleri duyup duymadığı sorulur (**OB1, SDB2.1**). Kromatik çalışmalar, başlanılan sestten yarım ses artırılarak (diyezlenerek) ya da yarım ses eksiltilecek (bemollenerek) bir oktavın tamamlanması şeklinde yapılır. Nihavent dizisinden örnek verecek olursak sol, sol diyez, la, si bemol, si, do, do diyez, re, mi bemol, mi, fa, fa diyez sol seslerinden oluşmalıdır. Bu örnek çalışma diğer dizilerde de (koma sesleri olanlar hariç) yapılabilir. Bu sesler çalınırken sağ el tele mızrap vurma, sol el ise mandallarda yarım sesleri yapmakla görevlendirilir. Bu çalışmalar yapılırken çok yavaştan hızlıya doğru yapılmalıdır. Metronomda çok yavaştan başlayıp olabileceği kadar hızlandırılmasıyla öğrencinin kanun üzerindeki hakimiyetinin artması sağlanır (**E1.3**). Öğrencilerden kromatik tekniğini gösterebilme performans görevi istenebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı, öz değerlendirme ve akran değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Öğrencilerin öğrendiği dizilerde eser ve etütleri farklı metronom hızları ile çalışılabilir. Ayrıca öğrenilen dizi 1, 4 ve 5 ses transpoze çalışmaları ile öğrenmeler geliştirilebilir.

Destekleme Öğrencilerin kromatik tekniği ile ilgili öğrenmeleri takip edilerek bireysel geri bildirimler verilebilir. Etütleri metronom yavaşlatılarak çalınabilir. Yavaş metronom ile öğrenilen etütler, öğrencinin öğrenmelerine göre hızlandırılarak çaldırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. TEMA: KANUNDA KÜRDİLİHİCAZKÂR DİZİSİNİ ÖĞRENİYORUM

Temada öğrencinin kanunda kürdilihicazkâr dizisini öğrenmesi, örnek etüt ve eser çalabilmesi ile ilgili öğrenme çıktılarına ulaşılması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 17

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E3.2. Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri SDB2.1. İletişim

Değerler D3. Çalışkanlık, D7. Estetik, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** KB1. Temel Beceriler, KB2.2 Gözlemleme

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- KNN.8.4.1. Kürdilihicazkâr dizisini ve özelliklerini örnek etüt ve eserlerle birlikte çalabilme
- a) Kürdilihicazkâr dizisini, seslerini ve mandal sayılarını öğrenip çalabilmesi için yazılmış etüt veya eserleri çözümler.
 - b) Kürdilihicazkâr dizisini, seslerini ve mandal sayılarını öğrenerek kanuna özgü duruş pozisyonu alır.
 - c) Kürdilihicazkâr dizisini, seslerini ve mandal sayılarını öğrenerek kanuna özgü teknikleri kullanır.
 - ç) Kürdilihicazkâr dizisini, seslerini ve mandal sayılarını öğrenerek kanuna özgü müziksel bileşenleri kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Kürdilihicazkâr Dizisinin Öğrenilmesi

Anahtar Kavramlar dizi, kanun, müzik, perde

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, öz değerlendirme, akran değerlendirme formu eşleştirme kartları kullanılarak değerlendirilebilir. Dinlediğini anlama ve tanıma becerisini içine alan performans görevi verilebilir. Öğrencilerden kürdilihicazkâr dizisini ve dizinin özelliklerini örnek etüt ve eserlerle çalabilme performans görevi istenebilir. Performans görevi, analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin rast, segâh, uşşak, hüseyini, hicaz, uzzal, karcıgar, hümayun dizilerini bildiği ve teknik çalışmaları yaptığı öngörülmektedir.

Ön Değerlendirme

Süreci Daha önce dizi kavramı ile ilgili öğrencinin bilgisi olduğu varsayılarak kürdilihicazkâr dizisinin öğrenilmesiyle ilgili ön hazırlık yapılabilir. Kürdilihicazkâr dizisi sesleri üzerinde durulabilir.

Köprü Kurma

Önceden öğrenilen Türk müziği seslerini (perdelerini) dizi içerisine nasıl yerleştirip kullanılabileceği konusunda bilgiler verilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

KNN.8.4.1

Kürdilihicazkâr dizisinin genel özellikleri anlatılır, dizinin seyri gösterilerek solfej çalışmaları yapılır ve öğrencilerin odaklanması sağlanır (**E3.2**). Öğrencinin çalışacağı eser veya etütler öğrenciyle çözümlenir (**KB1**). Öğrencilere kürdilihicazkâr dizisinin sesleri ve mandal sayılarıyla ilgili kanun üzerinde bilgi verilerek öğrencinin mandal sistemine odaklanması sağlanır (**E3.2**). Daha sonra kürdilihicazkâr dizisinden oluşan etüt ve Türk sanat müziği eserleri bona ve solfej teknikleri kullanılarak öğrenciye sergilenir (**SDB2.1**) (**E1.1**). Öğrencilerin öğretmen tarafından yapılan bona ve solfeji inceleyip etüt ve Türk sanat müziği eserlerinin uygun teknikleri kullanarak önce bona ardından solfeji yapmaları beklenir (**K2.2**). Ardından bona ve solfeji yapılan etüt ve Türk sanat müziği eserleri öğretmen tarafından kanunda çalınır. Öğrencinin dikkati duruş, oturuş ve mızrap tekniğine çekildikten sonra aynı şekilde öğrencinin de kanunda bunları tekrar etmesi sağlanır (**D3.1**).

Öğrencinin kürdilihicazkâr dizisinde sözlü ve sözsüz eserlerden düzeyine uygun olanlardan seçilip makamın seyrini pekiştirerek **(D7.2)** yorumlaması sağlanır. Bu aşamada klasik Türk müziğinin farklı formdaki saz eserleri ve sözlü eserlerinden faydalanılabilir **(D19.3)**. Ayrıca öğrencinin dijital platformlarda bu makamın çeşitli formlarında eserler dinleyip konserler seyrederek makamı pekiştirmesi sağlanır **(OB2)**. Öğrencilerden kürdili hicazkâr dizisini ve dizinin özelliklerini örnek etüt ve eserlerle çalabilme performans görevi istenebilir. Performans görevi; analitik dereceli puanlama anahtarı, öz değerlendirme, akran değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Zenginleştirme etkinliği olarak öğrencilerle Kürdilihicazkâr Dedektifi Nota Bulma” oyunu oynanabilir. Öğrencilere rastgele diziler çalarak içlerinden kürdilihicazkâr dizisini bulmalarını istenebilir. Başlangıç seviyesi için öğrenciler, verilen notalar arasından sadece kürdilihicazkâr dizisine ait olanları seçerler. İleri seviyeler için yanlış nota eklenmiş bir diziyi düzelterek kürdilihicazkâr dizisini doğru hâline getirmeleri istenebilir. Doğru tahmin eden öğrenci 1 puan kazanır ve 5 puan toplayan kürdilihicazkâr dedektifi olur.

Bir diğer etkinlik “Kürdilihicazkâr Melodi Bulmacası Dizi Sıralama” oyunu oynanabilir. Kürdilihicazkâr dizisinin notaları sırasız hâlde verilir ve öğrencilerden doğru sırayla dizmeleri istenir. Kağıt üzerinde nota kartlarıyla sıralama yaparlar. Diziyi doğru sıraladıktan sonra kanunda çalarlar. İleri seviye için karışık notalar içinden sadece kürdilihicazkâr dizisine ait olanları seçmeleri istenebilir.

Bir başka etkinlik olarak kürdilihicazkâr ile doğaçlama yaratıcı müzik üretme uygulaması kullanılabilir. Öğrencilere kürdilihicazkâr dizisinin içinde serbest doğaçlama yapma şansı verilir. İlk aşamada basit kürdilihicazkâr melodileri çalmaları teşvik edilir. İleri aşamada ise öğrenciler kendi kısa kürdilihicazkâr eserlerini oluşturup çalarlar. Grup etkinliği olarak bir öğrenci melodi çalar, diğeri ona kürdilihicazkâr dizisinden başka bir motifle cevap verir.

Diğer bir zenginleştirme etkinliği olarak kürdilihicazkâr şarkıları bildikleri şarkılarla uygulama yapılabilir. Kürdilihicazkâr dizisinde yazılmış eserlerden basit parçalar çalınır. Örnek olarak kürdilihicazkâr peşrevi, Türk sanat müziği eserlerinden basit kürdilihicazkâr şarkıları seçilebilir. Çocuk şarkılarını kürdilihicazkâr dizisine adapte ederek öğretme uygulamasında ise öğrenciler hem melodiyi hem de ritmi uygulayarak kürdilihicazkâr dizisini pekiştirir.

Destekleme Öğrencilerin kürdilihicazkâr ile ilgili öğrenmeleri takip edilerek bireysel geri bildirimler verilebilir. Etütleri metronom yavaşlatılarak çalınabilir. Yavaş metronom ile öğrenilen etütler, öğrencinin öğrenmelerine göre hızlandırılarak çaldırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

5. TEMA: KANUNDA HÜZZAM DİZİSİNİ ÖĞRENİYORUM

Temada öğrencinin kanunda hüzzam dizisini öğrenmesi, örnek etüt ve eser çalabilmesi ile ilgili öğrenme çıktılarına ulaşması amaçlanmaktadır.

DERS SAATİ 17

ALAN BECERİLERİ SAB11. Müziksel Çalma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.1. Merak, E3.2 Odaklanma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri -

Değerler D7. Estetik, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB2. Dijital Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER** -

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER** -

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

- KNN.8.5.1. Hüz zam dizisini ve özelliklerini örnek etüt ve eserlerle birlikte çalabilme
- a) Hüz zam dizisini, seslerini ve mandal sayılarını öğrenip çalabilmesi için yazılmış etüt veya eserleri çözümler.
 - b) Hüz zam dizisini, seslerini ve mandal sayılarını öğrenerek kanuna özgü duruş pozisyonu alır.
 - c) Hüz zam dizisini, seslerini ve mandal sayılarını öğrenerek kanuna özgü teknikleri kullanır.
 - ç) Hüz zam dizisini, seslerini ve mandal sayılarını öğrenerek kanuna özgü müziksel bileşenleri kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Hüz zam Dizisinin Öğrenilmesi

Anahtar Kavramlar dizi, kanun, müzik, perde

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, öz değerlendirme, akran değerlendirme formu, eşleştirme kartları kullanılarak değerlendirilebilir. Dinlediğini anlama ve tanıma becerisini içine alan performans görevi verilebilir. Öğrencilerden hüz zam dizisini ve dizinin özelliklerini örnek etüt ve eserlerle çalabilme performans görevi istenebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin rast, segâh, uşşak, hüseyini, hicaz, uzal, karcıgar, hümayun dizilerini bildiği ve teknik çalışmaları yaptığı öngörülmektedir.

Ön Değerlendirme

Süreci Daha önce makam kavramı ile ilgili öğrencinin bilgisi o olduğu varsayılarak kürdilihicazkâr ve hüz zam dizisinin öğrenilmesiyle ilgili ön hazırlık yapılabilir. Hüz zam dizisi sesleri üzerinde durulabilir.

Köprü Kurma

Önceden öğrenilen Türk müziği seslerini (perdelerini) diziler içerisine nasıl yerleştirip kullanılabileceği konusunda bilgiler verilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

KNN.8.5.1

Hüz zam dizisinin genel özellikleri anlatılır, dizinin seyri gösterilerek solfej çalışmaları yapılır ve öğrencilerin odaklanması sağlanır **(E3.2)**. Öğrencinin çalışacağı eser veya etütler öğrenciyle çözümlenir. Öğrencilere hüz zam dizisinin sesleri ve mandal sayılarıyla ilgili kanun üzerinde bilgi verilerek öğrencinin mandal sistemine odaklanması sağlanır **(E3.2)**. Daha sonra hüz zam dizisinden oluşan etüt ve Türk sanat müziği eserleri bona ve solfej teknikleri kullanılarak öğrenciye sergilenir **(E1.1)**. Öğrencilerin öğretmen tarafından yapılan bona ve solfeji inceleyip etüt ve Türk sanat müziği eserlerinin uygun teknikleri kullanarak önce bona ardından solfeji yapmaları beklenir. Ardından bona ve solfeji yapılan etüt ve Türk sanat müziği eserleri öğretmen tarafından kanunda çalınır.

Öğrencinin dikkati duruş, oturuş ve mızrap tekniğine çekildikten sonra aynı şekilde öğren-
cinin de kanunda bunları tekrar etmesi sağlanır. Öğrenciye hüzzam dizisinde sözlü ve söz-
süz eserlerden düzeyine uygun olanlardan seçilip makamın seyrini pekiştirerek **(D7.2)** yo-
rumlaması sağlanır. Bu aşamada klasik Türk müziğinin farklı formdaki saz eserleri ve söz-
lü eserlerinden faydalanılabilir **(D19.3)**. Ayrıca öğrencinin dijital platformlarda bu makamın
çeşitli formlarında eserler dinleyip konserler seyrederek makamı pekiştirmesi sağlanır
(OB2). Öğrencilerden hüzzam dizisini ve dizinin özelliklerini örnek etüt ve eserlerle çalabil-
me performans görevi istenebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı,
öz değerlendirme, akran değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Zenginleştirme etkinliği olarak öğrencilerle “Hüzzam Dedektifi Nota Bulma” oyunu oynanabilir. Öğrencilere rastgele diziler çalarak içlerinden hüzzam dizisini bulmalarını istenebilir. Başlangıç seviyesi için öğrenciler, verilen notalar arasından sadece hüzzam dizisine ait olanları seçerler. İleri seviyeler için yanlış nota eklenmiş bir diziye düzelterek hüzzam dizisini doğru hâline getirmeleri istenebilir. Doğru tahmin eden öğrenci 1 puan kazanır ve 5 puan toplayan hüzzam dedektifi olur.

Bir diğer etkinlik “Hüzzam Melodi Bulmacası Dizi Sıralama” oyunu oynanabilir. Hüzzam dizisinin notaları sırasız hâlde verilir ve öğrencilerden doğru sırayla dizmeleri istenir. Kâğıt üzerinde nota kartlarıyla sıralama yaparlar. Diziyi doğru sıraladıktan sonra kanunda çalarlar. İleri seviye için karışık notalar içinden sadece hüzzam dizisine ait olanları seçmeleri istenebilir.

Bir başka etkinlik olarak hüzzam ile doğaçlama yaratıcı müzik üretme uygulaması kullanılabilir. Öğrencilere hüzzam dizisinin içinde serbest doğaçlama yapma şansı verilir. İlk aşamada basit hüzzam melodileri çalmaları teşvik edilir. İleri aşamada ise öğrenciler kendi kısa hüzzam eserlerini oluşturup çalarlar. Grup etkinliği olarak bir öğrenci melodi çalar, diğeri ona hüzzam dizisinden başka bir motifle cevap verir.

Diğer bir zenginleştirme etkinliği olarak hüzzam şarkıları bildikleri şarkılarla uygulama yapılabilir. Hüzzam dizisinde yazılmış eserlerden basit parçalar çalınır. Örnek olarak hüzzam peşrevi, Türk sanat müziği eserlerinden basit hüzzam şarkıları seçilebilir. Çocuk şarkılarını hüzzam dizisine adapte ederek öğretme uygulamasında ise öğrenciler hem melodiyi hem de ritmi uygulayarak hüzzam dizisini pekiştirir.

Destekleme Öğrencilerin üzzam dizisi ile ilgili öğrenmeleri takip edilerek bireysel geri bildirimler verilebilir. Etütleri metronom yavaşlatılarak çalınabilir. Yavaş metronom ile öğrenilen etütler, öğrencinin öğrenmelerine göre hızlandırılarak çaldırılabilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

